

ALGEMEEN NEDERLANDSCH FAMILIEBLAD

TIJDSCHRIFT VOOR

Geschiedenis, Geslacht-Wapen-Zegelkunde, enz
ONDER LEIDING VAN

H. H. Vorsterman van Oyen,
MET MEDEWERKING VAN ANDEREN.

Abonnement per jaar f 8,20 franco per post.
Elke maand verschijnt een geïllustreerd
nummer van 28 bladzijden.
Alle stukken dit blad betreffende, gelieve
men vrachtvrij te zenden aan het GENEALOGISCH-HERALDISCH ARCHIEF, te Oister-
wijk (Noord-Brabant).

Advertentiën, in verband met de in dit
blad behandelde wetenschappen, per re-
gel f 0,20. Voor de abonneenten worden
de persoonlijke familieberichten alsmede
vragen, *kosteloos* geplaatst.
Afzonderlijke nummers zijn verkrijgbaar à
f 1,— voor zoolang de voorraad strekt.

No. 5 en 6.

XIde JAARGANG.

MEI en JUNI 1894.

INHOUD.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794, betreffende de familiën Burgvliet, van Cranenborch, Iserman, Prickman, Nocque-Annocque, door H. de Jager (vervolg); De oudste grafboeken der Groote of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage, bewerkt door M. G. Wildeman (vervolg); Het geslacht Kalff met Bijlagen, door Ch. J. Polvliet; Het geslacht Marcus-Doornik en aanverwante familiën, door A. E. J. van der Crab; Bijdrage tot de geschiedenis van art. 87 van het Burgerlijk Wetboek door W. M. C. Regt; Uit aanteekeningen genomen op mijne reis door Engelsch-Indië en Ceylon, door J. J. Bastert; Lijst van de namen der predikanten in de Nederl. Hervormde Gemeente te Bennebroek, Classis Haarlem, door J. J. Bastert; Naamlijst der Predikanten der Nederlandsch Hervormde Gemeente te Breukelen, door J. J. Bastert; Geslacht Colard, door J. J. Bastert; Aanteekeningen betreffende de familiën Knol en Ihle, door Henri J. Scharp; Oude Grafzerken te Zevenhoven, door W. M. C. Regt; Iets over Ex-Libris, door J. F. Verster (met vier platen; Aanvullingen op het artikel de Bas; Vragen en antwoorden; Geslachten Winterink, Blanchard en Dominique; Advertentien van huwelijk, geboorte en overlijden.

DE „SWAN” FOUNTAIN PEN

van MABIE, TODD & BARD, New-York.

IS een Penhouder met Inktreservoir van voldoende inhoud om 30 uren zonder indooopen of bijvullen te kunnen schrijven en met een gewaarborgd 14 karaats gouden Pen met Iridium punt, zoo goed als onverslijtbaar.

HIJ VOORZIET DERHALVE IN
EEN WARE BEHOEFTE.

ZIET DE AANBEVELING IN DIT BLAD.

ALOM VERKRIJGBAAR

of direct bij de Agenten:

GEBROEDERS POLAK,

VLISSINGEN.

Verschenen bij FREDERIK MULLER & Cie.

HERALDIEK

door

JAN H. JUNIUS.

Rijk geïllustreerd.

Prijs: ingenaaid f 6.90, gebonden in linnen band met verguld wapen op plat (Oud-Nassau) f 7.25.

De 9^e aflevering van:

ICONOGRAPHIA BATAVA

Beredeneerde lijst van geschilderde en gebeeldhouwde Portretten van Noord-Nederlanders in vorige eeuwen,

door

E. W. MOES.

Loopende van letters A—E.

Prijs f 1— per aflevering.

Geslacht ELIAS.

GEVRAAGD:

Genealogieën, handschriften, zegels, gelegheidsgedichten e. d. betrekking hebbende op de familie ELIAS en hare leden. Aanbiedingen met prijsopgaaf worden ingewacht aan de Redactie van dit blad onder letter E.

TAXANDRIA.

De drie eerste nummers van TAXANDRIA, tijdschrift voor Noord-Brabantsche Geschiedenis en Volkskunde zijn verschenen en de volgende worden direct na verschijning toegezonden aan hen die voor rekening bestellen.

JAN A. G. JUTEN.

BERGEN OP ZOOM.

Iederen Zaterdag verschijnt

„DE KUNSTWERELD”

Weekblad voor Nederland en België,

GEWILD AAN:

Letteren, Tooneel, Muziek, Schilder-, Bouw- en Beeldhouwkunst.

„DE KUNSTWERELD” is het eenige blad in Nederland, dat zich op het geheele gebied der kunst beweegt; telt de voornaamste Letterkundigen en Kunstenaars tot zijne medewerkers; heeft Correspondenten in de voornaamste steden van Europa en kost bij abonnement slechts /1.50 per 3 maanden, franco per post /1.65.

BUREAU:

UTRECHTSCHESTRAAT, HOEK REMBRANDTPLEIN,

AMSTERDAM.

Verlag der Königlichen Hofbuchhandlung

E. S. MITTLER & SHON, Berlin S. W. 12.

Handbuch des Preussischen Adels.

HERAUSGEGEBEN

UNTER FÖRDERUNG DES

Königlichen Heroldsamtes.

Preis à Band M. 10,- elegant gebunden M. 12.

Das Handbuch enthält den gesammten-blühenden Adel des Königreichs Preussen, soweit derselbe nicht bereits auf Grund höherer Standestitel durch die Gothaischen Taschenbücher veröffentlicht war. Bisher erschienen 2 Bände. Zu beziehen durch das Genealogisch und Heraldisch Archiv in Oisterwijk (Noord-Brabant).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Vervolg).

De genoemde zoon van Cornelis Burgvliet, Heijndrijck Burchvliet, wonende in de Nobelstraat te Brielle, trouwde 20 Maart 1629 te Brielle met Annetge de Vogel, wonende in de „Capoenstrate” te Brielle. Eene attestatie van 14 Februarij 1633 luidt: „Compareerde . . . Aert van Rijelle schepen, dewelcke ter requisitie van Jan Adriaensze brouwer verclaerde waerachtich te wesen, dat hij, comparant, naert overlijden van de huijsvrouw van Hendrick Burchvliet, ende namentlijcken als wanneer den voorn. Burchvliet noch woonachtich was binnen der stadt Rotterdam, uijt de mont van de wijncelmeijt van den voorsz. Burchvliet behoort heeft, dat sij de wijncel hadden overgeslagen ende bevonden, dat den voorn. Heijndrick Burchvliet bij deselve noch hadde gewonnen ende geprospeereert, alhoewel hem sijnne siecten ende andere saecken vrij merckelijcken veel hadden gecost”.

Eene zuster van Dirk en Hendrik zal geweest zijn Maria Burgvliet, vermeld in de Thesaurie-Rekening over 1636—1637. Terwijl in de Thes. Rek. over 1626—1627, fol. 54, de post voorkomt: „Betaelt aen Margareta Gerrit Delfs van wegen haeren soone Dirck Burchvlijet over een jaer interest van 1000 pond capitael de somme van 62 pond 10 sc.”, leest men dien post in de Thes. Rek. over 1636—1637 fol. 52 aldus: „Betaelt Hugo Welhouc van wegen Maria Burchvliet over een jaer interest van 1000 pond capitael . . . 62 pond 10 sc.”

Eenige maanden nadat de predikant Cornelis Pietersze Burgvliet begraven was, werd te Brielle het stoffelijk omhulsel ter aarde besteld van Vincent Lucasze Burchvliet. Deze man toch werd 5 Maart 1623 begraven. In het Trouwregister heet die man Vincent Lucasze van Burgh j. m. van Den Briel, „lest gewoonst hebbende binnen Dordrecht.” Den 24sten Februarij 1602 trouwde hij te Brielle met Goeltgen (Gooltgen) Claes dr., weduwe wijlen Willem Claesze schipper van Den Briel. Het echtpaar won:

Baudewijn, gedoopt 9 Februarij 1603, getuigen: Abel Fransze, Willem Bauwensze, Maritgen Crins.

Lucas, gedoopt 9 Februarij 1605, getuige: Maritghe Pieters.

Maritgien, gedoopt 21 Januarij 1607, getuige: Jobbe Claes dr.

Een kind van Vincent Lucasze werd begraven 12 Junij 1619; de vader 5 Maart 1623. Uit het Bodtboeck, begonnen 1598, pag. 106, blijkt dat hij bakker was. Van zijne weduwe, Gooltgen Claes dr. (1), is nog

(1) Blijkens eene akte van 24 Maart 1629 bleef zij toen borg voor Jan Woutersze Knol.

sprake in eene aanteekening van 1635, voorkomende in het Bodtboeck, beg. 1624, pag. 284 verso. In de Rekening van den in 1643 geconsenteerden 200sten penning leest men fol. 8:

„Lucas Burchvlijet voor de erfënisse van sijn moeder, de huijsvrouw van Vincent Lucasze Burchvlijet, gestelt op 3000 pond . . . XV pond.”

„De weduwe van Vincent Lucasze Burchvlijet es overleden ende haere kinderen daermede hijervooren verhoocht . . . memorie”.

Fol. 4 verso van dezelfde Rekening heeft dezen post: „Johannes Burchvlijet voor sijn capitael mette erfënisse van sijn moeder, de weduwe van Vincent Lucasze Burchvlijet, 6000 pond etc.”

Lucas Vincentsze Burchvliet is als j. m. 17 Februarij 1630 te Brielle getrouwd met Jannetje Gillis j. d. Tot de 4 personen, die 1 October 1630 benoemd werden tot „visitateurs van ellen, maten ende gewichten”, behoorde Lucas Vincentsze Burchvliet. Den 31sten October 1643 werd hij met 2 anderen „gecommitteert tot keurmeester ende vinder van de slachtbare beesten omme alle questien ende differenten, ter saecke van dijen resulterende, te decideren.” In 1635 leefde hij nog Blijkens eene akte van 16 Augustus 1635 bleef toen borg voor hem Johan van Dijck, oud-burgemeester (1). Hij zal in 't begin van 1649 overleden zijn, daar bij Res. Mag. 1 Mei 1649 aan de weduwe van Lucas Centsze Burchvlijet vergund werd „erffhuijs te mogen houden”. Den 9^{den} Februarij 1651 werd begraven de dochter van de weduwe van Lucas Centsze Burgvliet. Bij Res. Vroedsch. 15 Maart 1654 werd aan die weduwe vergund een lijfrente te koopen op de stad ten lijve en ten behoeve van Vincent Lucasze Burchvlijet, haren zoon, welke rente in 1661 vergroot mocht worden (Res. Vr. 28 Mei 1661). In de Thesaurie-Rekeningen over 1666—1667 en 1668—1669 vindt men den post: „Betaelt Jannetje Gillis wede. van Lucas Burchvliet een jaer renten ten lijve van haren soon Vincent Lucasze etc.” In de Thes. Rek. over 1678—1679 luidt die post: „Betaelt Vincent Burgvliet, soone van Lucas Burgvliet, geprocreëert bij Jannetje Gillis etc.” De weduwe zal dus toen dood zijn geweest. Van Vincent Burchvliet staat opgeteekend, dat hij als j. m. van Brielle 24 Februarij 1669 aldaar ondertrouwd en met attestatie van 11 Maart te Rotterdam getrouwd is met Maria van Abeel j. d. van Rotterdam. De Kerkerads-

(1) In 1630 en 1631 bleven, blijkens akten van 22 Julij 1630 en 25 Maart 1631, borg voor hem zijne moeder Gooltgen Claes dr. en Maria van Nes (Maeyjke Pieters dr.) weduwe van Jan Woutersze Knol. Uit Res. Mag. van 30 Mei 1631 blijkt dat Jan Gijsbrechtsze en Lucas Burchvliet borg bleven voor Anthonis Gijsbrechtsze, pachter van het havengeld enz.

acta van 28 Julij 1672 vermelden de overkomst van Vincent Burgvliet en Maria Burgvliet met attestatie van Rotterdam. Te Brielle won het echtpaar: Jacobus, gedoopt 15 Januarij 1673, getuigen: Jurvaes Ham en Anna van Abeel zijn huisvrouw; Abraham, gedoopt 20 Junij 1674, getuigen: Jerefaes Ham en Anna van Abeel; Pieter en Bartholomeus, gedoopt 23 September 1678, getuigen: Pieter van den Berg, Pieter van Abeel, Maria Bottkesius (?), Gerrit Burgvliet, Anna van Abeel. Den 24sten Februarij 1682 werd een kind begraven, de moeder 13 October 1680, de vader 27 Julij 1690. Uit de aantekeningen van de begrafenis der ouders blijkt, dat Vincent Burgvliet „stadsrouper” was. Toen hij te Rotterdam woonde, zal hem geboren zijn Lucas Burgvliet, die als j. m. 8 Maart 1693 te Brielle ondertrouwd en buiten Brielle vervolgens getrouwd is met Jacomijna Gardenier j. d. van Rotterdam. In 1691 werd Lucas Burgvliet op belijdenis aangenomen, zijne weduwe in 1693 (Acta van 25 Januarij 1691 en 22 October 1693) (1). Den 7^{den} Junij 1693 werd Lucas Burgvliet stads „roeper” begraven te Brielle. Den 27sten December 1693 zijn te Brielle getrouwd Jaquemina Gardenier, weduwe van Lucas Burghvliet, en François van der Meer j. m. van Schiedam. Pieter Burgvliet, j. m. geboren te Brielle, is 27 Maart 1703 te Brielle getrouwd met Adriana van Beijeren j. d., die 26 Februarij 1705 te Brielle begraven werd. Den 27sten Mei 1707 is Pieter Burgvliet, weduenaar, getrouwd met Catharina van Heusden j. d. van 's-Gravenhage. Het echtpaar won: Maria, gedoopt 16 Augustus 1709. Een kind van Pieter Burgvliet werd begraven 30 Augustus 1709, hij zelf 7 Februarij 1721, zijne weduwe Catharina van Heusden 26 Maart 1746. — Vincent Burgvliet was niet het eenige kind van Lucas Vincentsze en Jannetje Gillis. De Thesaurie-Rekening over 1692—1693 heeft fol. 41 verso een post, luidende: „betaalt de kinderen van Lukas Burgvliet etc.”, en een akte van 20 Februarij 1670 vangt aldus aan: „Compareerde etc. Mr. Gerrit Burghvliet, churigijn, wonende tot Leijden, ende Vincent Burghvliet, woonende tot Rotterdam, beide soonen ende eenige erfgenamen van Lucas Burghvliet, overleden alhier etc.” De Thes. Rek. over 1692—1693 heeft den post: „Betaalt Gerard Burgvliet een jaar interest etc.”

De Rekening van den in 1643 geconsenteerden 200sten penning gewaagt, zooals ik reeds meldde, van twee zonen van Vincent Lucasze Burgvliet. Lucas had een broeder Johannes, die als j. m. 25 Julij 1634 te Brielle getrouwd is met Cornelia Martens (Maertens) j. d. In

(1) In 1693 werd te Brielle op belijdenis aangenomen Catharina Gardenier, in 1694 Lijsbeth Gardenier (Acta van 22 Januarij 1693 en 22 April 1694).

eene akte van 10 September 1637 wordt Jan Vincentsze Burchvliet genoemd „lakencooper” te Brielle. Bij Res. Mag. 27 Februarij 1644 werd hij met anderen gecommiteerd om de collecte voor de huisarmen te houden. Eene aantekening van 1648 vermeldt hem nog als kooper van een huis (Bodtb. beg. 1641, pag. 320), maar in eene akte van 8 December 1654 is sprake van Cornelia Maertens, weduwe van Jan Burchvliet. Den 6^{den} Junij 1665 werd die weduwe (1) door de Brielsche Magistraten „gesteld tot moeder (regentes) van het Suijteijtsche gasthuijs” loco Elisabeth Jacobs van der Heul, die was overleden.

Op de lijst der Vroedschappen komt sub n°. 94 voor Maerten Burgvliet. In 1664 trouwde hij met Maria Deijm en hij won bij haar 5 kinderen, zie op Deijm. Bij de inzage van de opgave der namen van die kinderen en van de doopgetuigen blijkt, dat deze vroedschap een zoon was van Johannes Vincentsze Burgvliet en Cornelia Maertens. In 1666 (25 Februarij en 1 October), 1669 en 1671 werd hij gekozen tot schepen, in 1670 tot raad in het College der Magistraten, en den 19^{den} Mei van dat jaar ter vervanging van Willem Swinnas, die overleden was, tot „ordinaris thesaurier.” Twee kinderen van hem werden begraven 25 September 1680 en 5 Maart 1683. In de aantekeningen der begrafenis heet hij „capiteijn Martinus Burgvliet”. Zooals is medegedeeld, won hij twee dochters, Cornelia en Geertrui. De Kerkeradsacta van 29 Januarij 1683 vermelden de aanneming op belijdenis van Cornelia Burgvliet; de Acta van 28 Januarij 1694 de overkomst van Matta Deijm en Cornelia Burghvliet met attestatie van Gorinchem; de Acta van 26 April 1703 de overkomst van de juffrouwen Gertruda en Maria Burgvliet, met attestatie van 's-Gravenhage. Den 28sten December 1741 is juffr. Cornelia Burgvliet te Brielle begraven, den 22sten Mei 1743 Geertruid Burgvliet, ongetrouwd.

Het Kohier van den in 1669 geconsenteerden 200sten penning noemt Pieter Burchvliet, getrouwd met Margreta de Jongh. In welke betrekking deze Pieter bestaan heeft tot Maerten Burgvliet, is mij niet gebleken.

LXXXVII.

VAN CRANENBORCH.

Op de lijst der Vroedschappen komt sub no. 1 voor Pieter Jacobsze. Dat hij reeds vóór den 10^{den} September 1618 vroedschap was, zegt ons eene Resolutie van 4 Junij 1603, luidende: „Es geresolveert, dat men den

(1) Blijkens een akte van 26 Junij 1662 bleef zij borg voor Aem Jansze „lootsman”, die geld schuldig was aan Maerten Prickman.

naem van den burgemeester Pieter Jacobsze wederomme zal stellen int borretgen van den Vroetschappe, daer d'selve te vooren heeft gestaen, ende dat hij als Vroetschappe zall waecken".

In eene straks mede te deelen doopaanteekening heet deze vroedschap Pieter Jacobsze van Cranenborch (1). Slechts eenmaal vond ik dien naam aan Pieter Jacobsze toegekend.

In de Kerkeradsacta der Herv. Gemeente van 4 November 1578 staat als nieuwe communicant vermeld Pieter Jacobsze „bij de Suijspoorte"; in de Acta van 3 Mei 1580 Aechtgen Jans dr. „bij die Zuijtpoort, moeder van Pieter Jacobze"; in de Acta van 2 September 1583 Aeffgen Jacobs dr., huisvrouw van Pieter Jacobsze „int Suijdtijnde". In 1580 en later werd Pieter Jacobsze verkozen tot ouderling.

Uit de aanteekening van zijn tweede huwelijk blijkt dat Pieter Jacobsze korenkooper was. Dat hij ook een „trijpwerckerije" had, zegt ons eene Vroedschapsresolutie van 20 September 1609, luidende: „Es geaccordeert met Pieter Jacobsze, out-burgemeester, jegenwoordich gecommiteert int Collegie van de admiraliteit van Zuijt-Hollant, dat van den 1^{en} November 1609 af sal cesseren den vrijdom van den exchijns ende consumption, soo van State als Stadts wege, die den voorn. Pieter Jacobsze uijt saecke van de trijpwerckerije, volgende den contracte met hem gemaect, tot noch toe heeft genoten, ende sal gehouden sijn ende blijft verbonden mits desen de voors. neringe met noch acht werckende webben tot Meije eerstcomende 1610 te continueren, op peijne van de restitutie van 400 guld., in den voorn. contracte begrepen. Ende na Meije 1610 heeft hij beloofd ende beloofd mits desen de voorn. neringe te continueren noch anderhalf jaer". Het in deze resolutie bedoelde contract is aldus genotuleerd: „Conditien daerop mijnen Heeren de soon van Pieter Jacobsze burgemeester gesint zijn met zijne neringe van trijpt, blom caffwercken ende anders in de stadt te ontfangen. Actum bij oudt ende nijeuwe gerechte den 29^{en} November 1605.

Mijnnen Heeren sullen den voors. Pieter Jacobsze tot tmaecken van de commoditeit van hujsinge, solderinge ende andere bequaemheijt, omme de weefftouden op te stellen, subsidieren met een somme van 400 ca: guldens in gereeden gelde, ende sal de Stadt

(1) In een akte van 6 November 1634 vond ik gewaagd van Cornelis van Cranenburch te Rotterdam, wiens gestorven huisvrouw, Weijntge Cornelis Keijzers, 300 car. guldens vermaakt had aan het Weeshuis te Brielle. — Den 7den October 1635 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Delft getrouwd Eduward Thomasze Hollandt j. m. te Brielle en Maritjen Jacobs van Cranenburgh j. d. te Delft. Den 23sten October 1640 is genoemde man, weduwnaar, getrouwd met Grietje Jacobs j. d. — Den 14den April 1675 is gedoopt Catharijntje, dochter van Jan Janssen en Pietronelletje Jans van Cranenborgh.

buijten zijnnen costen achter zijne hujsinge tot de haven thoe de straete een roede doen plaveijen ende een nijeuwe trap op de haven tot behouff van de voorn. neringe doen maecken, mitz dat den voors. Pieter Jacobsze hem sal verbinden ten minste op te stellen acht touwen ende d' voors. neringe te continueren den tijt van vjier jaeren. Ende soe d' voors. neringe den tijt van 4 jaeren gecontinueert wert met d' voors. 8 touwen ten minsten, sal den voorn. Pieter Jacobsze d' voors. 400 guldens vrij sonder restitutie behouden. Maer d'selve geen 4 jaeren continuerende, sal alsdan gehouden zijn d' voors. 400 guld. te restitueren, ende te betalen een jaer naerdad d' voors. neringe sal cesseren 100 guld. ende alle jare 100 guld. te volder betalinge thoe.

Mijnnen Heeren sullen den voorn. Pieter Jacobsze vergunnen voor hem ende zijne familie vrijdom van alle consumption, soewel van Staten als Stats middelen, geduijrende soe lange hij d' voorn. neringe met 8 touwen sal continueren, mitz dat den voors. Pieter Jacobsze sal betaelen alsulcke gerechticheijt van loeijen, segelen, impositien ende anders, als de heeren Staeten ende andere steden, daer d' voors. neringe mede es, daarvan genijeten. Ende sal oock den outsten soon van den voors. Pieter Jacobsze betaelen der Staeten ende Stats gerechticheijt vant gemael, soe lange hij t' ambacht van backen es doende.

Es mede den voors. Pieter Jacobsze voor hem, zijnnen soon ende de gesellen, het ambacht doende, vergunt vrijdom van de burgerwacht, mede soe lange als d' voors. neringe sal continueren, ende es hem vergunt tot zijn transportgelt d' somma van 50 guldens; ende sal dit contract innegaen opten 1^{en} Meije 1606 eerstcommende".

Herhaaldelijk werd Pieter Jacobsze gekozen tot schepen. De Rekening van den H. Geest te Brielle over 1585—1586 werd gesloten den 29sten November 1589 en daarbij was tegenwoordig Pieter Jacobsze schepen. Dezelfde betrekking bekleedde hij in Januarij en Maart 1592 (1). Den 25sten Januarij 1601 werd hij in plaats van Hugo Willemsze van Cleijburch zal. gekozen tot schepen en den 1sten October 1601 trad hij op in het College der Magistraten als oud-schepen. Den 1sten October 1599 trad hij in dat College op als raad. Den 18^{den} Januarij 1594 deed Jhr. Johan van Egmond den eed als baljuw in handen van Pieter Jacobsze, die toen „burgemeester in de bancke" was. Den 1sten October 1598 werd Pieter Jacobsze gekozen tot burgemeester-

(1) Zie de Rekening van het Ziekenhuis over 1589—1590, laatste bladzijde, en de Rekening van het Zuid-eindsche Gasthuis over 1589—1590, laatste blad.

thesaurier. Den 10^{den} September 1618 werd hij door Prins Maurits weer op het kussen gebracht en hij werd niet slechts tot schepen, maar ook tot burgemeester benoemd. Den 1sten October 1619 nam hij als oud-schepen zitting in het College der Magistraten, maar toen er in December 1619 een andere baljuw gekozen moest worden, was hij voor de contra-remonstranten, wier hoofd hij geweest was in den strijd tegen de Arminianen, de aangewezen man voor die betrekking en ter aanbeveling van zijn persoon vaardigde de kerkeraad der Herv. Gemeente den predikant Willem Crijnsze af naar den Prins met het volgend schrijven :

„Wy dienaeren des Goddelicken Woordts, Ouderlingen ende Diakonen der Gemeynthe Jesu Christi in den Briel, overlegt hebbende hoe noodigh het is niet alleen voor haere kercke in t' byzonder, maer oock voor alle de kercken, onder haeren Classi resorterende, in den landen van Voorn, Putten ende Overflaque, dat se moghen worden voorsien met een vroom ende godsaeligh officier, als die door ervaerentheyten hebben geleerd, wat groote ende bynae irreparabele schaede de voornoemde kercken ontfangen hebben door den laetst afgaenden Bailliu van Voorne: so ist dat wy hebben gedeputeert ende deputeren mits desen onsen waerden ende lieven medebroeder Willem Crynsze, bedienaer des Goddelicken Woordts in de Gemeijnthe voornoemt, omme hem t' adresseren aen myn Heeren den Prince van Orangien etc. ende aen syne Princelicke Excellentie van onsen t' wege ende uut den naem aller der voornoemder kercken ootmoedighlick in den naeme Jesu Christi te versoecken, dat het syne Princelicke Excellentie gelieve tot het voorseyde ampt te ordonneren den eersaemen ende eerwaardigen Heer Burgemeester Pieter Jacobsze, van welcken alle de kercken onses Classis (gelyck oock wy) haer ten vollen versekeren wel geacommodeert ende voorsien te sullen wesen, als genoeghsaeme preuen daervan hebbende. Biddende dat syne Princelicke Excellentie gelieve desen onsen l. medebroeder geloof te geven in alles wat hy desen aengaende mondelinge voorstellen sal.

Gedaen in onse kerckelicke vergaedinge desen 25^{en} Decembris 1619 ende neffens onsen opgedructen segel onderschreven by my

Tobias Damman

Dienaer des Goddelicken Woorts
in den Briel ende scriba Consistorij”.

De aanbeveling had het gewenschte gevolg. Den 24sten December 1619 werd hij verkozen tot baljuw van Den Briel en Voorne (Res. Holl. 24 December 1619 p. 315 en 319). Den 2^{den} Januarij 1620 deed hij te Brielle den volgenden eed: „Dat sweer ick Balliu der stede van den Briel te wesen, des Heeren recht te bewaren ende justitie te administreren allen dengeenen, die het aen

mij versoucken ende begeeren, naer den rechten ende keuren van de voors. stede, weduwen ende weesen te beschermen, des stats privilegien, vrijheden, keuren ende gerechtichheden in allen poincten onverbreeckelick te houden ende voorts alles te doen dat een goet ende getrou balliu schuldich es ende behoort te doen. Soo waerlick moet mij Godt almachtich helpen”.

Dien eed gedaan hebbende, werd hij van den eed als schepen ontslagen; den 29sten Januarij 1620 kreeg hij zijn ontslag als vroedschap. Eene Vroedschapsresolutie van dien dag luidt: „Gedelibereert zijnde op de saecke van den out-burgemeester Pieter Jacobze, die bij zijne Furst. Genade den Prince van Orangie naer voorgaende nominatie van mijn Heeren de Staten van Hollant es vercoeren tot Bailliu der stede van den Briel ende lande van Voorne, off men denselven als vroetschap soude continueren ofte hem eerlick ende danckelick licentieren, ende op de saecke alles gemoveert, dat in consideratie compt, oock de prejuditie, die de stadt in tijt ende wijlen daeruijt soude coemen te lijden: es verstaen ende geresolveert dat de persoon van den voorn. Balliu den Vroetschappe es aengenaem, dan dat men alevenwel niet can verstaen dat hij sonder prejuditie ende de posteriteijt soude connen continueren, ende dat men daaromme denselven sal bedancken van de goede diensten, bij hem als vroetschap gedaen, ende hem stellen in gel. vrijheijt ende in denselven graet, als andere balliuen hebben gestaen; sullen evenwel de Vroetschappen niet naelaeten met hem alle goede vrundschap ende correspondentie te houden”.

Pieter Jacobsze bleef baljuw tot aan zijn dood. Behalve in het College van de Admiraliteit op de Maas (Res. Holl. 28 September 1606, Res. Vroedsch. 7 en 26 September 1606), had hij ook zitting in het College van Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland. Bij Resolutie van 3 November 1618 werd hij in 't laatste College gecommitteerd loco Jan Willemsze Verdamm, die moest aftreden, dewijl hij opgehouden had vroedschap te zijn.

Den 10^{den} November 1622 werd Pieter Jacobsze begraven. Hij stierf met achterlating van een „desolaeten” boedel, dien Frans van Nes, stadhouder, zijne zusters en moeder niet dan „onder benefitie van inventaris” wilden aanvaarden. Men zie Res. Mag. 11 November en 3 December 1622, 7 October 1623 en 15 Februarij 1625. In de Kerkeradsacta van 20 Junij 1623 staat: „Is goetgevonden dat Ariaentie Frans, weduwe van Pieter Jacobse bailliou saliger, overmits de grote ergernisse, die genomen wert over het faillissement van het sterfhuijs haeres mans, voor dese reise noch van het avontmael des Heeren sal afblijven.” In de Acta van 29 December 1623: „De saecke van de weduwe des baillious Pieter Jacobse wederom, als meenichmael

voor desen, overwogen sijnde, is goetgevonden, dat sij op haer selfs beproevinge tot het H. Avontmael des Heeren sal toegelaeten werden, bereit blijvende tusschen beiden altijd dien eet te presteren, dewelcke de curateurs van haeres mans boel nae behoren haer soudou voordragen".

Als kinderen van Pieter Jacobsze en Aeffgen Jacobs dr. staan geboekt :

Catharina, gedoopt 15 November 1587, getuigen : de raadsheer Nijeustadt, Pouwels Steur en Soetgen Cornelis.

Hester, gedoopt 7 April 1589.

Grietgen, gedoopt 21 September 1590, getuigen : Jacob de Milde, Lenert Jacobsze, Pouwels Pietersze Steur en juffr. Alblas.

Den 5^{den} Augustus 1592 zijn te Brielle getrouwd Pieter Jacobsze „corencooper", weduwnaar van Den Briel, en Adriaentgen van Nes j. d. van Schoonhoven. De Kerkeraadsacta van 8 September 1592 vermelden deze vrouw onder de personen, die tot het avondmaal werden toegelaten. Den 21sten Maart 1593 bij den doop van Lenert, zoon van Gerrit Ambrosius en Maritge Lenerts, was getuige „Ariaentge Franss", de huisvrouw van Pieter Jacobsze. De vader van de 2de vrouw van Pieter Jacobsze heette dus Frans van Nes (1).

Als kinderen van Pieter Jacobsze en Adriaentge van Nes staan vermeld :

Frans, gedoopt 11 Januarij 1595, getuigen : Jacob de Milde, Jacob „de Lindraijer" en Grietgen van Welije.

Frans, gedoopt 4 Augustus 1596, getuige : Maritgen van Nes.

Aefgen, gedoopt 21 September (te lezen December) 1597, getuigen : Jacob Pietersze, zoon van Pieter Jacobsze, en Grietgen Jans „de moijs".

Jan, gedoopt 12 September 1599.

Maritgen, gedoopt 29 October 1600, getuige : Claes Reijersze van Gorcum.

Aeffgen, gedoopt 24 Julij 1602, getuigen : Adriaen van Nes, schout te Noordeloos, Sandrina Gardijns, van Schoonhoven, en Grietgen Cornelis Cobax.

Aechtgen, gedoopt 1 Augustus 1604, getuigen : Catarina Pieters dr., N. Pauwelsz Steur.

Sandrina, gedoopt 3 November 1606, getuigen : Aechtgen Jans, Jacob Pietersze, Catharijna Pieters.

(1) Den 16den Februarij 1594 trouwden te Brielle Jacob Cornelisse j. m. van Schoonhoven en Judith Frans j. d. mede van Schoonhoven. Deze Judith zal eene zuster van Adriaentge van Nes geweest zijn. Ik zeg dit ook met 't oog op het bericht, dat Pieter Jacobsze 3 September 1595 getuige was bij den doop van Cornelis, zoon van Jacob Cornelisse en Judith Frans. — Ariaentgen van Nes was met Cornelis Keiser, Jan Jobsze en Neeltge Thijs den 20sten December 1600 getuige bij den doop van Janneke, dochter van Daniel Adriaensze en Proenjen Adriaens.

Bij deze kinderen (1) moeten nog gevoegd worden de onder de doopgetuigen vermelde Jacob en waarschijnlijk Amerentiana of Emmerentia Pieters, als j. d. van Brielle 16 Augustus 1592 te Brielle getrouwd met Jacob Gerritsze j. m. Dat deze vrouw eene dochter van Pieter Jacobsze was, blijkt, naar ik meen, uit de opgave der getuigen bij den doop harer kinderen. Zij won bij Jacob Gerritsze : Soetge, gedoopt 8 Februarij 1595, getuigen : Lenaert Claesze, Otto Jansze, Lisbeth Willems, Madeleentge Hendriks; Pieter, gedoopt 12 Maart 1597, getuigen : Pieter Jacobsze, Lenert Michielsze en Grietje Jans; Gerrit, gedoopt 1 September 1599, getuigen : Jan Jansze, Neeltghe Jacobs en Judith Cornelis; Pieter, gedoopt 18 December 1602, getuigen : Dirk Gerritsze, Pieter Danielsze en Ariaentghe Frans; Pieter, gedoopt 21 December 1603, getuigen : Adriaentgen van Nes en Marijten Gerrits.

Vier kinderen van Pieter Jacobsze werden begraven 26 Junij 1596, 31 Maart 1607, 2 Julij 1607 en 6 Julij 1608. Blijkens eene akte van 21 Junij 1628 leefde zijn weduwe toen nog.

Catharina Pieters, dochter van Pieter Jacobsze uit zijn eerste huwelijk (2), in 1619 na belijdenis aangenomen tot lid der Herv. Gemeente te Brielle (Acta van 2 Januarij 1619), huwde als j. d. den 17^{den} Maart 1626 met Willem Crijnsze, weduwnaar, predikant te Brielle. Zij werd 13 November 1637 begraven. Over haren echtgenoot handelde ik in 't Archief voor Ned. Kerkgeschiedenis van Acquoy en Rogge, [D. III, blz. 338 en volgg.

De kinderen uit het 2e huwelijk van Pieter Jacobsze noemden zich Van Nes. Zijn zoon Frans vond ik een enkelen keer Frans Pietersze, maar overigens Frans van Nes, soms verkeerdelijk van Es genoemd. Toen zijn vader baljuw was geworden, werd hij aangesteld tot zijn stadhouder. Eene Resolutie der Vroedschap van 29 Januarij 1620 luidt: „Es den Balliu thoegestaen dat hij zijnnen soon Franchois van Nes sal mogen stellen als sijn stedehouder, mits conditie dat den balliu sorge sal dragen, dat geene vexatien ofte exactien werden gepleecht, daerop mijn Heeren sullen letten, versouckende dat den heere Balliu t' selve van gelicken wil doen; dat oock den voorn. stedehouder

(1) In Maart 1595 werd te Brielle gedoopt Catharina, dochter van Jan Andriesze van Gael (?) en Heijltge Pieters, waarbij getuigen waren mr. Jacob Barleus, rector, Ariaentgen van Nes en juffr. Van Gellinckhuijsen. Misschien was deze Heiltje eene dochter van Pieter Jacobsze.

(2) Eene aantekening van 1624 (Bodtboeck, begonnen 1616, p. 182 verso) luidt: „Alsulcken hujs ende erve... met alsulcke servituyten als de moeder van den heere Pieter Jacobsze, in sijn leven bailliu, ende de grootmoeder van Catharina Pieters, dochter van den voors. bailliu za: selve hujs heeft beseten ende bewoont . . . staende ende leggende int Suijteijnde."

hem in zijne conversatie matelick sal dragen, niet in de camer nochte de vergaderinge van de Vroetschappen ofte Magistraet coemen dan met behoorlick consent ende als hij t' selve sal hebben laeten weeten, ende dat hij int gaen met dooden, int sitten op publicque plaetsen ende anders hem sal houden onder de Magistraet. Verstaen nochtans mijn heeren dat hij in de administratie van de justitie sal nemen ende houden zijn plaets als representerende den persoon van mijn heere den balliu. — Heeft den voorn. Francois van Nes gedaen den eet in conformiteit van den eet van den balliu". In 1626 kreeg hij zijn ontslag als stadhouder. Res. Vroedschap 9 Februarij 1626: „Op de propositie van den E. Heere bailliu Jo. Pieter van Leijden geseijt Leeuwen, in de vergaderinge van leenmannen slants van Voorne, burgemeesteren ende regierders der stede van den Brielle gedaen, nopende de dimissie ende ontslaeinge van Francoeij van Nes van zijn stadthouderampt van den lande van Voorne ende stede voors., is den voorn. Fr. van Nes bij den voorn. heere Bailliu, leenmannen, burgemeesteren ende Vroetschappen voors. van zijn eedt ontslaegen bij schriftelijcke acte, denselven bij de respective boden van de voorn. collegien toegesonden". Dat hij daarna te Brielle als notaris en procureur werkzaam was, is mij gebleken uit akten van 29 December 1629 en 9 December 1630 en uit eene Res. Mag. van 6 April 1630. Bij die resolutie werd „Fr. van Nes notaris op zijn versouck geadmitteert voor de vijerschaere deser stede als procureur te mogen ageren", waarop hij „in handen van den burgemeester Gellinchuijsen den behoorlijcken eedt" deed. Bij Res. Mag. 12 Junij 1629 werd hij gesteld „tot vendrich" van de comp. waardgelders, door Schiedam, Schoonhoven en Brielle te lichten. Den 19den Julij 1626 trad hij als j. m. te Oostvoorne in den echt met Adriana Musch j. d. Eene akte van 9 December 1630 vermeldt beiden nog als levend, maar den 5den Julij 1638 werd begraven de weduwe van Frans van Nes.

Dat Frans bij den dood zijns vaders geen broeder, maar alleen zusters had, blijkt uit Res. Mag. 11 November 1622, luidende: „Es verthoont bij Frans van Nes, stedehouder, dat sijnen vader sal. Pieter Jacobsze bailliu nu was overleeft ende sijnnen moeder ende susters als oock hij niet en begeerden te aenvaerden den naergelaten boel van sijnnen vader etc."

Een zuster van Frans van Nes was Maritgen (ook Maijken genoemd) Pieters van Nes, in 1622 lidmaat der Herv. Gemeente te Brielle geworden (Acta van 1 September 1622). Den 2den Maart 1621 zijn te Brielle getrouwd Jan Woutersze Cnol j. m., wonende „aen de plaetse Welle", en Maritje Pieters van Nes j. d., wonende „int Suijdt-eijnde". Het echtpaar won:

Jacob, gedoopt 11 Februarij 1622, getuigen: Pieter Jacobsze van Cranenborch, baljuw, Wouter Pietersze Cnol en Catharina Pieters.

Pieter, gedoopt 25 April 1623, getuigen: van Es, nagelaten weduwe van Pieter Jacobsze, baljuw, en Frans van Es. In plaats van Van Es in deze aantekening te lezen Van Nes.

Den 19den October 1626 werd een kind van Jan Woutersze Knol begraven. Blijkens eene akte van 1 Junij 1627 leefde de vader toen nog, maar eene akte van 9 December 1630 spreekt van „Maijke Pieters dr.", nagelaten weduwe van zaliger Jan Woutersze Knol. Als pachter van imposten kwam Jan Knol mij voor in Resoluties van 20 en 27 November 1621, 28 Februarij 1627 en in akten van 20 Februarij 1626 en 1 Junij 1627. Eene akte van 22 Junij 1635 begint aldus: „Compareerde voor Schepenen der stede van den Brijelle. . . Maijken van Nes, naergelaten weduwe van Jan Woutersze Knol, poortersse deser stede, geadsisteert metten E. Willem Crijnsze, bedienaer des Goddelijcken Woorts, haren swager ende gecoren voocht in desen, ende verclaerde sij comparante te constitueren. . . Beatricx van der Burch, weduwe van N. Trepkens, commijs, wonende tot Delff(1), omme. . . inne te vorderen de erffenisse ende goederen, haer aenbestorven door doode van Jacob Jansze Knol haren soone, geprocreert bij den voors. Jan Woutersze Knol, overleden tot Vianen etc." Den 18den Julij 1632 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Noordeloos getrouwd Jan Tijbout, weduwnaar (2) te Brielle, en Maijke Pieters, weduwe van Jan Woutersze Knoll. Toen zij zwanger was, scheidde Maijke van haren man bij akte van 11 Februarij 1633, in af-

(1) Eene akte van 19 Julij 1636 noemt Govert Pietersze Knol, wonende te Delft, als borg voor de erfgenamen ab intestato van Jacob Jansze Knol, zoon van Jan Woutersze Knol en Maijken Pieters van Nes.

(2) Den 29sten Junij 1627 zijn getrouwd Jan Pietersze Tijbout j. m., wonende „in de Catt", en Hester Cornelis j. d. — Het Brielsche slop, dat het »Catteslop" heette, had zeker zijn naam van dat huis. Ook na den niet onverdienstlijken arbeid van den als student ontslapen C. J. Biemond is eene behandeling der Brielsche straatnamen niet overbodig. Ter staving ééne bijzonderheid slechts. Plokker schreef in zijn werkje over Den Briel, p. 65: »In de resolutien de stadr vindt men nog van meerdere straten gemeld, die nu niet te vinden zijn, zooals: de Nieuwpoortsche straat, het Kraamslop, alsmede de Gerbarestraat, die omtrent de sloopstimmerwerf moet gelegen hebben." Zooals meestal schreef Plokker ook hier Jan Kluit na en foutief. Een Kraamslop heeft nooit te Brielle bestaan en wordt ook niet in de Resoluties vermeld. Maar Kluit schreef niet Kraamslop, maar Kraaneslop. Ook Kluit heeft van de »Gerbarestraat, die omtrent de sloopstimmerwerf moet gelegen hebben", gewaagd, maar uit de bron, waaraan hij den naam dier straat ontleende en waarnaar hij verwezen heeft, is mij gebleken, dat hij verkeerd heeft gelezen. De resolutie, waarnaar hij verwees, spreekt niet van de »Gerbarestraat", maar van de »Servaes" straat. In plaats van de resolutie op te slaan, schreef Plokker maar na, noemde een »Gerbarestraat", die nimmer bestond, en Biemond, die op zijn kompas zeilde, schreef, dat de Gerbarastraat haren naam ontving naar de H. Gerbara.

schrift in 't Brielsche Archief berustende. Van Maeijken van Nes vond ik nog gesproken in eene Magistraats-resolutie van 29 October 1644.

Dat in 1625 van de kinderen van Pieter Jacobsze er maar 3 in leven waren, en wel Fr. van Nes, Catharina en Maria Pieters, mag men afleiden uit eene akte van 30 December 1625, welke aldus aanvangt: „Wij . . . schepenen van den Briele kennen ende oironden dat op huijden voor ons gecompareert zijn Franchois van Nes stadhouder, ende Catharina Pieters, mondige ende ongehuwelijcte dochter, mitsgaders Jan Woutersze Knol als man ende voocht van Maria Pieters dochter, alle drie kinderen van wijlen den heere Pieter Jacobsze in sijn leven bailliu . . . ende hebben sij comparanten . . . ter begheerte van Jacob van Velsen oudt-burgemeester ende D. Willem Crijnsze cum sociis als beschadichde ende geprefereerde borghen in den desolaten boedel van den voorn. Pieter Jacobsze . . . verclaert dat zij-luijden hebben geaprobeert alsulcken wettel. brijeff van indempniteit als haeren vader voor Schepenen opten 14^{en} Junij 1613 ten behouue van Pieter Pouwelsze Steur heeft gepasseert, waerbij den voors. Pieter Jacobsze tot sijnen laste heeft ghenomen alsulcke 1713 guldens als den voorn. Pieter Pouwelsze Steur genoten heeft van sijn za: grootmoeder Aechgen Jans dr. etc.”

De laatste zinsnede zegt ons dat Pieter Jacobsze niet het eenige kind van Aechtgen Jans was. Hij had ten minste nog een zuster, Grietje, en waarschijnlijk nog een broeder Lenert.

Grietgen Jacobs was gehuwd met Pouwels Steur. Den 2^{den} Mei 1590 werd te Brielle gedoopt Pieter (1), zoon van Pouwels Steur en Grietgen Jacobs, getuigen: de huisvrouw van Pieter Jacobsze en Perrijtge Pieters. Grietgen schijnt spoedig na dien 2^{den} Mei gestorven te zijn. Men vindt althans als kinderen van Pouwels Steur en Haeske Isaacx vermeld Gerrit, gedoopt 19 Julij 1591, getuigen: Daem Isacx en zijn huisvrouw; Isac, gedoopt 14 Augustus 1592, getuigen: Dammas Isacxze en Helena Pieters; Jan, gedoopt 12 September 1593, getuigen: Pieter Cornelisze brouwer van Delft en Arent Jansze Steur.

In de aantekening van den doop van Isac heet de vader Pouwels Pietersze Steur burgemeester.

Lenert Jacobsze komt onder de getuigen voor bij den doop van een kind van Pieter Jacobsze. Den 26sten December 1586 werd te Brielle gedoopt Neeltgen, dochter van Lenert Jacobsze en Fijtgen Claes dr., waarbij getuigen waren Pouwels Steur en Aechtgen Jans.

(1) In de Thesaurie-Rekening over 1607—1608 komt fol. 41 deze post voor: »Betaelt Pr. Jacobsze oudt-burgemeester als erfgenaem van de weese van Pouwels Steur, genaempt Pr. Pouwelsze Steur, 92 ponden etc.” Fol. 40 vindt men den post: »Betaelt Pieter Jacobsze 92 ponden 10 schell. over dafflossinge van een jaerl. losrente . . . bij Aechgen Jans sijne moeder in de capitale leeninge opgebracht etc.”

Naar aanleiding van den naam Van Nes, dien de kinderen uit 't 2de huwelijk van Pieter Jacobsze droegen, wil ik hier nog enkele personen vermelden, die mede dien geslachtsnaam hadden.

In de Stads-Rekening over 1457—1458 leest men fol. 1 verso den post: „Item Tyelman Goedsalcxze van Nes tot poorter anghenomen opten lesten dach van Februario, borge Tyelman Oem Dircxz, daerof ontf. . . II sc. VI d. gr.”

In de Stads-Rekening over 1476—1477 staat fol. 5 verso de post: „Item ontf. van Thielman van Ness van tbra ambocht van den tonnen 7 pond etc.”

In de Stads-Rekening over 1478—1479 heeft de rubriek „ontfanghen van lijfrenten” p. 6 verso den post: „Item vercoft Joncfrouwe Adriane van Nes Gerijts dochter van Tempel out 43 jaer of daerontrent haer leven lanck etc.” In de Rekening over 1479—1480 staat „van den Tempel.”

Tot de regeeringspersonen in de 2de helft der 16de eeuw behoorde Andries Lambrechtsze van Nes. Den 22sten Februarij 1576 was hij schepen, den 27sten December 1577 en den 2^{den} Januarij 1578 raad, in Maart 1583 en Januarij 1585 schepen. Verschillende functies werden hem opgedragen. Hij was weesmeester, „servitiemeester” enz. Men zie Ress. van 13 Augustus 1576, 1 en 5 Januarij, 9 Maart, 9 April 1577, 27 September 1578, 10 Mei en 8 September 1580, 7 October 1581, 1 December 1582, 3 December 1583, 29 December 1584, 31 October en 12 December 1587. Een zoon van hem zal genoemd zijn in de Thesaurie-Rekening over 1586—1587, die onder de in Mei 1578 verkochte lijfrenten dezen post heeft: „Andries van Nes ten lijve van Salomon Andriesze een jaer renten etc.” In de eerstvolgende Rekening, loopende over 1593—1594, komt die post niet meer voor.

Den 5^{den} Junij 1587 werd gedoopt Dirck, zoon van Aert Lambrechtsze van Nes en Maritgen Ymants dr., waarbij getuigen waren Neeltgen Ymants, Jacob Matheusze, Jacob Cornelisze Cleijborch.

Eene aantekening van Augustus 1579 (Bodtboeck, beg. 1577, p. 52 verso) vermeldt „Cornelis Lambrechtsze van Nes backer.” Ook op p. 93 komt Cornelis van Nes voor.

In eene resolutie van 22 October 1591 is sprake van de „ontslaeginge van David van Nes onder cautie juratoir.” In aantekeningen van 1596 (Bodtb. beg. 1592, p. 22) en 1599 (Bodtb. beg. 1598, p. 11) leest men van Grietgen Cattendijcx weduwe wijlen David Andriesze van Nes.

Den 15^{den} Mei 1592 zijn te Brielle getrouwd Jacob van Nes j. m., van Antwerpen, wonende te Brielle, en Neeltgen. . . (?) j. d.

Cornelis Jansze van Nes is vermeld in aantekeningen van 1641 (Bodtb. beg. 1624, p. 382 en Bodtb.

beg. 1641, p. 24). Een persoon van dien naam leefde ook later te Brielle. Den 21sten Februarij 1706 werd aldaar gedoopt een kind van Cornelis Jansze van Nes en Susanna Gerrits van der Meer, genaamd Marietje, en getuige was Marietje van Nes.

Met attestatie van 30 Mei 1666 zijn te Oostvoorne getrouwd, na 2 Mei te Brielle ondertrouwd te zijn, Jacob Jansze van Nes j. m. te Oostvoorne, en Pieternelle de Wit, j. d. van Brielle, wonende te Oostvoorne.

De Brielsche rector Jordanus van de Pavort was gehuwd met Cornelia van Nes, die haren man schonk: Anna, gedoopt 6 October 1669, getuigen: Anna van Nes weduwe van kapt. van Nes, Adriaan Copper en zijn vrouw; Aletta, gedoopt 21 April 1673, getuige: Johan van Nes.

Magdalena van Nes was 7 Mei 1670 getuige bij den doop van Daniël, zoon van Daniël Vosmaer en Annetje de Neeff.

In een akte van 6 April 1671 is sprake van Jan Jopsze van Nes te Oostvoorne.

Den 26sten Julij 1699 is gedoopt Stijntje, dochter van Jan Bartelsze van Nes en Marijtje Cornelis.

LXXXVIII.

ISERMAN.

In 1644 trouwden te Brielle twee Isermans. Den 8sten Mei van dat jaar traden in den echt Jan Janssen Iserman j. m. wonende „int Oosterlandt”(1), en Ida Bastiaens j. d. wonende te Wateringen. — Den 13^{den} December 1644 zijn getrouwd Johannes Iserman j. m., wonende te Abbenbroek, en Margareta Sismus j. d. te Brielle.

Beide Isermans vestigden zich te Brielle. De eerste, Jan Jansze, kocht in 1645 een huis in het Dijkslot, genaamd *de wilde zee* (Bodtboeck, beg. 1641, p. 188 en 713) en bij Ida won hij: Aeltie, gedoopt 6 April 1633, getuigen: Arien Jansze Iserman (2) en Anna Vrancken. Den 6^{den} Februarij 1661 is Jan Jansze Iserman, weduwnaar in het Dijkslot, te Brielle ondertrouwd en daarna elders getrouwd met Annetje Maertens, weduwe van Jacob Jacobsze, en hij won bij deze vrouw: Maerten, gedoopt 5 October 1661, getuige: Maijke Pieters; Ariaentie, gedoopt 20 Januarij 1665, getuige: Annetie

(1) Van dit huwelijk zijn twee berichten in het register, en het ééne heeft in plaats van „wonende int Oosterlandt” de woorden „wonende onder dese parochie.”

(2) Het Kohier van den voor 1659 geconsenteerden 200sten penning noemt fol. 2 Aren Jansze Yserman onder de bewoners van Oostvoorne. Het Kohier van den voor 1669 geconsenteerden 200sten penning heeft fol. 14 den post: »de weduwe van Aren Jansze Iserman overgeschreven bij Ruggé.”

Claes; Jan, gedoopt 20 November 1669, getuige: Maertje Maertens.

De tweede der genoemde Isermans, die met Margareta Sismus trouwde, werd vroedschap te Brielle; op de Naamlijst vindt men hem sub. no. 74 met een mr. vóór zijn naam. De man was geen meester in de rechten, maar chirurgijn. Den 4^{den} Maart 1645 werd „Mr. Jan Iserman geadmitteert omme sijn ampt als chirurgijn binnen deser stede (Brielle) te mogen doen ende exerceren”, mits hij zijn „examen ende prove” deed. Aan die voorwaarde voldeed hij. Eene aantekening in het Register der Resoluties van den Magistraat luidt: „Op huijden den XX en Martij 1645 es mr. Johan Iserman bij de Heeren Gecommitteerdens van de Magistraet geexamineert ende bevonden bequaem ende suffisant in sijnne prove, gedaen voor deselve heeren Gecommitteerdens. Ende hebben deselve hem dienvolgende geadmitteert ende toegestaen omme het ampt van de chirurgije alhier te mogen doen ende exerceren.” In de Kerkeradsacta van 5 Jan. 1646 staat, dat op belijdenis werd aangenomen »Johannes Iserman chirurgijn.” Tot schepen werd hij gekozen in de jaren 1650, 1652, 1654, 1656, 1658, 1659, 1661, 1663, 1666, 1667 en 1672; tot raad in het College der Magistraten in 1653 en 1655; tot burgemeester in 1662. Hij fungeerde eenige jaren als penningmeester van de groote visscherij (Ress. Mag. 3 Junij 1662, 16 Mei 1665, Ress. Vroedsch. 5 Junij 1662, 9 Augustus 1665). Uit eene akte van 29 Maart 1673 blijkt niet alleen, dat hij benoemd werd tot stadschirurgijn, maar ook dat hij toen nog in leven en in functie was. Kort daarna stierf hij. Den 15^{den} Mei 1673 werd iemand tot schepen verkozen in plaats van Johan Iserman, overleden. Den 16^{den} Mei 1666 werd een kind gedoopt van Wolther Breeman van der Hagen en Cornelia de With, waarbij de getuige dr. Jacobus Sismus gerepresenteerd werd door Johan Iserman. Eene Magistraatsresolutie van 7 Junij 1653 luidt: „Sijn gecommitteert de heeren Quirynd Quiryndsz ende Mr. Jacob Commersteijn over de prouwe ende examen van de naeset van mr. Johan Iserman chirurgijn, geleijt jegens dinsdach toecomende naer de predicatie. Ende es dienvolgende den voorn. chirurgijn geordonneert sijnne theses te halen ten huijse van stadts docter ende de voorsz. resolutie nae te comen”. Van den uitslag van het examen vond ik niets genotuleerd. In 1672 werd Jan Iserman op belijdenis aangenomen (Acta van 21 April 1672). Deze Jan kan een zoon van den chirurg, maar ook van Jan Jansze Iserman zijn geweest. Blijkens eene akte van 29 Augustus 1650 stelden zich toen Mr. Jan Yserman, poorter van Brielle, en Leendert Jansze „Vaendrager”, te Oudenhoorn, tot borgen voor Cornelis Yserman, secretaris van de Heerlijkheid van Abbenbroek en Velgersdijk.

Cornelis Jansze Yserman te Abbenbroek kwam mij reeds voor in de Rekening van den voor 1625 geconsenteerden 200sten penning, fol. 55 verso. Als secretaris vond ik hem, behalve in de reeds vermelde akte, genoemd in akten van 10 September 1633, 2 Julij 1634 en 15 Mei 1656. Die van 10 September spreekt ook van zijn huisvrouw en leert ons, dat hij toen collecteur van den impost van de bieren was. Die van 15 Mei doet ons „Leendert Jansze vaendrager” te Oudenhorn kennen als een zwager van den secretaris van Abbenbroek, daar hij met diens zuster Lijsbet Jans Yserman gehuwd was. Uit de Acta der Classis van 18 April 1640 blijkt, dat Cornelis Iserman te Abbenbroek ouderling was.

Eene zuster van den Brielschen chirurgijn zal geweest zijn Marijtje Isermans, in 1658 met kerkelijke attestatie van Abbenbroek te Brielle gekomen (Acta van 29 Augustus 1658). Den 23sten Junij 1658 zijn te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 13 Julij 1658 te Abbenbroek getrouwd Henrick Gijsberts de Vrij (1), j. m. te Brielle, en Maritjen Isermans j. d. te Abbenbroek. Het echtpaar won: Catharina, gedoopt 13 Julij 1659, getuigen: Johan Iserman, Emmetje de Vrij; Gijsbrecht, gedoopt 11 Augustus 1660, getuige: Emmetje Gijsbrechts; Cornelis, gedoopt 20 Maart 1663, getuigen: burgemeester Johan Iserman, Maria van Butten; Johannes, gedoopt 9 December 1664, getuige: Johan Isermans; Catharina, gedoopt 25 Januarij 1667, getuige: Maertge Leenderts; Mettijs, gedoopt 16 October 1669, getuige: Adriana Vranckenburch.

Misschien dat tot hetzelfde geslacht behoord hebben: Jan Willemsze Yserman, herbergier te Zwartewaal, blijkens een akte van 14 Februarij 1676 gehuwd met Maertje Cornelis; Lijsbeth Jans Yserman, volgens de Acta van 20 Julij 1721 te Brielle gekomen met attestatie van Zwartewaal; Michiel Yzerman, in 1732 gekozen tot burgemeester van Zwartewaal, en Jacomijntje Yserman, weduwe van L. Vermeulen, ofschoon pro Deo, toch in de kerk begraven 13 Januarij 1747, oud 100 jaar, 6 weken en 3 dagen.

(1) In 1636 werden te Brielle op belijdenis aangenomen Gijsbrecht Crijnen de Vrije en Neeltje Cornelis zijn huisvrouw (Acta van 3 Julij 1636); in 1637 Catelijntje de Vrije j. d. (Acta van 31 December 1637). — Petrus de Vrij, predikant te Overschie, werd 12 November 1647 beroepen te Brielle, en aldaar bevestigd als predikant 19 Januarij 1648 tegelijk met Franciscus Ridderus. Den 7den Augustus 1650 is Ds. P. de Vrij te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 21 Augustus te Goedereede getrouwd met Ermgard de Leeuw van Coolwijk j. d. te Goedereede. In 1662 ontving en volgde Petrus de Vrij een beroep naar Nijmegen op (Acta van 31 Julij 1662, Res. Vroedsch. 1 Augustus 1662). De afgevaardigden van Nijmegen deelden aan den kerkeraad van Brielle mede, dat hunne gemeente „weinich min als 3000 ledemaeten” had, „benevens een groot aental van toehoorders”, en dat in hunne stad „een groot getal so van papisten als andere sectarissen” was.

LXXXIX.

PRICKMAN.

Den 7^{den} Februarij 1598 werd aan Arien Jacobsze Prickman door de Brielsche Regeering „besteet het leggen ende ophaelen van de zeetonnen”, en wat toen geschiedde, had ook later plaats. Men zie de resoluties van 13 Februarij 1599, 8 Maart 1603, 13 Maart 1604, 25 October 1608 en 1 Maart 1614. In deze en die resolutie vindt men in plaats van Arien Jacobsze Prickman Adriaen Jacobsze Prickman. In 1616 schijnt de man verdronken te zijn. Eene Resolutie van 2 April 1616 luidt: „Is verstaen, bij soo verre den persoon van Adriaen Jacobsze Prickman niet te voorschijn comt, dat men desselfs soon bij provisie voor desen ende den toecomenden jaere sal gebruijcken tot het leggen van de zeetonnen opte conditien met den voorsz. Prickman gemaect; van gelijcken is denselven oock gestelt voor den voorsz. tijt int havemeesterschap.”

Den 2^{den} Mei 1598 werd een kind van Adriaen Jacobsze Prickman (1) begraven.

In de doopregisters vindt men dat aan Arien Jacobsze en Geertge Claes 3 kinderen werden geboren, namelijk: Jacob, gedoopt 26 September 1590.

Maerten, gedoopt 15 Januarij 1592.

Cruntgen (?), gedoopt 15 April 1594, getuigen: Grietgen Claes, Copmintgen Claes.

In den tijd, waarin dit echtpaar leefde, waren te Brielle meer vaders, die Arien Jacobsze heetten, maar daar van geen hunner een zoon Maerten geboekt staat en de zoon van Adriaen of Arien Jacobsze Prickman, die in de resolutie van 2 April 1616 bedoeld is, Maerten genaamd was, acht ik het niet gewaagd aan te nemen, dat de man van Geertge Claes den geslachtsnaam Prickman had.

Eene Magistraatsresolutie van 29 September 1616 luidt: „Es Maerten Arensze, nagelaten soon van Arien Jacobsze Prickman, nae t' loopende jaer noch gecontinueert voor den tijt van 4 jaeren tot het leggen ende ophalen van de zeetonnen op de voorgaende conditien, soo met hem als zijnnen vader gestipuleert.” Dat, wat hem in 1616 opgedragen werd, aan Maerten opgedragen bleef, zeggen ons de Magistraatsresoluties van 25 September 1624, 15 Julij en 30 September 1628. Dat hij ook visch leverde, zegt ons eene Res. Mag. van 3 April 1632: „Is Maerten Arensze Prickman geacordeert or-

(1) Den 21sten Maart 1603 werd gedoopt Simon, zoon van Ocker Simonsze en Annetgen Arents, en getuigen waren Arien Jacobsze Prickman, Lambert N. van Schoonhoven, Neeltgen Jacobs.

donnantie van 155 pond 7 sc., over leverantie van visch, die van stadts wegen in den Hage vereert es, op den burgemeester thesaurier Francoijs van Gellinchuijsen." In 1636 werd Marten Arentsze Prickman op belijdenis aangenomen. Den 29sten Mei 1632 werd Maerten door de Magistraten benoemd tot regent van het Oude Vrouwenhuis. Viermaal is hij getrouwd. Den 16^{den} Mei 1623 is hij als j. m. getrouwd met Annetjen Deumis dr. j. d., welke vrouw 23 April 1626 begraven werd. Den 9^{den} Februarij 1627 is hij hertrouwd met Heijltjen Adriaens j. d.; den 13^{den} November 1629 met Digna Maertens j. d.; den 9^{den} Julij 1640 met Anna Sismus j. d. Een kind van Maerten Prickman werd 23 Mei 1626 begraven. Dat hij kort na de sluiting van zijn vierden echt gestorven is, zegt het Trouwregister, hetwelk meldt, dat 23 Februarij 1642 te Brielle ondertrouwd zijn Theophilus Rijckwaert, weduwnaar, en Anna Sismus, weduwe van Maerten Arentse Pricman. Dat Maerten meer dan één kind naliet, zegt ons de Thesaurie-Rekening over 1651—1652, die pag. 48 dezen post heeft: „Betaelt de kinderen van Maerten Prickman 80 ponden etc.”

Ofschoon de doopregisters uit de dagen van Maertens huwlijksleven ontbreken, ben ik toch in staat kinderen van den man te noemen. Van één kind heb ik reeds gesproken in artikel XVI, waarin vermeld is dat Annetje Maertens Pricman als j. d. trouwde in 1650 met Jacob Jacobsze van der Mast, en als weduwe 20 Augustus 1651 met Pieter Jacobsze van der Wael. Men zie verder over genoemde dochter gezegd artikel.

In mijne Bijdrage over Tromp berichtte ik, dat de chirurgijn Frederik de Haes in 1655 trouwde met Cornelia Pricman j. d. Het echtpaar kreeg kinderen, maar ze staan niet geboekt in de doopregisters der Herv. Gemeente te Brielle. Frederik de Haes was diaken bij de Remonstrantsche Gemeente aldaar en zal dus zijne kinderen in de kerk dier Gemeente hebben doen doopen. Ware het doopregister van die Gemeente aanwezig, dan zou misschien wel blijken, dat Cornelia Pricman evenzeer een kind was van Maerten Prickman als Annetje en de thans volgende Maerten.

Den 19^{den} October 1655 zijn te Brielle getrouwd Maerten (ook Marten en Martinus genoemd) Prickman j. m. en Elisabeth de Vogel j. d.; den 9^{den} April 1675 Maerten Prickman, weduwnaar, en Maria de Jongh j. d., dochter van Pieter de Jongh. Bij zijne tweede vrouw won Maerten:

1. Maria, gedoopt 15 Maart 1676, getuigen: Pieter de Jongh, burgemeester, juffr. Maria Bleiswijck. In 1692 is te Brielle op belijdenis aangenomen Maria Prickmans in de Nobelstraat (Acta van 25 Julij 1692). Den 5^{den} Julij 1699 zijn te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 19 Julij te 's Gravenhage getrouwd Frans Carel Goudentz Hertrigh de Hertler, „luitenant onder

het Regiment Zwitsers van den kolonel Lochman", en Maria Prickman, wonende te 's Gravenhage.

2. Andreas, gedoopt 17 Januarij 1683, getuigen: Ds. Johannes Colonius, juffr. Johanna de Sondt.

3. Andra, gedoopt 20 Maart 1685, getuigen: Mr. Jonas de Jongh, Maria Deijm weduwe Burghvliet.

Twee kinderen van Maerten Prickman werden begraven 16 Julij 1683 en 21 November 1690; hij werd begraven 4 Mei 1688, zijne huisvrouw, „juffrou Maria Prickmans", 6 Maart 1699. Op de Naamlijst der Vroedschappen komt Maerten Prickman voor sub no. 124. In 1682, 1686 en 1687 werd hij benoemd tot schepen.

Kinderen van Maerten Arentsze Prickman zullen ook wel geweest zijn: Gerrit Prickman j. m. van Den Briel, 26 October 1659 aldaar ondertrouwd met Maria Slingerlant j. d. te Rotterdam (1); Ingetje Prickmans j. d. wonende aan de n. zijde van het „Maerland" te Brielle, 13 Junij 1677 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 27 Junij te Nieuwenhoorn getrouwd met Aelbrecht Schevelingh j. m. te Brielle; Jacob Prickman j. m. van Den Briel, 9 October 1678 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 23 October te Rotterdam getrouwd met Geertruijdt Holtenus j. d. van Rotterdam.

Van Aelbrecht Schevelingh werden 9 kinderen begraven 7 April 1680, 15 Junij 1681, 12 Junij 1682, 25 April 1687, 13 Mei 1688, 13 Augustus 1691, 31 October 1692, 26 November 1695, 13 Mei 1697. De vader is 19 Augustus 1716 begraven, de moeder 10 Januarij 1703.

De 4de huisvrouw van Maerten Arentsze Prickman was, zooals ik berichtte, Anna Sismus. Eenige leden van het geslacht Sismus vermeldde ik in De Navorscher, 1880, blz. 390. Aan hetgeen daar staat gedrukt, kan nog het volgende toegevoegd worden. Mr. Jan Sismus werd 19 Januarij 1599 poorter te Brielle. Eene akte van 8 Augustus 1605 begint aldus: „Up huijden compareerde voor Schepenen der stede van den Brielle joffrouwe Catharina van Heemskerck met mr. Jan Sismus sierurgijn, haren gecooren voocht in dese saecke, d'welcke constitueerde haer selven borge voor jonckvrouwe Suijsanna van Treslong, weduwe wijlen Pieter Moens, als moeder ende voochdesse van hare kinderen, bij den voorn. Pieter Moens geprocreert etc." Den 11^{den} December 1621 werd „Mr. Jan Sismus, overmits sijnne jaren hebbende, van de burgerswacht ontslagen."

Uit eene Vroedschapsresolutie van 3 Mei 1627 blijkt dat mr. Jan Sismus Jr. tot de „remonstrantsgesinde"

(1) Gerrit en Maria Prickman waren in 1669 getuigen bij den doop van een kind van Wolphert Slingerlant; zie op Slingerlant.

behoorde. In 1644 werd een huisje, door Mr. Johan Sismus „in zijn leven beseten”, door zijn kinderen en erfgenamen verkocht (Bodtboek, beg. 1641, p. 14). Den 20sten April 1626 is hij getrouwd met Maertge Jacobs Verhouve, weduwe van Mr. Johan Schim. In de Acta van 2 Januarij 1620 vindt men onder de personen, die tot het avondmaal werden toegelaten, Maritjen Jacobs, huisvrouw van Mr. Jan Jansze Schim. Den 30sten December 1618 werd gedoopt Jannetjen, kind van Mr. Jan Schim en Maritjen Verhouve, getuige: Jannitjen Jans van der Zandtvaerts. Bij Resolutie van 17 Julij 1621 werd Mr. Johan Schim in plaats van Mr. David van der Heul benoemd tot stadschirurgijn. In 1622 werd zijn tractement van f. 156 op f. 100 gebracht (Res. Vroedsch. 10 Junij 1622). Hij was bij de Herv. Gemeente diaken (Res. 5 Augustus 1623). In 1622 werd hij schepen. In 1634 werd Mr. Simon Gijsbrechtsze eigenaar van een huis, laatst in bezit van Mr. Johan Schim zal. en door de voogden van „desselfs naergelaten weeskinderen vercocht” (1).

Over Cornelia Sismus, gehuwd met Cornelis Couter, zie men eene noot in art. XVIII.

Sara Sismus j. d. is December 1646 te Brielle getrouwd met Adriaen Houckwater j. m. Het echtpaar won een ongenoemd kind, gedoopt 9 Augustus 1648. Bij dien doop waren getuigen Catharina van Schilperoort, Johannes Iserman, Ariaen Ariensze Schrap. Op den 3den Februarij 1651 is een kind van Adriaen Houckwater begraven. Blijkens eene akte van 7 Augustus 1646 was Adriaen Houckwater toen circa 19 jaar oud. In 1653 was hij aangesteld tot collecteur van den impost van het gemaal, blijkens eene akte van 22 Maart 1653, maar spoedig stierf hij. Den 12den April 1655 werd aan de weduwe van Adriaen Houckwater door de Brielsche Magistraten „geaccordeert erffhuys te mogen houden”.

Van Cornelis Sismus is sprake in eene Vroedschapsresolutie van 20 Februarij 1657, luidende: „Es te kennen gegeven bij ofte van wegen Corn. Sismus, apoteecker, woonende tot Haerlem, van wegen de vrunder ende erffgenamen van s' vaders sijde ter eenre, ende Jacob Golsius, secretaris der weescamer tot Sircixsee, van wegen de vrunden ende erffgenamen van s' moeders sijde, van sa: Cornelia Lambrechts van Dalen, in haer leven weduwe van Jan Arentsze Verdams, overleden alhier, ter andere zijden etc.”

Over Margaretha Sismus en Dr. Jacobus Sismus zie men op Iserman.

(1) In Resol. van 6 December 1616 komt Willem Jansze Schim voor als „gecommitteerde van Maeslantsche Sluijs”, en in Res. van 7 October 1623 Leenert Jansze Schim, mede als gecommitteerde van de „visserie van Maessluys.”

XC.

NOCQUE. — ANNOCQUE.

In eene „Ordonnantie van de brantladders ende haecken” van 1 December 1579 wordt genoemd „Mels Pieterssoon schoemaecker.”

Bij Maritgen Pieters dr. won deze man: Jan, gedoopt 24 Augustus 1586, getuigen: Maerten Dionyesze en Francina Jans dr. Hetzelfde echtpaar zal wel bedoeld zijn in het bericht, dat in Februarij 1589 gedoopt werd Stijntgen, dochter van Mels Pietersze en Maijken Pieters dr., waarbij getuigen waren: Andries Pietersze, Susanna, de huisvrouw van Velsen, en Magdalena Matheus.

Den 5den Februarij 1592 zijn te Brielle getrouwd Maritgen Pieters dr., weduwe van Mels Pietersze schoenmaker, en Christoffel Willemsze, adelborst onder de compagnie van den heer gouverneur.

Eene akte van transport dd. 14 September 1606 luidt aldus: „Op huijden compareerde Marijten Pieters dr. weduwe wijlen Mels Pietersze schoenmaecker, geassisteert met Sacharias Melsze haeren soon, d' welke bekende . . . in rechten vrijen eigendomme overgedragen te hebben ten behouve van Pieter Melsze schoenmaecker, haren soon, alsulcken derde paert van een loeijerie ende boomgaertgen, als zij comparante heeft leggende in de veijnckelstraete etc.”

Vreemd is het, dat Marijten Pieters hier nog of alleen weduwe van wijlen Mels' Pietersze is genoemd, terwijl zij toch in 1592 hertrouwde. De genoemde zoon Zacharias is vermeld in het Trouwregister, hetwelk bericht, dat 14 Mei 1606 te Brielle getrouwd zijn „Sacharias Melszoon schoenmaecker, jonghgheselle, ende Idetgen Bouwens (Bauwens) dr., beide woonende in de Nobelstraet ende beide van den Briele.” Dit echtpaar won Galeijn, gedoopt 31 Maart 1607, getuigen: Simon Cornelisze, Claes Galeijnsze, Trijntgen Cornelis, Lijsbeth Bauwens.

Meer dan van den zoon Zacharias kan ik van den zoon Pieter mededeelen. Den 27sten Februarij 1606 transporteerde Marijten Pieters dr., weduwe wijlen Mels Pietersze schoenmaker, geassisteerd, niet met haren zoon Zacharias, maar „met Willem Cornelisze snijder, haeren gecooren voocht in dese saecke”, verschillende goederen aan haren zoon Pieter Melsze schoenmaker. In de kerkeradsacta der Herv. Gemeente dd. 9 Maart 1593 leest men, dat tot de nieuw aangenomen leden der gemeente behoorde „Pieter Melsze schoemaecker”. In 1605 en later werd hij diaken bij die Gemeente (Acta van 12 October 1605, 13 Januarij 1619). Den 1sten September 1614 bekende hij aan de Vroedschap ten zijnen huize verboden vergaderingen te hebben ge-

houden. Hij behoorde dus tot de contra-remonstranten en een ijveraar geweest zijnde, werd hij na de verandering der Regeering door Prins Maurits een magistratspersoon. Tot de nieuwe Vroedschappen, in 1618 door den Prins aangesteld, behoorde Pieter Melsze in den Horen (Res. Vroedschap 10 September 1618). Elders heet deze man Pieter Melsze Nocque (Res. Vroedschap 1 October 1619, 1620, 1621). Op de Naamlijst der Vroedschappen vindt men hem sub n° 16. Als schepen trad hij op in 1619 en 1621, als raad in het college der Magistraten in 1620. Den 23sten Augustus 1619 werd hij in plaats van Jan Arensze brouwer „gecommitteert tot servitiemeester” op een tractement van f100 'sjaars; hij komt als zoodanig voor in eene Res. Vroedsch. van 26 Junij 1621, en hij zal de betrekking hebben waargenomen tot aan zijn' dood. In eene Res. Vroedsch. van 28 Junij 1627 is sprake van de weduwe van Pieter Melsze Nocque, „in sijn leven servijsmeester deser stede”. Dat hij, toen hij „servijsmeester” was, schoenmaker bleef, althans leverancier van leer, zegt de Rekening der St. Cath. kerk over 1618—1619, die fol. 25 verso dezen post heeft: „Betaelt P^r. Melsze Nocke van dat hij een vet leer vel, om te leggen over de klaviren vant speelwerck, aen de kerck geleverd heeft etc.” In eene aantekening van 1622 (Bodtboek, begonnen 1616, p. 135 verso) is sprake van Trijntgen Cornelis, weduwe van Pieter Melsen Nocque, en door deze aantekening wordt boven allen twijfel verheven, dat Cornelis Melsze schoenmaker en Cornelis Melsze Nocque één en dezelfde persoon zijn. Immers men leest in het Trouwregister, dat 5 October 1597 te Brielle ondertrouwd en daarna te Rotterdam getrouwd zijn „Pieter Melsze schoemaecker, weduwenaer van den Briele, ende Catrijne (Trijntge) Cornelis, jonghe dochter van Rotterdamme.” Pieter won bij die vrouw:

Mels, gedoopt 30 Aug. 1598, getuigen: Jacob Jansze van Rotterdam, Arien Rochusze en Ingetghe Arents. Maritgen, gedoopt 3 April 1600, getuige: Maritgen Cornelis, zuster van de huisvrouw.

Mels, gedoopt 10 Februarij 1602, getuigen: Jacob Dirxze en Arent Gerritsze.

Pieter, gedoopt 20 Junij 1604, getuigen: Jan Jansze, Catrijntgen Reijers, Teuntgen Pieters.

Den 5^{den} Januarij 1622 werd Pieter Melsze Nocque begraven. De huisvrouw, die hij had vóórdat hij met Trijntje Cornelis trouwde, werd 16 October 1596 begraven. Misschien (1) dat zijn huwelijk met Trijntje zijn 3de echt was. In het doopregister vindt men, als

kind van Pieter Melsze en Susanna Willems, Mels, gedoopt 1 Julij 1590, getuigen: Gijsbrecht Willemsze, „des kints beste moeder de weduwe van Mels Pietersze, en Lijsbeth Mels; en als kinderen van Pieter Melsze en Maritge Lenaerts: Lijsbeth, gedoopt 15 November 1592, getuigen: Neeltje Pieters van Rotterdam, Jacob Matheuszoon en Maddaleentge Cornelis; Susanna, gedoopt 20 November 1594, getuigen: Maritge Arents, Neeltge Lenaerts, Jan Jansze, Gisbert Willemsze en Anthonis Gerritsze; Mels, gedoopt 18 October 1596, getuige: Maritge Pieters.

In 1634 werd te Brielle op belijdenis aangenomen Pieter Pietersze Nocque (Acta van 6 Julij 1634). In dezen Pieter zullen we den zoon te zien hebben van Pieter Melsze Nocke, die in 1604 gedoopt werd. Den 31sten Januarij 1634 zijn te Brielle getrouwd Pieter Pietersze Nocke j. m. en Ariaentge Goutswaert j. d. De man heet in de verschillende registers nu Nocke, dan Van Nocke. In 1637 bleef, blijkens eene akte van 2 April 1637, Matheus Harmansze Schol borg voor Pieter Pietersze van Nocque. Op de lijst der Vroedschappen heeft Pieter van Nocque n°. 64. In 1642, 1644 en 1647 werd hij verkozen tot schepen, in 1646 en 1648 tot raad in het college der Magistraten. Den 20sten September 1649 is hij gestorven (1). Zijne weduwe, Ariaentje Goutswaert, is 5 April 1650 getrouwd met Jan Venlo; zie op Venlo art. XXXVII. Den 5^{den} Augustus 1638 werd een kind van Pieter van Nocke begraven. Dat hij een kind heeft nagelaten, zeggen ons een paar aantekeningen van 1651, in het Bodtboek, begonnen 1641, blz. 444 en 458, welke gewagen van de voogden van het nagelaten weeskind van Pieter van Nocque en Ariaentje Goutswaert, beiden zaliger. Eene aantekening in hetzelfde boek, van het jaar 1657, op blz. 632, noemt Pieter van Nocque, wonende te Rotterdam, en dat deze Pieter het bedoelde weeskind was, blijkt uit een akte van 6 Februarij 1657, welke gewaagt van Pieter van Nocque, kindskind van Willem Arentze Goutswaert, wonende te Rotterdam.

Na van afstammelingen van „Mels Pieterssoon schoemaecker” te hebben gesproken, keer ik nog eens tot den man en zijne gade Maritjen Pieters terug. Weduwe zijnde, transporteerde die gade, zooals ik heb medege-deeld, een derde deel van een „loei-erie ende boomgaertgen in de Veijnckelstraete” ten behoeve van haren zoon Pieter. Op blz. 242 van het oudste der aanwezige Bodtboeken vindt men, dat genoemd derde deel door Marijtte Pieters gekocht werd.

(Wordt vervolgd).

(1) Er was in die dagen ook een Pieter Melsze schipper. Zie mijne Bijdrage over Tromp, blz. 45.

(1) Stintge, dochter van Mels Jansse en Elisabeth Pieters, werd gedoopt 26 Mei 1649, en daarbij waren getuigen: Hendrick Maecker, Pieter van Nocque en Elisabeth Pieters.

De oudste grafboeken der Grootte of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage.

BEWERKT DOOR
M. G. WILDEMAN.

Den 22 Augustus 1797 geopend voor wijle de heer Jean Pierre Moll, medicinae doctor.

Den 5 October 1808 geopend voor Maria Margaretha Schopman van Voorburg, herwaards getransporteerd.

Den 2 Junij 1809 Johanna Maria van Steelant, huisvrouw van Lodewijk van Wijn, solliciteur.

Den 10 Januarij 1812 geopend voor den heer Lodewijk van Wyn.

Reg. VI. (vermeldt niets).

Reg. I. De VIII° Regel int voorss. suytpant van noorden aen. 't I^o graff behoort de kerck.

Den 23 December 1626 geopent voor een edelman van Sijn Exc.

Den 15 Januarij 1627 geopent voor Mateus du Cour. Camerlinck.

Den 25 Maart 1627 geopent voor voor de weduwe van den voorss. du Cours, ende blijft aen de kerck.

Geopent den XI° Maert 1632 voor den heer Beuckman

Den 4° Januarij 1639 voor den Ritmeester Fontaine.

Reg. II. 't Eerste graf is onbequaem.

Reg. VI. (vermeldt 't zelfde).

Reg. I. 't II° graff behoort Leenert Cornelisse op beecks erven.

Dit graff behoort jegenwoordich d'heer Johan Lamoureux als hetselve gekoft hebbende van voorss. erfgenaemen volgens acte van coop den notaris Herman van Nes en seeckere getuijgen gepasseert in dato den VII° October XVIe negen-en-vijftich, ten comptoyre geëxhibeert.

Den 4 October 1674 verbouck volgens resolutie op den selven Johan Lameureux (*sic*).

Reg. II. Tweede graf is een kelder en behoort den heer Johan Lamoreu.

Dit graff hebben kerkmeesters den 26 Januarij 1739 verkogt aan den heer solliciteur militair Caspar Peers en Cornelia van der Salm Egtelieden voor de somme van 250 gls.

Den 29 Januarij 1739 begraven juffr. Harmina Cornelia Peers.

Den 21 April 1744 juffr. Cornelia Colthoff.

Den 4 Februarij 1750 wijle den heer Caspar Peers.

Den 7 October 1754 wijle juffr. Maria van der Salm.

Den 9 Maart 1773 geopend voor wijle Vrouwe Cornelia van der Salm laatst wede de heer Hugo van Son.

Ingevolge test. dispositie van gem. Cornelia van der Salm, eerder wed. van Caspar Peers, daarna van Hugo

van Son moet dit graf gedurende 80 jaaren na haaren sterfdag ongeopend blijven waarvoor (zij) aan de kerck heeft gelegateerd een somma van 2000 glds.

Reg. VI. (vermeldt verder niets).

Reg. I. 't III° graff behoort de kerck.

Geopent den 13 November a^o 1631 voor Joncker Predenaer?

Geopent den 3 December a^o 1632 voor Cappiteyn Soets.

Bij permutatie gedaen met Mr. François Parret ad. voor hem selve en voor sijn suster mevrouwe Johanna Parret wede van wijle d'Ed. Heer Bartholomeus van Wou, Ridder etc. op den 6 Maert 1670: comt dit graef nu bij haer E: tot een kelder gemaect aen dese kerck, synde de acte daarvan geteekent bij kerkmrs. en den rentmr. den 9 Januarij 1665 wederom overgelevert, en heeft in plaetse van dien twee andere graven van de kerck gekregen naerder blijckende fol. 67 recto en verso. Dit gracht behoort jegenwoordigh toe juffe Johanna Paret als tselve bij permutatie voor seecker gracht gelegen in den eersten regel achter 't hooge autaer van de heeren kerkmeesteren gekregen hebben waer nevens haer ook is gegeven acte bij kerkmeesters geteickent den 9 Januarij 1665.

Dit graff comt jegenwoordich toe Sr. Herman Stopendael als hetselve van de heeren kerkms. gekoefte te hebben op den XVI Junij 1671 voor de somme van driehondert vijf en zeventich gl. waer onder trecht van de overboeking de kerck toebehoorende is begrepen.

Op den 28 Februarij 1675 overgebouck op den voorss. Harman van Stoependael.

't Bovestaande grafft is (behoudens, enz.) op 8 Augusti 1698 verboek op de naam van den heer Johannes de Voogd, substituut baljuw en schout tot Rhijnsburg als tselve verkregen hebbende bij testamentaire dispositie van zalgr. Maria Schoonhove sijn huisvrouw, voor schepenen van Rhijnsburg den 9 December 1698 gepasseert ende ten comptoyre geëxhibeert welke Maria Schoonhove tselve hadde verkregen bij test. dispositie van zalr. juffr. Maria Verheijl wed. wijle Hermanus van Stopendaal haar moei volgens testament den 30 April 1686 voor den Nots. de Haan alhier in 's-Gravenhage gepasseert ende mede ter comptoyre geëxhibeert ende is bij remissie van kerkmrs. het recht van verboeking maar eens ontfangen ende daarvoor bij den heer commies van Campen betaalt 25 gulden.

't Bovestaande grafft is (behoudens, enz.) op den 8 Augusti 1698 verboek op den naam van den heer ende Mr. Pieter van de Velde, substituut griffier in den Hogen Rade in Holland, als tselve hebbende verkregen bij coop van den heer Johannes de Vooghd, substituut Baljuw ende schout tot Rhijnsburgh, volgens contract van coop in dato den 9 Julij 1698 ten comp-

toire geëxhibeert. Ende is het recht van overboeking ter somme van 25 gld. door den heer commies Otto van Campen betaalt. 't Derde grafft comt jegenwoordigh toe de gesamentlijke test. Erfgenamen van Vrouwe Margaretha Rosa wedue wijle de heer Hendrik Fagel in sijn Ed^{es} Leve Griffier van haar Hoog Mogende de heeren Staten Generaal, welk graff aan gemelte erfgenamen is aangekomen bij erfennisse van zalgr. de heer Pieter van de Velde en sijn Ed^{es} leve substituut griffier in den Hoge Rade van Holland. — Ende is het recht van verboeking de kerk competerende op den April XVIIe vijf en twintig voldaan.

Reg. II. 't Derde graf is een kelder, behoort de erfgename van Margareta Rosa wed. wijle de heer Hendrick Fagel.

Den 22 Februarij 1783 is dit Graf overgeboekt op de naam van den HoogEdelen Gestr. Mr. Hendrik Fagel, Griffier van de Hoog Mogende Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden.

Reg. VI. Den 1° September 1833 is deze kelder digt gewelft.

Reg. I. 't III° graf behoort Jonr Arnoult van Randwijck toe Bemel, Raet van Staten der vereenichde Nederlanden.

Geopent 9 Februarij A^o 1633 voor de suster van den heer van Randwijck.

Geopent den 2 November A^o 1633 voor de dochter van den heer Randwijck.

Dit graff behoort jegenwoordich toe de E. Cornelis Schenck als hetselve hebben gecocht van heeren Erfgenaemen van zal. Joncker Arnout van Rantwijck toe bemel, volgens acte van coop in dato den 22 Augustij 1660 ten comptojre geëxhibeert.

Geopent voor de huijsvrouw van de heer Raetsheer van den Hoonart op den 15 Januarij 1707.

Dit grafft comt althans toe de heer Wilhem Craayvanger commies ende solliciteur militair als hetselve verkrege hebbende bij coope van de heer Pieter Zwerius, Rentmeester, ende volgens acte van transport in dato den 29 Januarij 1704 voor den nots Abraham Mispelblom ende seekere getuygen binnen 's Gravenhage gepasseert ende ten comptoire geëxhibeert sijnde tselve grafft de gemelte heer Pieter Zwerius aangekomen als Erfgenaam van zalgr de heer Ijsbrant Schenk sijn oom die daar aangekomen was hij dode van Cornelis Schenk sijn vader. En is het recht de kerke competerende, soo door den gemelten heer Zwerius als den gemelten Heer Craayvanger ider ter somme van 25 gld. voldaan op den 29 Januari 1704.

Reg. II. 't vierde graf is een kelder be-

hoort de heer Commies en Soll. Willem Craayvanger.

Geopent den 15 Januarij 1709 voor de huisvrouw van de Raadsheer van den Hoonart.

Den 21 Junij 1738 is dit graff overgebroekt op de naam van de heer en Mr. Gijsbert Kraayvanger.

Den 16 Augustij 1745 Vrouwe Maria Craayvanger huisvrouw van de Heer Mosburger.

De Heer George Lodewijk Mosburger is hier niet begraven om datter een proces is hangende tussen de Heer Gijsbert Craayvanger, mevr. Hessel van Dinter en voorn. Heer Mosburger over het testament van Mevrouw Maria Craayvanger in haar leven huisvrouw van voorn. Heer Mosburger alsoo de voorn. heer Gijsbert Craayvanger en Mevrouw Kessel van Dinter hebben geweijgert te consenteeren in het openen voor wijle de voorn. heer George Lodewijk Mosburger en hebben de erfgen. van voorn. heer Mosburger versogt dit aan te teekenen, en sustineeren haar regt te blijven behouden op dit Graff deesen 17 November 1746.

Den 21 Junij 1748 Vrouwe Willemina Craayvanger wed. Hessel van Dinter.

Den 31 Meij 1782 begraven wijle Mejuffr. Maria van den Bosch, geboore Renier.

Den 25 September 1782 is dit graf overgebouck op de naam van den heer Mr. Pieter Leonard van de Castele, advocaat voor de respective Hoven van Justitie in Holland, schoonzoon van wijle de heer Mr. Gijsbert Craayvanger.

Dito overgebouck op de naam van den heer Notaris Abraham Gerard Muller als dezelve grafkelder gekogt hebbende van den heer advocaat Mr. Pieter Leonard van de Castele.

Den 28 Januarij 1785 geopend voor wijle Mejuffr. Catharina Maria Muller geb. van den Bos.

Reg. VI. 't Vierde graf is een kelder.

Den 2 Januarij 1822 overgeboekt ten name van Vrouwe Hermina Cornelia Malecotius, wede d'heer en Mr. Sibout Bollard.

Den 28 Julij 1836 is deze kelder digt gewelft.

Reg. I. 't V^o graff behoort de kerck.

Den 14 December 1628 geopent voor den oom van oom van van der Wel, generael van de munte.

Geopent den XII Junij a^o 1631 voor den oom van van der Wel, generael van de munte.

Geopent den 17 Junij a^o 1634 Odewaert Noppes.

Geopent den 28 November a^o 1634 voor cappiteijn Woert.

Noch geopent den 9 Februarij 1635 voor de huijsvrouw van den fiscael Sylla.

Noch den 22 November 1636 voor den stalmeester d'Eschamps.

Geopent voor capiteijn Luck den 8 Januarij 1637.

Dit Graff nu gemaect tot een kelder behoort de erfgenaemen van sijn Ex. d'heer ambassadeur Boreel volgens acte van coop van dato den 8 Januarij 1669 bij kerckmeesteren gepasseert.

Reg. II. 't Vijfde is een kelder anderhalve breete en behoort Sijn Excell. de heer ambassadeur Boereel.

Reg. VI. (vermeldt niets bijzonders).

Reg. I. De IX Regel int voors. suijsant van noorden aen.

't I^o graff behoort toe Margrieta Fabricx Cornelis dochter, ende nu Maria van Surendael, weduwe van sa. Jacob Cornsse van Wouw bij coope, volgende den bescheyde onder haer berustende.

't II° graff behoort toe Jacob Cornelisse van Wou out Burgem^r. ende kerkmr. van 's-Gravenhage.

Geopent den 27 Julij 1630 voor den ontfanger Johan van Wou.

Geopent den 17 Februarij 1632 voor de weduwe van Jacob Cornelisse van Wou.

't III° graff behoort toe Jacob Cornelisse van Wouw vss.

Geopent den eersten Januarij a^o 1631 voor Anna van Wou.

Noch den 13 Maert 1635 voor den eijgenaer geopent te weten Cornelis Jacobsz van Wouw.

Noch den 22 November 1635 voor Hendrick van Wouw.

Geopent voor Mevrouw Biemont op den 27 Meij 1705.

Geopent voor den heer Captijn van Wouw op den 5 Januarij 1706.

Nogh voor juffr. Agnis van Wouw op den 10 Februarij 1706.

Reg. II. Den negenden regel in het Zuytpant van noorden aen, 't eerste, tweede en derde graf is een kelder en behoort Jacob Corn. van Wouw.

Deese drie bovenstaande Graven sijn den 22 September 1738 overgeboect op de naam van den heer en Mr. Willem van Wouw.

Reg. VI. (vermeldt niets).

Reg. I. 't III° graff behoort toe Aelbrecht Heyndricxsse en sijn-
nen erven.

Den 6 Maert 1626 geopent voor de soen van Wijer Gerritsz.

Geopent den 23 September 1629 voor den clerck Koukelbergen.

Geopent den 3 Julij a^o 1633 voor den soen van Hillebrand Jacobsz van Wou.

Noch den 12 November 1635 voor den vendrich Overmeer.

Noch den 19 Junij 1651 geopent voor d'heer Ewoudt Brandt, Griffier van Leenen van Holl^t en Wesvrieslandt.

Den 30 Julij 1659 geopent voor juffr. Tresel.

Den 9 Julij 1669 geopent voor Monsr Albertus Brandt.

Den 29 Januarij 1679 geopent voor Mevrouw Anna Gool, wed^e van d'heer griffier Ewoudt Brandt.

Dit graff behoort jegenwoordigh toe d'heer procur. Simon Brandt zoo voor hem selven als ten behoeve van de verdere kinderen en erfgen. van Mevrouw Anna Gool, wed^e van zal^t d'heer Ewoudt Brandt in zijn leven Griffier van Leenen van Holl^t ende Westvriesl^t midtsgr^s Burgem^r en Thesaurier van den Hage, doch onvermindert een ider zijn recht; en is mij onderget. door den procur. Simon Brandt betaelt de somme van 25 guldens voor 't recht van vboeckingen op den 2 Maert 1679.

Geopent voor Mevrouw Lansbergen op den 13 Maert 1706.

Nogh geopent voor tkint van den heer Lansbergen op den 20 Maert 1706.

Reg. II. 't Vierde graf is een kelder, behoort Ewoudt Brandt in sijn leven Griffier van Leenen etc.

Den 14 Julij 1729 Corn. Joh. Hurnuss.

Den 17 October 1738 is dit graft overgeboect op de naamen van de heeren pensionaris en resident M. van Lansbergen en J. van Meel, als last en procuratie hebbende van voorn. heer Fiscaal van Meel in huwelijk hebbende V^r Constantia Pichot bevoorens wed^e en erfgen. van Mr. Johan Louis van Lansbergen als erfgenaamen van de voors. Ewoud Brandt etc. als het regt mede verkregen hebbende van de verdere erfgenamen van voors. heer Brandt bij renunciatie volgens zekere acte door haar geteekent in desselfs respectie residentie plaatsen op verscheide datis 1738.

Den 17 October 1738 is dit graft overgeboect op de naam van den heer en Mr. Lodewijk Chastelain Louisz. als het voors. Graft gekogt hebbende van de voorn. heeren M. van Lansbergen en J. van Meel qq.

Den 10 Augustus 1751 de heer Gerhard van Olden.

Den 27 April 1761 geopend voor een kind genaamd Anna Geertruij Pallaret.

Den 17 Meij 1762 een ongedoopt kind van Jan Franciscus Palairt.

Den 23 Maart 1764 een kind dood ter wereld gekomen van Juffr. Margaretha Busman, huijsvrouw van den heer J. F. Palairt.

Den 3 Junij 1765 geopend voor wijle Mejuffr. Margaretha Buschman, huijsvrouw van den heer Jean François Palairt.

Den 29 December 1784 geopend voor wijle den heer Mr. Lodewijk Chastelain Louisz. zijnde van Leijden herwaards getransporteerd.

Den 16 Maart 1785 overgeboekt op den naam van den heer Jean François Palairt aan denzelven aangekomen volgens test. dispositie van den heer Mr. Lodewijk Chastelain Louisz.

Den 14 September 1805 geopend voor den heer Jean François Palairt van zijn buitenplaats onder Voorburg geleege herwaarts getransporteert.

Den 30 November 1807 geopend voor Anna Geertuida Buschman van haar buiteplaats geleege onder Voorburg herwaards getransporteerd.

Reg. VI. (zie vorig graf).

Reg. I. 't V^o graff behoort aan de kerck.

Ende nu de weduwe ende de erfgenamen van den here agent Johannes van der Veecken als tselve van de heren kercmeesteren gecoft hebbende.

Den 10 October 1627 geopent voor den Raetsheer Staets.

Den 8 Augusti 1636 voor den agent van der Veecken, als eijgenaer.

Geopent voor de weduwe van den selven agent op den 7 November 1637.

Den eersten Meij 1638 voor de dochter van den voorsz. agent van der Veecken.

Reg. II. 't vijfde graf is een kelder behoort de agent Johann van der Veeke.

Den 21 November 1738 is dit bovenstaande Graff overgeboekt op de naam van de heer Johan van der Veecken, medecine Doctor tot Arnhem, en ook door de selve de verhooging tot 7 gl. betaald.

Nu de Heer Hoogheemraad Heere van Waverveen als hetselve gekoogt hebbende van voornoemde Heer Johan van der Veecken in October 1751.

Den 29 November 1754 geopent voor wijle de heer Wilhelmus Hoogerwaard.

Den 16 December 1757 een kind gen. Carolina Abigel Hogerwaard, van Schiedam herwaars gebracht.

Den 18 July begraven een kind gen. Gysbert Hoogerwaard, van Schiedam.

Den 23 Augustus 1759 begraven wijle Vr. Agata van Test, wed. wijle de Hr. Hogerwaardt.

Den 22 Juny 1762 een kind genaamd Gysbert Hogerwaard.

Den 18 July 1763 overgeb. op den naam van de Hr. Mr. Arnoldus Fredericus Hogerwaard, Heer van Waverveen & &.

Den 1 November, 1764 gen. Willem Hogerwaard en van Schiedam herwaards getransporteerd.

Den 25 Januarij 1765 wijle de heer mr. Arnoldus Fredericus Hogerwaard, Hr. van Waverveen, van Schiedam alhier gebracht.

Den 8 September 1769 geopend voor wijle Vrouwe Henrietta Heeneman, weduwe Hogerwaard.

Den 1 April 1790 overgeb. op den naam van Carolus Wilhelmus Hoogerwaard.

Den 17 January 1793 geopend voor wijle Vrouwe Johanna Kroon huisvrouw van de Heer Hoogerwaard.

Reg. VI. (Zie vorig graf).

Reg. I. De X^o regel int voorsz. suyt-pandt van noorden aen. 't I^o graff behoort Jan Symonss vleyschouders erven.

Geopent den 23 September a^o 1632 voor jouffr. Rijvieren.

Den 30° Junij 1638 voor Joff. Rivière weduwe.

Reg. II. 't II° graff behoort de kerck, Den tienden regel int zuyt-pandt van noorden aen.

't Eerste en het halve tweede graf is een kelder en behoort de heer agent Eijsbrandt Blijswijck.

Reg. VI. (vermeldt niets bijzonders).

Reg. I. 't III° graff behoort Grietgen Duyff en erven.

Reg. II. 't Halve tweede en 't derde graf is een kelder behoort Pieter Hannemans kinderen.

Den 14 Augustus 1730. . . . Gaeymans.

Den 23 September 1738 is dit graff overgeboekt op de naam van de heer Michiel Hanneman.

Den 12 April 1754 de heer Michiel Hanneman.

Den 1 Februarij 1776 geopend voor wijle Jonkheer Willem van Zoutelande.

Reg. VI. (zie vorig graf).

Reg. I. 't IIII° graff behoort de kerck.

Reg. II. 't Vierde graf is een kelder behoort de heer en Mr. Pieter van Wouw.

Geopent den 22 Januarij 1744 voor de heer Pieter van Wouw.

Geopent den 15 September 1746 voor wijle de heer Mr. Pieter van Wouw, weesmeester.

Den 12 December 1748 voor Vrouwe Jacoba van der Werff, wed^e wijle de heer van Wouw.

Den 15 Februarij 1756 overgeboekt op de naam van juffr. Petronella Clasina van Wouw, huisvrouw van d'heer Barent van der Burght, controleur van 's Generaliteyds kleijnzeegel.

Den 10 Januarij 1795 geopend voor den heer Barent van der Burght, controleur van 's Generaliteyds kleijnzeegel.

Den 20 Januarij 1800 geopend voor Petronella Clasina van Wouw, wed. wijle de heer Barent van der Burght, controleur van 's Generaliteyds kleynzeegel.

Den 1 Maart 1805 geopend voor den heer Jacobus van der Burght.

Den 18 April 1801 overgeboekt op de naam van den heer Jacobus van der Burght bij scheyding des boedels op den 17 April 1801 aanbedeeld.

Den 25 April 1812 geopend voor den heer Hendrik Cato Bijvanck met permissie van de eigenaresse en onder conditie dat bij haar overlijden en begraven in dit graf, deze kist er moet uitgehaald worden en zij verkiest op de kist van haar man te staan, alsdan dit lijk na de begraafenis weder in kan gezet worden.

Den 16 Maart 1818 geopend voor een kind oud 7 jaren, Geertruyda Artusa Byvank.

Na de bovenstaande aanteekening ten uitvoer gebragt is, zo is op den 28 November 1820 begraven Margaritha Elisabeth Pulle, wed^e Jacobus van der Burght.

Overgeboekt op den 18 December 1820 op naam van Vrouwe Gerardina Maria Goury wed. de heer Hendrik Cato Byvanck.

Reg. VI. Den 21 April 1835 is deze kelder digt gewelft.

Reg. I. 't V^o graff behoort de kerck.

Reg. II. 't Vijfde graf is een kelder behoort de wed. van de heer Doctor Liebergen.

Nu de heer procureur Paulus van Brakel.

Den 21 Maart 1741 hebben heeren kerckmrs. dit graff verkogt aan mons. Hendrik Huysselaar voor de somme van f200, alsmede nog 25 gl. voor de zark.

Overgeboekt op de naam van mons^r. Christoffel Huysselaar den 23 May 1742.

Geopent den 15 May 1742 voor mon^r. Hendrik Huysselaar.

Den 13 Augusty 1745 voor Juffr. Margareta van Dorsselen, wed^e Huysselaar.

Reg. VI. (vermeldt niets).

Reg. I. De XI° Regel int voorss. Suytpant van Noorden aen.

't I^o Graff behoort de Kerck.

Geopent den 15 Mey a^o 1630 voor den neeff van den Cappiteijn van de garde van syn Excelentie.

Geopent den 2 December a^o 1631 voor den hoofmr. van de Coningin.

Dit graff behoort jegenwoordich toe d'heer Ysbrant Bleyswijck agent van Ommelanden als het selve hebben gecoft van heren Kerckmrs. op den XXV November 1689.

Reg. II. 't eerst graf is onbequaem wegens 't fundament van de Pilaer.

Reg. VI. (geen inschrijvingen).

Reg. I. 't II° graff behoort Pieter Hannemans kinderen.

't III° graff behoort Pieter Hannemans kinderen voorss.

Nota. Het tweede ende derde graff is tot een dubbelde kelder gemaakt.

Geopent voor de weduwe van den heer adv. van Winden op den 17 Junij 1707.

Reg. II. Tweede graf is een santgraf behoort Pieter Hanneman, griffier etc. is onbequaem, om te openen, zijnde voor een gedeelte door de volgende kelder ingenomen.

't Derde graf is een santgraf, behoort Claes Verwer.

Dit graf is in November 1772 tot een kelder gemaakt en behoort de kerck. Den 10 November 1772 is deze kelder door heeren kerckmeesteren verkogt en getransporteerd aan Vrouwe Cornelia Schellinger, wed. wijle de heer en mr. Pieter Steyn (1) in leeven raad-pensionaris van Holland & .& voor een somma van f300.

Den 11 November 1772 geopend voor wijle den HoogEd.Gestr. Heer Mr. Pieter Steyn, raad-pensionaris en grootzegelbewaarder van Holland & .&.

Den 6 Junij 1783 geopend voor wijle de WelEd. Geb. Vrouwe Cornelia Schellinger, Douairiere Steijn.

Den 5 Augustus 1790 overgeboekt op den naam van de WelEdGestr. Heer Mr. Henrik Samuel van Wickevoort Crommelin, als secretaris en in naam van heeren weesmeesteren der stad Haarlem.

Den 21 Julij 1796 overgeboekt op den naam van den heer David Hoeuft, secretaris van de weeskamer en in naam van heeren weesmeesteren der stad Haarlem.

Reg. VI. 't Derde graf is een kelder, gedekt met een zark.

(1) Zie in Dagblad van Z. H. en 's-Gravenhage 24 en 25 Februari 1889, n. 47, de geschiedenis van de nagelaten Staatspapieren, waarover bij testament zoo zonderling door zijne weduwe werd beschikt.

't Zelfde is te vinden in de Staatscourant, in het Ned Fam. blad VIe Jaarg. blz. 61 en 62. W.

Den 29 Jannarij 1831 de zark op de muuren ondermetzeld.

Reg. I. 't III° graff behoort Jacob Hey erven.

Dit Graff comt bij consent ofte gifte van Margareta Splinters, huysvrue van Jr. Floris van Jutphaes, Commandeur, aan Pieter Jansz. Splinter, out burgemr. gelyck d'heren Kerkmrs bij missive van de Selven Margareta van den 14 September 1636 is gebleken.

Den 28 Februarij 1675 gestelt op Nicolaes Splinter.

Dit graff komt althans toe (behoudens, enz.) de Hr en Mr. Pr. van Wouw, Weesmeester binnen 's Gravenhage, als hetselve hebbende verkregen voor twee derde parten van zalgr. Vrouwe Margaretha Splinter zijn Edes vrouwe moeder, en nogh voor een derde part bij coop van de Erffgenamen van de heer Burgemr. mr. Nicolaes Splinter. Ende is het recht, enz. . . . op den 25 November XVIIe Seven en twintigh voldaan.

Reg. II. 't vierde graf is een kelder behoort de erfgename van Catharina de Jong, weduwe van wijle mr. Cornelis Duyst.

Dit graf behoort aan de Kerk zeedert den jaere 1635, zijnde toen het laatst voor de eigenaars geopend

Den 17 November 1746 geopent voor de heer George Lodewijk Mosburger.

Den 4 December 1786 is deze grafkelder door Heeren Kerkmeesteren verkogt aan de Hoog Geboore Vrouwe Anna Bout gravinne Douairiere van Hogendorp voor een somme van f 300.

Den 7 December 1786 geopend voor wijle de Wel EdGestr. Heer mr Adriaan Bout van Lieshoud, Raed en Burgemr. der stad Dordrecht.

Den 10 September 1795 geopend voor wijle Vrouwe Anna Bout van Lieshout wed. wijle den Hooggeb. Heer Jonkheer Willem Jan Grave van Hogendorp, oud scheepen en raad der stad Haarlem begraaven in het familie graff van Hogendorp.

Den 26 Juny 1807 geopend voor de HoogWelGeb. Heer Gerrit Jan baron de Hochepped.

Den 3 November 1808 geopend voor de Heer Jan Arnoud de Hochepped oud 23 jaren en 9 maanden.

Den 1 Juny 1810 geopend voor de heer Gerrit Pieter Anthon de Hochepped oud 21 jaren.

Den 13 Augustus 1817 begraven Adriaan Elbert Willem Jan baron de Hochepped oud 37 jaren.

Den 11 Februarij 1817 begr. Hugo Balthasar Samuel George baron de Hochepped oud 32 jaren.

Reg. VI. 't Vierde graf is een kelder, gedekt met tegels.

Den 29 Maart 1827 begraven Johan Hendrik Keyser oud 67 jaren.

Den 14 April 1827 overgebouck ten name van de

WelEd. Heeren Pieter van Hemeren, Govert Willem van Graasbeek, Mr. Berend Lewe alhier, in qualiteit als executeuren en administrateuren van den testamente van Vrouwe Anna Bout, douariere van Hogendorp.

Den 12 Januarij 1831 is deze kelder digt gewelst. Reg. I. 't V^o graff behoort de erven van Jacob de Heij, vss.

Geopent den 29 Augusti 1635 voor de dochter van de Bailliu Nispen, van Worcum.

Dit graff behoort jegenwoordich toe juffr. Maria van Couslant, wed^e van Cornelis van der Burg, als het selve hebbende gekoft van François Hamsuick als man ende voocht van juffrouw Josyna van Berckel, dochter van Jacob van Berckel, wijens vader was den fiscael Berckel, volgens acte van coop, voor den notaris Warmenhuisen ende seeckere getuijgen daervan gepasseert op den XXXI Augusti 1637 ende de heren kerckmrs. geexhibeert.

Dit graff behoort jegenwoordich toe d'heer Huigo Mouthaen als het selve gekoest hebbende van Sr. Pieter van der Burch. Blijckende bij acte van coop van den 13 April 1685 voor den notaris Harmanus van Reverhorst en seeckere getuigen daervan gepasseert ende ten comptoire geexhibeert. Nu de wedue doctor Liebergen.

Dit graff staat de elfde regel dogh is bevonden te sijn de tiende regel in 't zijdpandt van 't koer noord aen tvijfde graff, staande ten name van den heer Hugo Mouthaan, komt althans toe Paulus van Brakel, procr, voor de resp. hoven van justitie in Hollandt als hetselve hebbende verkregen bij koop van den heer Hugo van der Meer, secretaris tot Woudrichem volgens acte van koop bij de voorss. van der Meer op den 14 April 1732 onder deszels handykeninge gepasseert ende de voorn. acte ten mijnen comptoire geexhibeert sijnde denselven van der Meer daer van eijgenaer geworden bij testamente van wijle Vrouwe Adriana Mouthaan in haar leven wed. wijlen de heer Dirk Libergen in sijn leven medicine doctor alhier in 's-Hage. Eenige en geinstituteerde erffgenamen die tselve hadde bekomen door doode van haar vader den heer ontfangen Hugo Mouthaan, en is het regt enz. (datum ontbreekt).

Reg. II. 't Vijfde graff is een kelder, behoort Joost Hovius.

Den 10 April 1739 is dit graft overgeboekt op de naam van den heer Adriaan Krielaart, penningmeester van den Lande van Althema, woonende te Woudrichem.

Den 9 November 1761 overgeboekt op den naam van Elisabeth en Cornelia Criellaart als eenige en universele erffgenamen ab intestato van d'heer Adriaen Criellaart bovengemeld.

Den 9 November 1761 overgeboekt op den naam van d'heer Mr. Anthony van der Laan, advt. voor de

respective hoven van justitie in Holland wonende in 's-Hage, hetzelfde gekogt hebbende.

Den 11 December 1766 geopend voor wijle Mejulfr. Geertruij Thomee.

Den 6 November 1772 geopend voor wijle den heer Mr. Antonie van der Laan.

Den 21 November 1772 overgeboekt op den naam van Vrouwe Maria Thomee, wed. de heer advocaat Mr. Anthonie van der Laan.

Den 2 Junij 1793 overgeboekt op den naam van Vrouwe Agatha Hoyneck van Papendrecht, huisvrouw van den WelEd. Heer Gerard du Ry, als erfgenaam van wijle Vrouwe Maria Thomé, eerste vrouw.

Den 31 Maart 1797 overgeboekt op den naam van den heer Gerard Dury, colonel en cheff van het eerste regiment cavallerie ten dienste der Bataafsche Republiek.

Den 12 Februarij 1806 geopend voor wijle Vrouwe Johanna Petronella van Kessel, 2° huisvrouw van de heer Gerard Dury.

Den 23 Januarij 1809 geopend voor een ongedoopte dogter van de vierde huisvrouw van den heer G. Du Ry.

Den 6 Februarij 1809 geopend voor Vrouwe Johanna Christina Ampt, huisvrouw van den generaal G. du Ry, vierde huisvrouw.

Den 16 Junij 1810 geopend voor Vrouwe Adriana Wilhelmina Maria van Kessel, geboren Rietmulder.

De heer van Kessel, weduwnaar, hertrouwt met Juffr. Donker Curtius, tweede huisvrouw.

Den 15 October 1819 geopend voor Zijn Excellentie de luitenant generaal Gerard Du Ry, van Voorburg herwaarts getransporteerd.

Den 21 Augustus 1827 begraven Louisa Evelina Josephina Du Ry, huisvrouw van Gerard Jacobus Scheurleer, oud 26 jaren.

Reg. VI. Dit graf is den 24 Junij 1834 door den heer G. J. Scheurleer overwulft.

Reg I. De XII° Regel uit voorss. Suytpandt van Noorden aen. 't I^o graff behoort. Is onbequaem omte openen.

Geopent den 24 December 1638 voor een Edelman van de Coninginne van Bohemen.

Reg. II. den twaelfden regel int Zuytpant van noorden aen. 't eerste graf is onbequam.

Tot een kelder gemaakt, behoort de kerk.

Den 17 Januari 1761 is dit graf overgeb. op de naam van de Heer Nicolaas Meyburg, eerste commis van het comptoir generaal van de Unie, als hetzelfde gekogt hebbende van Heeren Kerkmeesteren voor de somme van f 300.— alsmede op den 30 December

1765 aan gemelde heer Nicolaas Meyburg verkogt een oude zark voor de somme van 25 gulden.

Den 19 April 1766 geopend voor wijle Vrouwe Anna Elisabeth van Swanenburg, huysvrouw van de Heer Nicolaas Meyburg.

Den 30 December 1771 geopend voor wijle de Heer Nicolaas Meyburgh.

Den 12 July 1772 overgeb. op den naam van de Heer Mr. Rochus de Bij, Rentmeester van het Weeshuys alhier.

Den 22 Maart 1792 overgeb. op de naam van de Heer Mr. Albertus van Nievelt.

Reg. VI. Den twaalfden Regel van het Zuidpand van Noorden aen. 't Eerste graf is een kelder.

Dit graf moet 50 jaar geslooten blijven te rekenen van den 24 December 1771 en alle onkosten gedurende die tijd daar op vallende moeten voldaan worden door de Gereformeerde Diaconie Armen alhier, die daar voor genoten heeft een legaat van tien duizend guldens blijkens testamentaire dispositie van den Heer Nicolaas Meyburg in dato 12 Juny 1766.

Den 31 October 1821 overgeb. ten name van d'Hr. en Mr. Albertus van Nievelt, blijkens acte van overboeking in dato 22 Maart 1792.

Den 23 July 1828 overgeboekt ten namen van den Wel Ed. Gestr. Heer Martinus van den Brandeler, medicine doctor te Dordrecht.

Den 1 Maart 1836 is deze kelder digt gewelft. Reg. I. 't II° graff behoort Mr. Pieter Hanneman, griffier van den Hove van Hollant.

Den 20 April 1628 geopent voor den procureur Soutelant.

Geopent den XI° Junij a^o 1634 van Essen. Den 20 Januarij 1639 voor de moeder van Pieter Hanneman. Reg. II. Tweede graf is een kelder, behoort (de erfgename van den heer ontfangen van Volbergen) (1) de kerk.

Den 19 April 1766 is deze kelder door heeren kerkmeesteren verkogt en getransporteerd aan de WelEd. Heer Mr. Johan Steenis, secretaris van 's Gravenhage voor een somma van 300 gld. benevens nog 25 gld. voor een oude zark.

Den 8 November 1771 geopend voor wijle Jonckvrouwe Maria Elisabeth Steenis.

Den 19 November 1779 geopend voor wijle Jonckvrouwe Petronella Steenis.

(1) Het tusschen () is doorgehaald.

Den 16 April 1782 geopend voor wijle de WelEd. Gestr. Heer Mr. Johan Steenis, secretaris van 's-Haage.

Den 28 Maart 1804 overgeboekt op de naam van de WelGeb. Vrouwe Johanna Carolina Steenis, wed^e. de Lille.

Den 10 Julij 1816 overgeboekt op den naam van de WelEd.Geb. Heer Mr. Johannes Cornelius van der Kemp, lid der raad van koophandel en kolonien.

Reg. VI. 't Tweede graf is een kelder gedekt met steene schaaen.

Dit graf moet veertig jaar gesloten blijven en door de famielje onderhouden worden blijkens testamentaire dispositie van den heer Johan Steenis in dato 18 September 1737, welke tijd is ingegaan 9 April 1782.

Den 24 December 1821 overboekt ten name van den WelEd.Geb. Heer en Mr. Johannes Cornelis van der Kemp, lid der Staten Generaal blijkens acte van overboeking in dato 10 Julij 1816.

Den 8 Januarij 1824 overgeboekt ten name van Vrouwe Carolina Adriana de Lille, douairière Mr. J. C. van Kemp.

Reg. I. 't III° graff behoort Jan Claessen, verwer.

Geopent den 2 Augusti 1629 voor den conterrolleur Elleman.

Geopent den 1° Augusti a^o 1632 voor cappiteijn Borietius.

Noch den 29° Meert 1635 voor de huijvrouw van Nicasius Hanneman, Clercq.

't IVe graff behoort de erfgenamen van Jo^e Catharina de Jong, weduwe van wijlen Mr. Cornelis Duijff.

Geopent den 30 Maart a^o 1633 voor de dochter van raetsheer de Wit.

Noch den 10 October 1635 voor den soen van den raetsheer de Witte.

't V^o graff behoort de kerck.

Geopent voor Mevrouw Goor op den 18 November 1705.

Noch voor de huijvrouw van den adv^t van der Burgh op den 26 November 1705.

Geopent voor den heer Rutgert Haersolt op den 29 Januarij 1706.

Geopent voor Juffr. Cornelia Johanna Hornius op den 13 Julij 1708.

Reg. II. 't Derde en het halve vierde graf is een kelder, behoort Mr. François Paret.

Den 27 Januarij 1731 Petronela Paret.

Den 22 November 1738 Elisabeth van der Lijst.

Den 17 Maij 1755 wijle de heer Evert Dentelius.

Den 17 Maart 1791 is deze halve vierde en derde

kelder door heeren kerkmeesteren verkogt en getransporteerd van den WelEd.Gestr. Heer Mr. Nicolaas Hendrik Muller, inspecteur van en over de comptoiren van slands gewone middelen en rechten bij collecte in het zuyder-quartier deezer provincie, etc., etc., voor een somma van 150 gld., de teruggaave van het 5° graf 2° regel in de noordcapel als ook de overbrenging van 't lyk uit gem. grafsteede in het 3° in het halve 4° zijn de geweest de huisvr. van bovengem. heer Mr. Nicolaas Hendrik Muller, Vrouwe Anna Rebekka van Haansbergen, begraven geweest in het 2^e graf 2° regel in de noordcapel den 30 Junij 1789 en getransporteerd 't voorgemelde lijk.

Den 9 Januarij 1796 geopend voor wijle den WelEd. Heer Jan Hester Muller oud 17 jaren, cadet onder het regiment Hollandsche guardes te paard in 1795 met de revolutie van dat corps atgedankt, zoon van bovengem. inspecteur Muller.

Den 4 Februarij 1801 geopend voor wijle Elizabeth Wilhelmina Johanna Mulder, oud 21 jaren.

't Halve vierde en vijfde graf is een kelder en behoort de heer en Mr. Pieter van Loon.

Nu de weduwe.

Den 11 Maart 1738 is dit graff overgebouck op de heer en Mr. Willem van Loon uit kragte van de scheydinge tusschen de respectieve kinderen en erfgenamen van Josina van Loon, wed^e wijle Mr. Pieter van Loon.

Dit graf behoort de kerck.

Den 18 September 1790 is deeze halve vierde en vijfde kelder door heeren kerkmeesteren verkogt en getransporteerd aan den WelEd.Gestr. Heer Mr. Coenraad le Leu de Wilhem, raadsheer in de Edele Hove van Holland voor een somma van f350.

Den 21 September 1790 geopend voor wijle de WelEd.Geb. Vrouwe Maria Catharina van Schuijlenburg, huisvrouw van de WelEd.Gestr. Heer Mr. C. le Leu de Wilhem, raadsheer in de Edele Hove van Holland etc., etc.

Den 3 Januarij 1801 geopend voor wijle de WelEd. Gestr. Heer Mr. Coenraad le Leu de Wilhem met de revolutie van 1795 geremoveerd als president van den Hove van Holland.

Den 1 Junij 1801 overgeboekt op den naam van Jonkheer Nicolaas Jacob Godefroy van den Boetzelaer.

Den 14 April 1806 overgeboekt op de naam van de HoogEd.Geb. Heer Christiaan Willem, baron van Boetzelaer, ontfanger generaal ten comptoire Holland.

Den 21 October 1815 begraven Vrouwe Aletta Johanna le Leu de Wilhem, wed^e van Boetzelaer.

Den 9 October 1816 overgeboekt op de naam van de HoogWelGeb. Jonkvr. Maria Catharina van Boetzelaer.

Reg. VI.

't Derde en halve vierde graf is een kelder.

Den 6 September 1821 overgeboekt ten name van den WelEd.Geb. Heer en Mr. Nicolaas Hendrik Mulder blijkens acte van koop in dato 17 Maart 1791.

Den 26 Junij 1830 overgeboekt ten name van den WelEd.Gestr. Heer Mr. Johannes Hendrik Lambertus Mulder. Deze kelder is digt gewelft in 1831.

't Halve vierde en het vijfde graf is een kelder.

Den 22 Augustus 1823 overgeboekt ten name van de WelGeb. Jonkvrouwe Maria Catharina van Boetzelaar, blijkens acte van overboeking in dato 5 October 1816.

Den 23 Augustus 1823 begraven de Jonkvr. Elizabeth Diderica Magtelina baronesse van den Boetzelaar van Nijmegen alhier getransporteerd en aldaar in den Burgerlijken Stand ingeschreven onder n°. 233. Den 28 Januarij 1831 digt gewelft.

Reg. I. 't VI° graff behoort de kerck. Geopent den 27 Januarij 1629 voor drie Edelyden van den Coninck van Bohemen die verdroncken waren.

Geopent voor Juffrouw du Bois den 23 Mey 1637. Dit graeft behoert jegenwoordich toe Joost Hovius, officier van de Ed. Hoven van Hollant, en sijne huisvrouwe Catharina Soullon mitsgaders desselfs erven, als het selve van de heeren kerkmeesteren op den XIX December XVI° Seventich gekoeft hebbende voor de somme van vierhondert guldens: Ende is mijn als rentmeester, recht van de overboeckinge ter somme van XXV pond betaelt.

Reg. II. (vermeldt dit graf niet).

Reg. VI. (id. id.)

In Register I volgt nu den 13 regel, waarvan in id. II niets is te vinden.

Reg. I. De XIII° Regel int voors. Suytpant van noorden aen. 't I^o graff behoort de Kerck. 't II° graff behoort de Kerck, ende bij coop aen d'heer Thomas Brouaert, Tresorier van syne Ex.

Nu de Erff van de Hr. ontvanger van Volbergen.

Geopent den 26 July 1635 voor den Tresorier Brouaert.

't III° graff behoort de Kerck.

Bij permutatie gedaen met François Parret adv. voor hemselve en voor syn suster mevrouwe Johanna Parret, wed^e wijle de Heer Bartholomeus van Wou, Ridder etc. op den 6 Maart 1670 comt dit en het voor volgende graef aen de voorn. mr. François Parret en mevrouw Johanna Parret, en heeft de kerck een gemetselt graeff in plaese van dien becomen (waarvan de verdere conditie int resolutieboek op den 6 Maart 1670 is aangeteeckent), naerder blijkende fol 59 verso.

Over doen boecken op den 18 December 1674.

't III° graff behoort de Kerck.

Dit graeff comt aan den voorsz. adv. Paret en syn suster mevrouwe Johanna Parret.

't V^o graff behoort Heyndrick Boom, procureur voor den Hove van Hollandt.

Den 9 September 1628 geopent voor de huysvrou van den procureur boom.

Den 28 Februarij 1675 is dit en het naervolgende graff overgebouckt op de naem van d'Heer Pieter van Loon, Bewinthebber van de Oost-Indische comp.

Den 28 May 1680 dit graeff gestelt op de naem van d'Heer mr. Pieter van Loon bij overlyden van desselfs Vader zal^e; komt althans toe mevrou Josina van Loon wed. van de Hr. ende mr. Pr. van Loon, als Erffgenaam van mr. Pr. van Loon haar Ed^s. Vader.

't VI° graff behoort de voors. Boom, nu Pieter van Loon, voors.

Overgeboekt op den naam als voorn.

Het 7° tot en met 13° graf niet ingevuld.

In den suytpande in de ommeganck vant chour naest de pilaers. Item teynden de XII° regel voors. keeren die graven nu andersints nae die trans, ende den trans is twee graven lanck van de pylaers aff tot die muyr toe. Item van de voors. XII° Regel aff tot recht midden achter dat Hooch altaer syn inde eerste regel aende pylaers seven graven.

't I^o graff behoort de kerck.

't II° graff behoort de kerck.

Den 24° Januarij 1639 hebben kerckmeesteren dit grafft verkocht aen de weduwe, kinderen en erffgenamen van den heere advocaat Mr. Nicolaes van Sorgen volgende de schriftelyc daervan gegeven acte.

Geopent den 28° Januarij 1639 voor den advocaat Mr. Nicolaes van Sorgen.

Den 6° Augusti 1639 voor de weduwe van den selven advocaat.

Den 28 Februarij 1675 gestelt op Johan van Sorgen. Geopent voor den heer advt. Johan van Sorgen op den 21 Februarij a^o 1707.

Dit bovestaande grafft comt althans toe Juffrou Catharina de Vos, huysvrou van den heer en Mr. Scheltus als het selve hebbende verkregen bij erffenis van zalg^r Juffrou Sophia Cunes haar Ed^{es} moei, volgens testamente in dato den 31 Maart 1717 voor den not^s. Johannes Oorschot en sekere getuygen alhier gepasseert, ten comptoire geëxhibeert. Ende is het recht van overboeking de kerk competerende ter somma van 25 gld. op den December 1728 voldaan.

Dit graff comt althans toe Juffrou Sophia Cunes als hetselve verkregen hebbende bij coop van Juffrou Ida van Sorgen die het selve hadde verkregen bij trans-

port van de nalatenschap van den heer en Mr. Johan van Sorgen in zijn leve advt. voor den hove van Holland, door wijle Juffrou Geerburgh van Berlicum wedue van den heer en Mr. Johan van Sorgen op den 25 October 1708 gedaan, uytwijsens de acte in 's-Gravenhage gepasseert ten comptoire benefens het contract van coop op den 24 Maart 1717 voor den notaris Johannes van Oorscot en sekere getuijgen mede in den Hage gepasseert geëxhibeert, ende is het recht de kerk competerende wegens het transport aan Juffrou Sophia Cunes gedaan ter somme van 25 gulden op den 22 Mey 1717 voldaan.

't III° graff behoort Jo^e Anna van der Chys, wed^e van wijlen Mr. Adriaen Strick, in zijn leven agent van den coninck van Denemarcken haren erven.

Op huyden den XXV Junij 1628 heeft den heere Adriaen ploos, Ridder versocht dat dit graff soude werden gestelt op sijnen naem als tselve gecoft hebbende van Joff. Anna van der Chys hyer boven geset volgens acte van vercoopinge daervan den kerckmr. op huyden getoont in date den XIII° Junij anno voors. Ende heeft bet. XXV guldens, trecht van de verbouckinge. Dit graff behoort tegenwoordich toe Juffrouw Johanna Paret, vrouwe wed^e van zal. de heere Bartholomeus van Wouw, als hetselve gecocht hebben van Eed. here Gerard ploos van Amstel, heere van Oudegeyn als outste soon van zijn Eed. heer vader ende moeder zal. mitsgaders bij liquidatie van zijn heer broeders ende susters het recht van het voors. graff bekomen hebbende volgens acte van coop in dato den XV° Junij 1663 ten comptoyre geëxhibeert (1).

Dit bovenstande Gracht niet kunnende werden gevonden, hebben kerckmrs. tselve geroyeert ende in plaetze van dien het derde gracht in VIII regel int suytpant aende voorsz. Juffr. Johanna Paret gegeven.

't IIII° graff behoort Mr. Heynd. Rosa, Raet in den hove van Hollandt ende sijnnen erven.

Geopent den 25 Januarij 1629 voor den raetsheer Roosa.

Geopent den 28 November a^o 1634 voor den broeder van raetsheer Fagel.

Geopent voor de weduwe van den heer griffier Fagel op den 20 Februarij 1706.

't V^o graff behoort de Kerck. Gekoft op den X Maart 1624 bij jouffr. Susanna

(1) Deze geheele inschrijving is doorgehaald.

Houffnagels weduwe van Secretaris Huygens. Nu de Heer Constantijn Huygens van Zuylichem.

Geopent den 2 July 1629 voor den Heer Raetsheer Stoerius.

Geopent den 21 Mey a^o 1633, voor jouffr. huygens.

Geopent voor de vrouwe van Sulichem den 16 mey 1637.

nota: dit graff niet t'openen als met kennisse van d'Erffgenaemen van d'Heer Raetshr. de Wilhem zal^r.

't VI° Graff behoort Adam van Muylwijk ende sijnen erven nu gecocht bij de weduwe van Joost van Rhyn, in syn leven procureur voor den Hove van Hollandt.

Geopent den 8° September a^o 1632 voor den soon van procureur van Rijnck (Sic).

Noch den 3° February 1635 geopent voor de weduwe van Joost van Rijn met haere dochter.

Den 9° December 1638 voor den Procureur Jan van Rijn.

't VII° graff behoort de Kerck. Int Suytpant in den II° Regel In den ommeganck vantchour in den tweden Regel te weten naest de muyr tot recht achter dat hoog altaer van den XII° regel aff gemeten syn oock seven graven.

't I^o graff behoort Catharina Adriaen Dirxcs wijff.

Geopent den 27 April a^o 1631 voor Dirck Jansz van Eyckenduynen timmerman.

't II° graff behoort Lysbet Claes de Wilden.

't III° graff behoort mr. Andries van Coolsen, geweest orgenist deser Kercke ende synen erven.

Den 1 October 1626 geopent voor Pauwels Boelen, Ridder.

Den XVI Mey 1654 geopent voor Vrouwe van de heer Sr. Boelen heere van Pietershouck.

Dit graff behoort toe den heere van Pyetershouck als hetselve hebbende gecoft van de Erffgenaemen van mr. Andrijes van Coolsen.

Dit graff op 28 Februarij 1675 gestelt op den naem van d'heer Johan Sixti als executeur van den Bodel van den heer van Pietershouck.

't IIII° graf behoort de kerck.

Dit graff behoort jegenwoordich toe den heere van Pytershouck als hetselve hebben gecocht van heeren kerkmrs.

Dit graff als het voorgaende is gestelt op de naem

van d'heer Johan Sixti als executeur van den Bodel van d'heer van Pietershouck zal; betaelt het recht van overbouckinge voor de twee graven 50 gl.

't V^o graff behoort Pieter Plunius kinderen.

Geopent den 11° Julij 1630 voor de dochter van Wynant Berckeloo.

Den 24° April 1638 voor Hubrecht van Zuydervliedt subst.-secretaris.

Den 14° September 1638 voor Mathijs Zuydervliedt sijnen soon.

Den 26° Julij 1659 voor de huisvrouw van Adriaen Zuydervliedt.

't VI° graff behoort Pr Plunius kinderen voorss.

Den 13° Februarij 1638 geopent voor den deurwaerder Benningh.

't VII° graff behoort Adriaen Matthijssse Benninx erven, in sijn leven secretaris van 's-Gravenhage.

Den XVII December a^o 1627 geopent voor de weduwe van Mathijs Benninck.

Den 24° Februarij 1628 geopent voor Wijnant, bode.

Int noortpant in den omme-ganck vant chour naest de pylaer.

Item t'eynden de XII° Regel keeren die graven ende gaen nu andersints nae de trans, ende de trans is twee graven lanck van de pylaers aff tot die muyr toe. Item van de voorss. XII° Regel aff tot recht midden achter dat Hooch aultaer sijn in die Regel aende pylaers seven graven.

't I^o graff is niet bequaem om te open.

't II° graff behoort Jon^r Aelbrecht van Schuylenburch Leopoldy Brandenburgensis.

Het 3° tot en met 7° graf is niet ingevuld.

Reg. I.

In onse Vrouwe Cappel onder onse Vrouwe Aultaer opte noortsyde van den omme-ganck is een graff ende leyt daer inne begraven, volgende t' oude register heer Antho-nis Vleyschouder ende comt aende kerck.

D'Eerste Regel in de capelle van noorden aen.

't I^o graff behoort de kerck.

't II° graff behoort Mr. Lucas van Teylingen.

De Cappel ten noorde tchoor genaemt de catechisatie sijn drie regels, begint den eersten regel aende westzijde van noorden aen: van ouds genaamd onse Vrouwe Cappel. 't Eerste graf is onbequaem.

Reg. II.

Den 11 Maart 1748 is dit bovenste Graff met het volgende tweede Graff, zijnde een dubbelde kelder verkoogt aan den heer Stephanus Laurentius Neale voor de somme van f 425, daaronder begrepen het transport van deese koop.

Den 11 Maart 1748 is uit het graff van den heer Scheltus in dit graff ingezet wijle Ve Maria Jacoba Gromme, huisvrouw van den heer S. L. Neale, die gestorven is den 2 November 1744.

Den 12 Maart 1748 wijle Vrouwe Justina Magdalena Hillerman, huisvr. van den heer S. L. de Neale.

Den 6 November 1762 geopend voor wijle zijne Excellentie den Heere Stephanus Laurentius Grave van Neale.

Tweede graff is een santgraf, behoort de kerk. Vide het voorige graf.

(vermeldt niets bijzonders van beide graven).

Reg. VI.

Reg. I.

't III° graff behoort mr Jacob Teeusse ende synen erven.

Reg. II.

't derde graf is een santgraf behoort Johannis Ignatius Facker.

Reg. VI.

(vermeldt geene inschrijvingen).

Regt. I.

't IIII° Gaaff behoort de voorss. Jon^r. Jacob Teeusse.

Den 21 December 1626 geopent voor den soen van den heer van Kabau.

Geopent den XI July 1629 voor Joncker van der Fynck.

Geopent den 18° Augusti a^o 1632 voor den heer van Kabau, noch den 12° April 1635 voor de jonge heer van Cabau.

Noch den 10° December 1636 voor joff. Sandelin.

Den 6° October 1638 voor Cornelis van Teylingen nomine uxoris.

Reg. II.

't vierde graff is een Santgraf behoort de kerck.

Den 19 Juny is dit bovenstaande en volgende vijfde Graff sijnde nu een dubbelde kelder verkoogt aan de Heer en Mr. Willem van Laer, Raadsh^r. in den Raade

en Leenhove van Brabant en Lande van Overmaze voor een somme van f 425. De Heer van Laer is in den jaare 1783 geworden Praesident in den Raade van Braband.

Geopent den 20 Juny 1744 voor een kind gen. Joan Philip van Laer.

Den 24 January 1746 voor een Kind dood ter wereld gekoomen van de Heer Raadsheer Jacob Fabrice Burman.

Den 21 Maart 1750 een kind gen. Johan Wilhelm van Laer.

Den 20 Maart 1769 geopend voor wijle mejuffrouw Gezina Maria van Hoornbeek.

Den 29 April 1772 geopend voor wijle de Wel Ed. Heer Mr. Jan Willem van Laer.

Den 17 Januarij 1784 geopend voor wijle de Wel EdGeb. Vrouwe Philippina Johanna van Laer geboore de Lobell.

Den 9 Januarij 1788 geopend voor een kind genaamd Adriaan van Eck.

Den 9° December 1799 geopend voor de Heer Mr. Willem van Laer.

Reg. VI. (vermeldt niets)

Reg. I. 't VI° graff behoort de voorsz. Jon^r Jacob Theeusse.

Reg. II. 't Vijfde graff is onbequaem. (zie 4° graf).

Reg. VI. (Zie boven).

Reg. I. 't VI° graff behoort Cornelis Bruynssens kinderen.

Geopent den 24 Februarij 1631 voor de huijsvrouw van Evert van der Maes.

Den 19 Julij 1636 geopent voor de huijsvrouw van Willem Colster, schilder.

Dit graff behoort tegenwoordich toe den eersaemen Steven van der Horst als hetselve hebbende gecocht van erfgenaemen van Cornelis Bruynsens kinderen volgens contract van coop in date den XXXI Januarij 1669 ten comptoyre van kerck geëxhibeert, waer van recht van overboucking ter somme van 25 gld. is betaelt.

Graf 6 mankeert in Reg. II, en wordt in id. VI vermeld als zijnde „onbekwaam”.

Reg. I. De tweede regel in onse vrouwen Cappel van noorden aen. 't I^o graff behoort de kerck.

Reg. II. Den tweeden regel van noorden aen in de noort Cappel. 't Eerste graf is een santgraf behoort de kerck.

Den 6 Februarij 1744 hebben heeren kerkmeesters dit en het volgende graff verkoogt aan de WelEdele Heere Petrus Moris, raadsheer in den Hove van Holland voor de somme van 400 gld. als meede 25 gls. voor een oude zark, en sijn deese twee graaven het een dubbelde kelder gemaakt.

Den 14 September 1748 geopent voor wijle Jonkv. Ilegonda Jacoba de Moregnault.

Den 3 Januarij 1758 wijle de heer president Johan de Mauregnault.

Den 29 September 1758 wijle Jonkvrouw Barbara Abigael de Mauregnault.

Den 17 September 1762 geopend voor wijle Vrouwe Abigael Vaalhout, Douariere de Mauregnault, van Soetermeer alhier gebragt en in stilte bijgezet.

Den 9 Julij 1767 geopend voor wijle de heer raadsheer Mr. Petrus Moris.

Den 4 December 1767 overgeboekt op den naam van den heer procureur Sebastiaan Thierry de Bye.

Den 14 Februarij 1769 overgeboekt op den naam van Vrouwe Judith van der Eijcken, wed. wijle de heer procureur Sebastiaan Thierry de Bye.

Reg. VI. (vermeldt niets).

Reg. I. 't II° graff behoort tot Augustyn Stalpers erfgenamen.

Geopent den 24 Maart 1630 voor de huijsvrouw van Frans Stalpaert.

Noch den 17 Junij 1636 voor Cornelis Stalpert, bode. Reg. II. Tweede graf is een santgraf behoort de raadsheer Moris.

Den 16 Maart 1781 is deeze dubbelde kelder overgeboekt op den naam van den heer Mr. Bernardus Thierry de Bye.

Den 27 Augustus 1787 overgeboekt op den naam van Mejuffr. Elisabeth Thierry de Bye.

Reg. VI. (zie vorig graf).

Reg. I. 't III° Graff behoort de kerck.

Siet de difficulteyten van dit graft aen kerkmeesteren Moons, Quartelaer en J. Wolff op ten 19 Marty 1635 verkost bij Jasper van Hogendorp.

Geopent den XI° Februarij 1639 voor den oversten Hogendorp.

Reg. II. 't Derde graf is een santgraf behoort de kerck.

Den 5 Augusty 1744 is dit bovenstaande graft sijnde een kelder verkoogt aan monsieur Dirk Dykerhoff voor de somma van 150 gld.

Den 19 September 1759 overgeboekt op de naam van den heer Johannis Jorissen, medicinae doctor alhier.

Den 28 Julij 1756 wijle Johanna Mauritia Dykerhoff wed. Weesenderik.

Den 26 Mey 1758 geopent voor wijle Dirk Dykerhoff.

Den 19 Januarij 1801 overgeboekt op den naam van den heer Tobias van Westrheene als hetzelve van den hove van Holland in date 12 December 1800 uit den boedel van wijle den heer Johannes Jorissen, voorheen medecinae doctor in 's-Haage, laast gewoond en overleden te Geldermalsem.

(Wordt vervolgd).

Het geslacht Kalff.

Onder de oudste Gorinchemsche geslachten behoort de familie Kalff of Calff, waarvan eene fragment genealogie voorkomt in het Wapenboek van Jan van Kuijl, thans eigendom der familie Phijffer Nissen te Gorinchem.

Dat geslacht voerde oorspronkelijk: in zilver drie goudgekroonde, roodgetongde zwarte leeuwenkoppen (2 en 1). Half aanzierende getraliede helm. Helmteeken: de leeuwenkop uit het schild.

Aldus wordt het ook beschreven in Rietstap's Armorial Général.

Later werd dit wapen met het wapen eener andere (tot heden onbekende) (1) familie gecombineerd, die in blauw een zilveren springende hazewindhond met gouden halsband voerde. In verband met deze combinatie werden de leeuwenkoppen omgewend.

Het wapen werd dus: gedeeld: 1. in zilver drie goudgekroonde, roodgetongde omgewende zwarte leeuwenkoppen (2 en 1); 2. in blauw een zilveren goud gehalsbande hazewindhond. Helm en helmteeken als boven, doch de leuuenkop tusschen een zwart-zilveren vlucht. Aldus wordt het wapen nog door de thans levende familie Kalff gevoerd (2).

Als varianten komen nog voor de volgende wapens door leden der familie Kalff gevoerd.

1. In blauw een staand gouden kalf, de kop aanzierende.
2. Gedeeld: 1. in blauw een staand gouden kalf, de kop aanzierende; 2. in zilver drie goudgekroonde, roodgetongde zwarte leuuenkoppen.
3. Gedeeld: 1. in rood drie goudgekroonde en omgewende zilveren kalfskoppen; 2. in blauw een zilveren hazewindhond.

In het voormelde Wapenboek, waarin ook het oorspronkelijke wapen is afgebeeld, wordt omtrent het geslacht Kalff of Calff gezegd:

„Dit plagt wel eertijds een der aanzienlijkste en deftigste „familiën te zijn binnen Gorinchem, als hebbende zoo op „het Raadhuis als in de Kerk de aldereerste ampten met „lof bekleed”.

De eerste van het geslacht, die aldaar vermeld wordt is: Cornelis Adriaansz. Calff, en wel met het jaartal 1400.

In de Beschrijving der Stad Gorinchem en de landen van Arkel (Gorinchem, 1755) door van Zomeren, leest men in Hoofdstuk V, blz. 15:

„St. Catharina's altaar.

„Dit vind ik op het jaar 1400 vermeld.

„En in den jare 1455, werd er een konstig altaartafel op „gemaakt, de marteldood van deze H. Maagt voorstellende, „waarvoor betaald wierd twintig ponden Hollands. In een „brief vind ik vermeld, dat de heer Cornelis Calff Adriaansz. „en zijn vrouw Judith Vossen dochter stigtters van dit altaar

„zijn geweest en schonken aan hetselve verscheijden goe- „deren. Doch vermits deze stigting iets later als in den ja- „re 1400 voorgevallen is, zoo denk ik, dat het maar een „vermeerdering van inkomsten of stigting van eene vika- „rije zal geweest zijn.”

De voormelde Cornelis Calff Adriaansz. echtgenoot van Judith Vossen, die hieronder zal worden vermeld, als ge- leefd hebbende in de jaren 1561—72, kan niet dezelfde zijn geweest als de gelijknamige persoon op 1400 vermeld.

De meening van van Zomeren dienaangaande is zeer aannemelijk.

Een nakomeling van den eerstvermelden Cornelis Adriaansz. Calff, en met wien de geregelde stamreeks aan- vangt, was:

I. Adriaan Cornelisz. Calff, schepen van Gorinchem in de jaren 1529, '32 en '33 en op 2 Juli 1547 overleden.

Hij was tweemalen gehuwd geweest, en wel eerst met Geretje Louwerense (Laurensdr.) van Meerkerk, daarna met Elizabeth Dirxx (Dirksdr.)

Uit het eerste huwelijk sproten vier, uit het tweede acht kinderen, die hieronder volgen:

1. Peter Calff, volgt onder II.
2. Henderikje Calff, echtgenoot van Jan Aartse Piek, en daarbij moeder van pater Nicolaas Piek, ordinis Minorita- rum gardiaan te Gorinchem, op den 9 Juli 1572 door graaf Lumey, met zijne medebroeders in den Briel om het katho- liek geloof gemartyriseerd (1).
3. Jacobje Calff, echtgenoot van Cornelis Janse Ver- vooren, schepen en thesaurier te Gorinchem in de jaren 1551 en 1557. Hun zoon Jan Cornelisz Vervooren was pastoor te Oosterwijk, Culemborg en Emmerik.
4. Bertje Calff, procuratrice van het Begijnhot te Go- rinchem.
5. Joachim Calff, overleden 3 Februari 1550, gehuwd met Maria Sas, overleden 13 December 1546, en daarbij vader van:
 - a. Jannetje Calff, echtgenoot van Bruin Jansz. van Leerdam.
 - b. Aentje Calff, gehuwd eerst met Gijsert, daarna met Hendrik van Gent.
6. Frans Calff, wiens echtgenoot Claasje van Leerdam te Neurenberg overleed, na haren echtgenoot een zoon Adriaan en eene dochter Maaïke Calff te hebben geschonken.
7. Eleke Calff, eerst gehuwd met Bastiaan Vasters, daarna met Edmond van den Hooven.
8. Cornelis Calff, de bovenvermelde Cornelis Adriaansz., in de jaren 1561, 67, 70 en 72 schepen van Gorinchem, echtgenoot van Judith Vossen, die kinderloos overleden en het St. Catharina's altaar begiftigden.
9. Geretje Calff, gehuwd eerst met Jacob van de Vel- den, schout van Leerdam, daarna met Adriaan Leskens.

(1) Zie: van Zomeren, blz. 23, en verder over de Gorkumsche Martelaren:

R. Fruin, Gids 1865. II blz. 293.

De Katholiek, Dl. 45 1864 blz. 163 over de novorum martyrum historia van prof. Estius, zelf ook uit het geslacht Kalff gesproten.

(1) Eene familie Spronck uit Vlaanderen voert dit wapen, met eene kleine afwijking.

(2) Een wapenplaat volgt.

Red.

10. Sijntje Calff, ongehuwd overleden.
11. Grietje Calff, echtgenoot van Dirk van Clootwijk, in 1560 schepen van Gorinchem.
12. Dirk Calff, ongehuwd overleden.

II. Peter Calff, was in de jaren 1528, 29, 30, 38, 43 en 44 thesaurier; in 1530, 35, 42, 44 en 50 schepen; in 1531, 32, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 42, 51 en 52 burgemeester en in 1547 dijkgraaf van het land van Arkel.

Van Zomeren (blz. 117) deelt een uittreksel mede uit de Chronycke der stad Gorinchem, in handschrift opgesteld door Aard Kemp, luidende:

„Hij (de drossaart der Heeren van Arkel) is ook opper-
„dijkgraaf 's Lands van Arkel enz., maar A. 1547 die Grave
„van Egmond, als bezittende het regt van het Drossaard-
„schap en wet te verstellen met allerhande andere officiën
„(den huijze van Egmond bij een Pillegift gegeven) heeft
„den Raad zelve verzet, met de Kerkmeesters enz., en als
„doen voor het geheele gerecht geschonken ende geëedt
„Pieter Kalf Adriaansz als Dijkgraaf 's Lands van Arkel,
„met alle profijten en emolumenten daartoe dienende, zijn
„leven lang en anders niet”.

Peter Calff was gehuwd met Bertha Jansse Vink, dochter van Jan en Meizel (of Meerel) Jansdr. van Muijwijck, die hem zeven kinderen schonk.

Die kinderen waren:

1. Mr. Willem Calff, proost en deken van het kapittel van St. Maarten en St. Vincent te Gorinchem.

Hij werd in 1572 door de geuzen gevangen genomen, en gerantsoeneerd, en overleed als katholiek in ballingschap te Utrecht.

Het Wapenboek van van Kuijl bevat afschriften van brieven, waarbij hij door koning Philips tot zijn ambt werd benoemd, en enkele brieven, die door en aan hem uit 's-Hertogenbosch en Utrecht zijn geschreven, betreffende eene poging om de stad Gorinchem weder onder het koninklijk gezag terug te brengen. Die brieven zijn als bijlagen hierachter gevoegd.

Van Zomeren (blz. 23) zegt omtrent hem:

„A. 1572. Heer Willem Kalf: deeze wierd in dit jaar
„bij het overgaan der stad, met de andere geestelijken, mede
„op het kasteel gevangen genomen, maar voor veel gelt
„losgekogt. Egter heeft hij zijn leven in ballingschap moe-
„ten eindigen; toen nam het Capittel (van St. Maarten en
„St. Vincent) een einde, nadat het 194 jaren in weezen
„was geweest”.

2. Jan Calff de oude, volgt onder III.

3. Geretje Calff, echtgenoot van Nicolaas Dierhout. Hun zoon Johan Dierhout Nicolaasz. was 1588–96 schepen, in 1594 en 95 thesaurier, in 1597 en 1613 burgemeester van Gorinchem, van 1604 tot 1619 gecommitteerde raad van Holland en van 1623 tot 25 lid van van den raad van state.

4. Beleke Calff, ongehuwd overleden.

5. Meerel Calff, echtgenoot van Huibert Knobbout van Os.

6. Jan Calff de jonge, volgt onder IIIbis.

7. Cornelia Calff, gehuwd eerst met Paulus Kolf, burge-

meester van Gorinchem, daarna met Dirk de Burghgraef, raad en schepen 1558, 63, 64, 65, 67, 70 en 92; thesaurier 1564, 65, burgemeester 1568 aldaar.

III. Jan Calff, de oude, was in de jaren 1549, 55, 63, 65, 68 en 71 schepen, en in de jaren 1566 en 67 burgemeester van Gorinchem. Hij had bij zijne echtgenoot Maria Clemensdr. van Schoonhoven zes kinderen, die hieronder volgen:

1. Hendrik Calff, gehuwd met Elizabeth Bruin van Leerdam, en daarbij vader van Jan, Jacob en Meerel Calff.

2. Mr. Clemens Calff, gehuwd met Elisabeth Ruijs van Kuilenburg, en daarbij vader van:

a. Maria Calff, gehuwd met Lucas.

b en c. Jan en Anna Calff.

3. Joost Calff, bij Aaltjen van Zamsweerde, vader van Maria en Jan Calff.

4. Geretje Calff, echtgenoot van Bastiaan Jansz. van Hamsdeel.

5. Meerel Calff, echtgenoot van Ad. van de Wetering.

6. Beleke Calff, gehuwd met Boudewijn Willegrams.

IIIbis. Jan Calff, de jonge, in 1569 schepen van Gorinchem, huwde met Anna van Meerkerk en had daarbij drie kinderen:

1. Breesje (Brechtje?) Calff, ongehuwd overleden.

2. Peter Calff, volgt onder IV.

3. Maria Calff, echtgenoot van Paulus van der Kaa.

IV. Peter Calff Jansz., huwde drie malen.

Eerst huwde hij te Gorinchem 12 December 1593 met Elisabeth van Duijven Ewoutsdr.

Daarna hertrouwde hij aldaar 4 Februari 1596 Maria Gerritsdr. Eindelijk huwde hij aldaar 30 April 1619 met Hester van Beringen. Uit deze drie huwelijken liet hij zeven kinderen na:

1. Jan Calff, volgt onder V.

2. Gerard Calff, gehuwd te Heusden met N.N., en daarbij vader van een zoon Peter Calff, ongehuwd overleden.

3. Corstiaan Calff, ongehuwd overleden.

4. Dirk Calff, vader van Maaïke en Hendrik Calff, kinderloos overleden.

5. Cornelis Calff, ongehuwd overleden.

6. Anna Calff, echtgenoot van Willem Spruijt.

7. Judick Calff, jong overleden.

V. Jan Pietersz. Calff, overleed te Gorinchem 16 Augustus 1664 en liet bij zijne echtgenoot Jacomina Herberts van Kedichem (Kekum), die in 1660 overleed, twee kinderen na:

1. Pieter Calff, in 1689 in Engeland ongehuwd overleden.

2. Gerrit Calff, volgt onder VI.

VI. Gerrit Calff of Kalf, gedoopt te Gorinchem 15 October 1642, huwde aldaar 14 Juli 1666 met Pieterella Jansdr. Maasman, die 15 Februari 1723 overleed. Zij waren ouders van zes kinderen:

1. Jacomina Calff, gedoopt te Gorinchem 7 Juli 1667, ongehuwd overleden.

2. Jan Calff, ongehuwd overleden.

3. Gerrit Calff, volgt onder VII.

4. Jan Calff, ongehuwd overleden.

5. Joannes Calff, volgt onder VIIbis.

6. Barbara Calff, gedoopt te Gorinchem 20 April 1678.

VII. Gerrit Calff, geboren te Gorinchem 27 Januari 1671, gedoopt aldaar 30 d.a.v., huwde Geertruid Klaasdr. van Wijnbergen of Wijnoxbergen en had daarbij tien kinderen, allen te Gorinchem geboren en gedoopt:

1. Pieterella Calff, gedoopt 14 Juni 1702, gehuwd met Cornelis Hoeck.

2. Peter Calff, gedoopt 8 Augustus 1704.

3. Catharina Calff, gedoopt 31 Maart 1706.

4. Jacomijn Calff, gedoopt 1 Mei 1707, echtgenoot van Armand Popijn.

5. Beatrix Calff, gedoopt 31 Augustus 1710.

6. Gerrit Calff, gedoopt 19 December 1714.

7. Claas Calff, gedoopt 8 September 1717.

8. Jan Calff, geboren in 1718.

9. Joanna Calff, gedoopt 27 Januari 1719.

10. Johannes Calff, gedoopt 5 November 1721.

VIIbis. Joannes Calff, zoon van Gerrit en Pieterella Maasman, gedoopt te Gorinchem 21 Juli 1675, begaf zich met der woon naar Rotterdam en overleed in 1728.

Hij was te Gorinchem 3 November 1700 gehuwd met Margaretha Niedorp of Nieuwdorp, die in 1735 overleed.

Drie kinderen sproten uit dezen echt, allen te Gorinchem geboren:

1. Gerard Calff, gedoopt 24 December 1704, volgt onder VIII.

2. Arnoldus Calff, volgt onder VIIIbis.

3. Pieter Calff, gedoopt 14 April 1713.

VIII. Gerard Calff, gedoopt te Gorinchem 24 December 1704, huwde 19 November 1730 met Cornelia Cambey, geboren 18 Januari 1709 en had daarbij vijf kinderen:

1. Jan Calff, geboren 29 Juli 1731, overleden 20 April 1737.

2. Maria Calff, geboren 3 April 1733.

3. Peter Calff, geboren 3 April 1735.

4. Arnoldus Calff, geboren 6 Januari 1737, overleden 4 September d. a. v.

5. Johan Calff, geboren 2 Augustus 1738.

VIIIbis. Arnoldus Calff of Kalff, zoon van Joannes en van Margaretha Niedorp, gedoopt te Gorinchem 9 Mei 1708, was hoofdman der stads-chirurgijns en lector voor de anatomische lessen te Rotterdam. Blijkens zijn — in het Rotterdamsch archief voorhanden — wapen, voerde hij het met den windhond gecombineerde wapen.

Hij overleed te Rotterdam en werd aldaar begraven 14 September 1765.

Hij was 20 Mei 1731 gehuwd met Maria van Alphen, geboren 30 November 1711, overleden te Rotterdam 1 September 1763. Op haar vijf en twintig jarig huwelijk

vervaardigde haar broeder Cornelis een gedicht. Was deze Cornelis gedoopt te Rotterdam 30 Mei 1713, dan waren hare ouders Johannes van Alphen, chirurgijn te Rotterdam en Aafje de Bree.

Uit hun huwelijk sproten zeven kinderen:

1. Johanna Kalff, geboren in 1732.

2. Jan Kalff, geboren 4 November 1733.

3. Peter Kalff, geboren 9 Maart 1735, vertrok naar Indie, en overleed aldaar kinderloos.

4. Cornelis Kalff, geboren in 1736, ongehuwd overleden.

5. Margreta Kalff, geboren 8 September 1737.

6. Agatha Kalff, geboren 23 November 1738.

7. Gerrit Kalff, geboren 23 Februari 1743, volgt onder IX.

IX. Gerrit Kalff, geboren te Rotterdam 23 Februari 1743 overleed aldaar 29 Januari 1804.

Hij was er 7 Augustus 1769 gehuwd met Catharina Fremery, geboren te Nijmegen 8 Juni 1748, overleden te 's-Gravenhage 19 Januari 1826, dochter van Emond en van Johanna van Hengelaar.

Uit hun huwelijk sproten acht kinderen, allen te Rotterdam geboren:

1. Johanna Kalff, geboren omtrent 1770, overleden te Rotterdam 17 Maart 1806.

2. Geertruid Kalff, geboren 26 Maart 1771, overleden te Amsterdam 4 December 1830, gehuwd te Rijswijk in November 1811 met Hendrik Wouter van Driel Slam, overleden te Amsterdam 26 Mei 1832.

3. Arnoldus Jan Kalff, volgt onder X.

4. Ida Margaretha Kalff, geboren 7 September 1774, overleden te 's-Gravenhage 1 Maart 1832, gehuwd met Johannes Ruychaver.

5. Diderika Suzanna Kalff, geboren 13 December 1775 overleden 22 Maart d. a. v.

6. Jan Pieter Kalff, volgt onder X^{bis}.

7. Emond Barend Fremery Kalff, volgt onder X^{ter}.

8. Jacob Kalff, volgt onder X^{quater}.

X. Arnoldus Jan Kalff, geboren te Rotterdam 30 September 1772, overleden te Amsterdam 6 October 1812 huwde 18 Februari 1796 met Adriana Ruychaver, geboren 11 Januari 1768, overleden te 's-Gravenhage.

Zij waren ouders van vier kinderen:

1. Cornelia Kalff, geboren te Rotterdam 1 November 1797, overleden te Amsterdam 12 October 1867.

2. Jan Kalff, volgt onder XI.

3. Arnoldus Jan Kalff, geboren 17 Mei 1803 gehuwd met Elizabeth van den Hoven, en daarbij vader van Cornelia Kalff.

4. Herman Frans Kalff, volgt onder XIbis.

XI. Jan Kalff, geboren te Rotterdam 18 Januari 1799, overleden te Amsterdam 11 October 1862, huwde te 's-Gravenhage 7 Juni 1826 met Johanna Maria Keurenaer, geboren te 's-Gravenhage 13 Februari 1807, overleden te Bussum 11 Juni 1884, dochter van Augustus en van Anna Maria Gaade.

Zij waren ouders van negen kinderen :

1. Adriana Arnoldina Johanna Kalff, geboren te 's-Gravenhage 5 Mei 1827, gehuwd te Amsterdam 9 September 1852 met Simon Paulus Fentener van Vlissingen, zoon van Pieter en van Maria Cornelia Beeke.

2. Augustus Kalff, geboren te 's-Gravenhage 16 December 1829, assuradeur en koopman te Amsterdam, gehuwd aldaar den 31 Mei 1860 met Anna Maria Gerarda Stuart, geboren den 11 Januari 1839, dochter van Arnoldus Abraham Stuart, remonstrantsch predikant te Amsterdam, en van Maria Elisabeth Pijnappel.

Uit hun huwelijk sproot :

a. Arnoldus Abraham Kalff, geboren te Amsterdam 8 Juli 1862, aldaar overleden 9 October 1880.

b. Marcus Elisa Kalff, geboren 11 Februari 1865.

c. Johanna Maria Kalff, geboren 1 Maart 1866.

d. Anna Helen Mary Kalff, geboren 16 November 1868.

e. Augustus Kalff, geboren 9 Juli 1870, en

f. Agatha Petronella Theodora Kalff, geboren 23 Maart 1873.

3. Jan Kalff, volgt onder XII.

4. Anna Maria Kalff, geboren te Amsterdam 20 Juli 1833, overleden te Amsterdam 15 Februari 1872, gehuwd te Amsterdam 1 Juni 1865 met Hendrik Jan Schimmel (1), den bekenden romanschrijver, geboren te 's-Graveland 30 Juni 1823.

5. Hendrik Wouter Kalff, geboren te Amsterdam 24 November 1834, remonstrantsch predikant, laatstelijk te Alkmaar, gehuwd te Amersfoort den 7 Mei 1868 met Anna Burger, geboren te Amsterdam 13 Januari 1847, dochter van dr. Dionys Burger, oud-rector van het gymnasium te Amersfoort, en van Antonia Jacoba Ockers Cau.

6. Johannes Marinus Kalff, geboren te Amsterdam 31 Augustus 1836, koopman aldaar en 24 November 1877, gehuwd te Amsterdam met Anna Maria Gerarda Jarman, geboren te Amsterdam den 5 Februari 1842, overleden te Haarlem 7 April 1879, dochter van Jacobus Louis en van Margaretha Ida Pijnappel.

Uit hun huwelijk sproten twee zoons :

a. Johannes Marinus Kalff, geboren 9 Juni 1865, overleden te Oirschot 14 December 1879, en

b. Jacob Louis Kalff, geboren in 1867, overleden als adelborst te Utrecht 23 Juli 1884.

7. Louisa Maria Antonia Kalff, geboren te Amsterdam 1 Juli 1838, tweede echtgenoot van Hendrik Jan Schimmel bovenvermeld, weduwnaar harer zuster, met dezen gehuwd 30 October 1873.

8. Cornelis Kalff, geboren te Amsterdam 18 Februari 1842, thans fabrikant, woonachtig te Kampen.

9. Joannes Henricus Albertus Antonius Kalff, geboren te Rotterdam 12 April 1846, koopman en directeur der Nederlandsche Bank te Amsterdam, gehuwd te Leiden 4 Juni 1873 met Ellegonda Duranda Rutgers van der

(1) Zie omtrent hem: J. G. FREDERIKS en F. J. VAN DEN BRANDEN, *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandsche Letterkunde*, blz. 697.

Loeff, geboren te Leiden 30 October 1850, dochter van dr. Abraham en van Romelia Atia van der Tuuk.

Uit hun huwelijk sproten :

a. Romelia Abramina Kalff, geboren te Amsterdam 29 Juni 1874, overleden te Bussum 30 Maart 1884.

b. Johanna Maria Kalff, geboren 29 Juli 1874.

c. Romelia Abramina Kalff, geboren te Amsterdam 27 Juni 1887.

d. Louisa Maria Antonia Kalff, geboren 7 Augustus 1888.

XII. Jan Kalff, geboren te 's-Gravenhage 19 September 1831, eerst officier der genie, daarna ingenieur bij den aanleg der staatsspoorwegen, vervolgens directeur der gemeentewerken te Amsterdam, thans chef van dienst bij de maatschappij tot exploitatie van staatsspoorwegen en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Hij huwde te Zutphen 23 Juni 1864 met Maria Judith Catharina van Hasselt, geboren te Zutphen 28 Juli 1840, dochter van mr. Johan François Barthold, lid van gedeputeerde staten van Gelderland, en van jonkvrouwe Margaretha Lievina Hoeufft.

Uit hun huwelijk sproten acht zonen :

1. Mr. Jan Kalff, jr. geboren 10 Mei 1865, advocaat te Amsterdam, huwt te Utrecht 12 Juni 1894 met Elisabeth Adèle van Goudoever, dochter van professor Louis Christiaan en van Rebekka Mendes de Leon.

2. Johan François Barthold Kalff, geboren 7 Mei 1866, 1e luitenant bij het 1e regiment veld-artillerie, gehuwd te Utrecht 30 Mei 1893 met Marguërite Rühle von Liliënsterne ter Meulen, geboren te 's-Gravenhage 18 Maart 1871, dochter van Abraham Jacoben van Johanna Anna barones van Styrum.

Uit hun huwelijk sproot een zoon: Abraham Jacob Kalff, geboren te Arnhem 23 Maart 1894.

3. Johan Marinus Kalff, geboren 2 April 1867.

4. Willem Kalff, geboren 15 Maart 1868.

5. Jacob Adriaan Kalff, geboren 27 April 1869.

6. August Kalff, geboren 23 Juni 1871.

7. Robbert Kalff, geboren te Amsterdam 8 Mei 1874.

8. Gerard Kalff, geboren te Amsterdam 14 Juni 1876.

XIbis. Herman Frans Kalff, geboren 22 Mei 1809, zoon van Arnoldus Jan Kalff en van Adriana Ruychaver, overleed vóór 1875. Hij huwde H. Stevens, geboren in 1807, overleden te Terborg 3 Augustus 1875.

Uit hun huwelijk sproot één zoon: Arnoldus Jan Kalff, die volgt XII.

XII. Arnoldus Jan Kalff, geboren in 1839, thans luitenant-kolonel der infanterie van het Indische leger, woonachtig te Batavia. Hij was gehuwd met N. Visser, en daarbij vader van een zoon E. Kalff, thans contrôleur der 2e klasse in de residentie Palembang en van een zoon F. Kalff, geboren in 1870, thans 2^e luitenant der infanterie Oost-Indisch leger.

X^{bis}. Jan Pieter Kalff, geboren te Rotterdam 23 Januari 1777, zoon van Gerrit en Catharina Fremery, overleed te Hillegersberg 28 Februari 1816, uit zijn huwelijk met Jacoba Johanna Rotmeijer drie kinderen nalatende:

1. Johannes Petrus Kalff.
2. Petrus Johannes Kalff, gehuwd met Hendrica Christina Heijmens, en daarbij vader van eene dochter Maria Kalff.
3. Ida Margaretha Kalff, gehuwd met Willebrordus Bull, overleden in 1871.

X^{ter}. Emond Barend Fremery Kalff, geboren te Rotterdam 30 October 1781, zoon van Gerrit en van Catharina Fremery, bankier te 's-Gravenhage, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, overleed te 's-Gravenhage 23 December 1832. Hij was 5 October 1802 te Rotterdam gehuwd met Johanna Maria ten Haaff, die op 20 Januari 1823 overleed, twee kinderen nalatende:

1. Emond Barend Fremery Kalff, volgt onder XI.
2. Gerhardus Gijsbertus Fremery Kalff, ongehuwd overleden te 's-Gravenhage 14 April 1841.

XI. Emond Barend Fremery Kalff, geboren te 's-Gravenhage 6 October 1809, bankier aldaar, er overleden den 18 Juni 1845, huwde te 's-Gravenhage met Elisabeth Hendrika Jacoba Lux, geboren in 1805, overleden te 's-Gravenhage 4 November 1874.

Uit hun huwelijk sproot een zoon Emond Barend, die volgt.

XII. Emond Barend Fremery Kalff, geboren te 's-Gravenhage 29 November 1840, overleed als burgemeester van Uithoorn aldaar 18 Mei 1890. Hij was tweemaal gehuwd geweest.

Eerst huwde hij te 's-Gravenhage 24 October 1860 met Petronella de Blaauw, geboren te 's-Gravenhage 2 Januari 1834, dochter van Hendrik en van Petronella Ruijchaver.

Daarna hertrouwde hij te Haarlem 12 April 1877 met Maria Margaretha Zeewoldt, geboren 6 Mei 1840, dochter van Jacob Justus en van Maria Margaretha Adriana Montauban van Swijndrecht. Zij hertrouwde te Uithoorn 2 Juni 1894 met Jean Charles Philip Eestinck Schattenkerk.

Uit het eerste huwelijk sproot ééne dochter.

1. Petronella Elisabeth Hendrika Jacoba Fremery Kalff, geboren te 's-Gravenhage 29 Mei 1862.

Uit het tweede vijf kinderen:

2. Elizabeth Hendrika Jacoba Fremery Kalff, geboren te Amerongen 24 Februari 1878.
3. Catharina Johanna Fremery Kalff, geboren te Uithoorn 19 Juni 1881.
4. Maria Margaretha Fremery Kalff, geboren te Uithoorn 1 October 1883.
5. Emond Barend Fremery Kalff, geboren te Uithoorn 25 Augustus 1884.
6. Jacob Fremery Kalff, geboren te Uithoorn 27 Maart 1890.

X^{quater}. Jacob Kalff, geboren te Rotterdam 27 April 1785, jongste zoon van Gerrit en Catharina Fremery, koopman te Zwolle, overleed te Zwolle 22 December 1859.

Hij was 5 Februari 1809 gehuwd met Catharina Anna van Cleeff, geboren te Zwolle 8 October 1789, overleden aldaar den 15 Januari 1849, dochter van Jurriaan en van Catharina Righen.

Uit hun huwelijk sproten elf kinderen, waarvan acht jong overleden.

1. Catharina Anna Kalff, geboren te Zwolle 7 April 1816, gehuwd te Zwolle 18 Mei 1843 met dr. Jacob Nicolaas van Cleef, te Zwolle.
2. Gerrit Jurriaan Kalff, volgt onder XI.
3. Mr. Jacob Kalff, volgt onder XIbis.

XI. Gerrit Jurriaan Kalff, geboren te Zwolle 16 Mei 1818, kassier aldaar, overleden te Warnsveld 16 December 1879, huwde te Amsterdam 5 Juni 1845 met Catharina Margaretha Muller, geboren te Amsterdam 28 Juni 1824, dochter van professor Samuel en van Femina Geertruida Mabé.

Zij waren ouders van elf kinderen:

1. Femina Geertruida Kalff, geboren te Zwolle den 6 April 1846.
2. Margaretha Kalff, geboren te Zwolle 6 April 1849.
3. Jacob Kalff, geboren te Zwolle 9 September 1850, bankier te Zwolle, gehuwd te Terborgh 17 December 1881 met Geertruida Maria Losecaat Vermeer, geboren 5 April 1854, dochter van mr. Leonard Hendrik Willem en van Geertruida Maria Bosboom de Wildt.

Uit hun huwelijk sproten twee kinderen:

- a. Catharina Margaretha Kalff, geboren te Zwolle 28 September 1882.
 - b. Leonard Hendrik Willem Kalff, geboren te Zwolle 28 Augustus 1885.
4. Samuel Kalff, geboren te Zwolle den 31 December 1851, letterkundige.
 5. Catharina Kalff, geboren te Zwolle 2 April 1853, gehuwd te Haarlem 19 Mei 1881 met Leonard Gustaaf Tjalting Walraven Pontein, officier der infanterie.
 6. Christiaan Kalff, geboren te Zwolle 20 April 1854, thans administrateur op Sumatra.
 7. Isabella Kalff, geboren te Zwolle 27 April 1855.
 8. Dr. Gerrit Kalff (1), geboren te Zwolle 30 Juni 1856, leeraar aan het gymnasium te Amsterdam, gehuwd te Heilo 28 Juli 1887 met Johanna Jacoba Elisabeth Momma, geboren te Amsterdam 19 September 1861, dochter van Barent Johannes en van Elisabeth Jacoba de Petersen.

Zij zijn de ouders van:

- a. Gerrit Kalff, geboren te Amsterdam 1 September 1889,
 - b. Elizabeth Jacoba Kalff, geboren te Amsterdam 4 November 1890.
9. Femina Geertruida Henriëtte Kalff, geboren te Zwolle

(1) Zie omtrent hem J. G. FREDERIKS en F. JOS. VAN DEN BRANDEN, *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandsche Letterkunde*.

16 October 1857, gehuwd te Soerabaya 22 Januari 1891 met Henri Maurits Stibbe.

10. Jacob Nicolaas Kalff, geboren te Zwolle 28 November 1858.

11. Frederik Kalff, geboren te Zwolle 7 December 1862, overleden in 1891.

XIbis. Mr. Jacob Kalff, geboren te Zwolle 5 October 1821, jongste zoon van Jacob en van Catharina Anna van Cleeff, is sedert 20 Mei 1871 lid van den Hoogen Raad der Nederlanden, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Hij huwde te Zwolle 29 Juli 1846 met Sara Stemberg, geboren te Zwolle 7 April 1825, dochter van Albertus en van Maria Agnes Arnaudina Lulofs.

Uit hun huwelijk sproten drie kinderen:

1. Maria Kalff, geboren te Zwolle 4 November 1851.

2. Anna Kalff, geboren te Zwolle 14 December 1853.

3. Mr. Jacob Kalff, geboren te Zwolle 17 November 1855, eerst lid van het hof van justitie, thans procureur-generaal in Suriname.

Hij huwde te Londen 6 December 1888 met Marie Althea Fole-Bulley, geboren 15 September 1862, dochter van John Bulley en van M. Fole.

In de bovenstaande genealogie zijn alleen die personen opgenomen, die met zekerheid behoorden tot het Gorinchemsche regeeringsgeslacht.

In den eersten jaargang van dit familieblad wordt in de nummers 96 en 99 melding gemaakt van een ander geslacht Kalff, dat in de 17^e en 18^e eeuw in de Zaanstreek heeft gewoond, en tot wapen voerde: in goud een zandlooper van natuurlijke kleur (rood met lichtblauw glas).

Van verwantschap met het hier beschreven geslacht is niets gebleken.

Ten slotte volgen hier nog een aantal personen, die den naam van Kalff gevoerd hebben, doch omtrent wier mogelijk bestaande betrekking tot het behandelde geslacht geen gegevens voorhanden zijn.

Willem Maartensz. Kalf, in 1566 onderschout van Amsterdam en baljuw van Waterland en Zeevang, in 1568 baljuw van Amstelland en schout van Amsterdam.

Hij kwam in ongelegenheid op vermoeden, dat hij tegen de Roomschen heulde, en zoude zijn omgebracht, zoo niet Laurens Jacobsz. Reaal, met een schriftelijk blijk van den last der wethouders, was te stade gekomen.

Hij werd 13 Mei 1578 tot schout van Amsterdam benoemd, doch in 1581 niet weder aangesteld, omdat men hem bij de regeering verdacht had gemaakt, en hoewel hij zich tot den Prins van Oranje had gewend. De vroedschap verstond, dat zulk eene aanstelling in strijd zoude zijn met het privilegie op het schoutambt (Wagenaar, *Historie van Amsterdam* III, 173, 283, 481 en IV, 35. Wagenaar, *Vaderlandsche historie* VII, 55 en 209 en *Nederlandsche en Kleefsche oudheden* I, 27).

Claas Pietersz. Kalf in 1581 commissaris van Huwelixesaken te Amsterdam en Pieter Klaesz. Kalf in 1591 schepen te Amsterdam.

(Noordkerk, *Handvesten der stad Amsterdam* I).

Maarten Claasz Kalf, overleden 11 April 1617, huwde 16 Mei 1593 Aafje van de Poll, geboren 17 Februari 1564, overleden 14 November 1593, dochter van Gijsbert en Johanna de Vroede (*Annuaire généalogique* 1875, blz. 123).

Jan Jansz. Calf of Jan Jansz Kalf, vroedschap te Rotterdam, overleden 1626 (1).

Cornelis Kalf en Sara van Dalen, ouders van Geertruid Kalf, overleden 27 April 1697, eerst gehuwd 19 April 1664 met Servaas Havart, geboren 14 Juli 1625, overleden in Februari 1666, daarna op 29 September 1666 met Arend van Dalen, overleden in 1681 (*Rotterdamsche Historiebladen* IIIe Afd. 1880, blz. 361).

Willem Kalf, bekend schilder van stillevens, leerling van Hendrik Pot, geboren te Amsterdam omtrent 1630, overleden in 1693.

(Kobus en de Rivecourt. *Biogr. Handwoordenboek*).

Kapitein Kalff eervol vermeld bij de belegering van Geertruidenberg in 1593 (Bosscha, *Neerl. Heldendaden* I, 2^e stuk, blz. 318. *Herziene Uitgaaf* I blz. 230). Misschien is hij dezelfde als de kapitein Calff, die sneuvelde bij het beleg van Ostende (Bosscha, *Neerl. Heldendaden* I, 2^e stuk, blz. 382 en vlg. *Herziene Uitgaaf* I, blz. 304).

Jan Jansz. Kalff, op 30 October 1618 door den Prins van Oranje verkozen tot vroedschap en schepen te Rotterdam (1). (Scheffer en Obreen, *Rotterdamsche historiebladen* 1880 III, blz. 350 en 351).

Hendrik Kalff, geboren in 1639, begraven te Rotterdam 3 Februari 1705.

Pieter Calf op 1 Mei 1647 getuige te Recif (Brazilië) bij den doop van Mathijs, zoon van Entemathijs en Grietie Mathijs (*Algem. Ned. Familieblad* V, blz. 283 b.)

Pieter Calf, j. g. van Sandwich in Engeland, ondertrouwd te Sluis 19 November 1648 met Elisabeth de Veij, j. d. van Deirse (*Algem. Ned. Familieblad* IV, blz. 72 a).

Joannes Kalf, van Rotterdam, in 1658 ingeschreven als student in de theologie te Leiden (*Academisch album*).

Hendrik Kalf, majoor bij het beleg van Breevoort in 1672 (Valckenier, *Verward Europa*, blz. 443).

Janneke Calf, j. d. van Sluis, ondertrouwd aldaar 6 April 1673 met Francois de Meester j. m. van Vlissingen.

(*Algem. Ned. Familieblad* IV, blz. 285 a).

Cornelia Calf op 9 October 1678 getuige bij de geboorteaangifte van Jonathan van Beuningen (*Algem. Ned. Familieblad* IV, blz. 131 a).

Lijsbeth Kalff j. d. ondertrouwd Sluis 5 Februari 1682 met Aernout Taets j. m. van Aardenburg, (*Algem. Ned. Familieblad* V, blz. 90).

Sara Kalff, j. d. van Sluis, ondertrouwd aldaar 27 Augustus 1681 met David van der Mussele, predikant te Sluis. (*Alg. Ned. Familieblad* IV, blz. 288 b en VIII, blz. 129 b).

Adriaan Kalf huwt te Rotterdam 16 Juli 1690 Sara Elsevier.

Adriaan Kalf, weduwnaar, huwt te Rotterdam 24 Juli 1709 Catharina Picolet.

(1) Zie omtrent hem en zijn wapen: J. H. W. UNGER, *Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam. I. De regeering van Rotterdam*.

Kapitein Kalf neemt 10 Juli 1690 deel aan den zeeslag bij Bevezier (Engelberts Gerrits, Neerl. Heldendaden ter zee II, blz. 282).

Johannes Pieters Calf, j. m. van 's-Hertogenbosch, ondertrouwd te 's-Gravenhage 17 September 1702 met Sophia van der Burgh, j. d. aldaar geboren en wonende.

Jan Kalf, geboren in 1721, overleden te Medemblik 19 October 1806, vader van Paulus Kalf.

Sara Kalf, dochter van N. en van Soetje van den Vondel, in 1723 woonachtig te Rotterdam (Alg. Ned. Familieblad IV, blz. 247 a).

Johanna Adriana Kalf, gedoopt 5 December 1728, dochter van Gilles en Cornelia Strengier.

Lambertus Kalf, geboren te Tiel, in 1734 ingeschreven als student in de theologie te Leiden (Academisch album).

Pieter Kalf Jz., lid van de administratie van het stedelijk armbestuur te Rotterdam, geboren in 1768, overleden te Rotterdam 20 Maart 1807, gehuwd met Johanna Timmermans.

Pieter Kalf in 1768 als adsistent resident naar Batavia vertrokken, wordt in 1768 raad fiscaal van Indie en kassier van Point de Galle op Ceijlon.

Geertruij Kalf op 1 Juni 1800 en 18 Januari 1803 te Rotterdam getuige bij den doop van Dirkje en Anna Cornelia Post (Alg. Ned. Familieblad I, n. 29 blz. 6 b).

Maria Johanna Kalf huwde omtrent 1795 Jacob Jongeneel Dirkz. Hunne dochter Cathalina huwde te Rotterdam 6 Juli 1832 Samuel Wijbrans (Algem. Ned. Familieblad VIII blz. 165 b).

Johannes Kalf en Engeltje Pippel hebben de volgende kinderen :

Cornelia Francijatje, geboren 24 Februari 1796, Adriana Jacoba, geboren 2 April 1800, en Lena Maria, geboren 26 Januari 1804, allen te Rotterdam.

Jan Kalf huwt Antje van Geldrop, dochter van Paulus en Elisabeth Groot, hebben 5 kinderen (Maandblad Ned. Leeuw VIII, blz. 35 b).

Voor de bovenstaande genealogie zijn de meeste gegevens verzameld en verstrekt door het reeds boven vermelde lid van den Hoogen Raad te 's-Gravenhage mr. J. Kalf. en voor een deel ontleend aan de gegevens in het Genealogisch en Heraldisch archief aanwezig.

's-Gravenhage 1894.

C. J. Polvliet,
Kap. Ingenieur.

BIJLAGE I.

Omtrent Mr. Willem Calf hier boven vermeld bestaan verder de volgende aantekeningen, luidende :

„Copije uit de acte van den koning Philippus de II, als Graaf van Holland, van het aanstellen tot Proost en Deeken van Mr. Willem Calf der Kerke van St. Maarten en Vincent binnen Gorinchem.

Philippus, onder de genade Gods, koning van Castilliën, van Leon, enz. Onze lieve en beminde canoniken en Cappittel van de Collegiale en Proostkerke van Gorinchem salut en dilectie; alle goede en naarstige zorgen en toezigt te nemen, dat alle Geestelijke Dignitijten van ons voors. Lande en Graafschappen van Holland voorsien mogen worden van geleerde en catholieke personen, wesende van goed leven en conversatie, bijzonder om diselve, de tegenwoordige periculeuse tijd, te bedienen met alle deugdelijke en kristelijke Religie, gelijk voor tijd en wijle van waardiger gedachtenisse den Paus Leo de X van dien naam, wijlen ook van zeer loffelijker memorie den Keizer onze Heer en Vader, wien onzen Heere en God barmhartig wil wezen, specialijk gegunt en geaccordeerd is geweest.

Ende — want onlangs is 't onzer kennisse gekomen, de afluigigheid en overlijden van Meester Jan Hendrikse in zijn leven Deken van de voorschr. kerken waardoor deselve dignitijt alsnu vacerende is, wij hebben doen nemen informatie op de bekwaamheid, nutheid, leven en conversatie van degenen van ulieden die daartoe best bekwaam wesen zoude, en achtervolgende dieselve informatie wij verstaan de goede kwaliteiten en eerlijk leven en conversatie van Onsen Lieven en Welbeminden Heer Willem Peeterse Calf, canonik van dezelve kerk, dewelke bij den meerderdeel van ulieden tot deselve Dignitijt nutst en bekwaamtst gehouden is geweest :

Doen te weten, dat wij deselve, aangemerkt u geconsenteert en consenteeren en versekeren mits dezen, dat gij procedeert ter electie van uwen toekomenden Deken, hem noempt en accepteert, den voors. Heer Willem Peeterse Calf als persoon daartoe bekwaam en ons aangenaam zijnde, dewelke wij ook consenteeren en toelaten bij deze.

Daarop te mogen incurreren van onzen Heiligen Vader den Paus, of van den Bisschop dioecesis ordinarius of andere Oversten alsulke Bulle en Apostelike brieven van confirmatie als van noode wesen zal en deselve stellen of doen stellen tot behoorlijke executie en voorts nemen ende aanvaarden de ritueele en certelle processie en gebruiknisse de voorzegde Dekenijen, mitsgaders van vruchten en profijten en andere regten daartoe staande en behoorende zonder daarvan te misbruiken, daarin geobserveerd die solemniteiten, in sulke zaake gewoonlijk, ontbieden daarom onze Lieve Getrouwe den President en luijden van onzen Secreten, van grooten Raden de eerste ende onder onzen Raade van Holland en alle andere onse Regteren justicieren, officieren en onderzaten dien dit aangaan zal, dat zij u in 'tgeen deeses voor is alle bijstand en assistentie doen zal en geven indien 't noodig is, en voorts den voorn. Heer Willem Peeterse Calf laten en gedooogen van de tegenwoordige octroije en consentement van alle

de inkomsten dezès amtelijk en vreedelijk genieten en gebruiken, alsmede alle belette en wedersegginge te contrarie, want ons also gelieft: gegeven in onse stad van Tolledo, den eersten dag van Februarij in het jaar onzes Heeren Duysent vijf honderd en zestig, van onse Rijke van Spanje en Sicilien het vijfste en van Napels het zevenste.

is getijkent

Bij den Koning,
... (onleesbaar),

BIJLAGE II.

„Ten tijde der troebelen verliet Willem Calff de stad nevens zijn zwager, Dirk de Burggraaf, Burgemeester, en de meeste gekwalificeerde Lieden, en waren tot Utrecht gevlugt; vele derzelve Burgeren, zoo geestelijke als weerltelijke naar 's Bosch, welke onder elkander verstandhouding hielden om de stad van Gorkum weder onder de heerschappij van Spanje te brengen. De orgineeële brieven zijn nog voorhanden, dewelken in substantie luiden als volgt.

Copije van een brief uit 's Bosch aan.

Mr. Willem Calff en Dirk de Burggraaf, Burgemeester, Waarde Wijze, voorzienige en zeer discretee Heere en Goede Vrienden.

Wij gebieden ons zeer 't U waards.

Deze dient alleenlijk om UE. te adverteeren, hoe dat wij hier in 't verzekerd verstaan hebben, dat de stad van Haarlem bij die van de armée van zijne Catholijke majesteit ingenomen is. En alzoo nu tijd is dat alle andere rebellerende steden en onder andere mede de stad Gorkum tot bedenking zouden komen en alle behoorlijke middelen jzoeken om hen wedertegeven in obediëntie van zijn Majesteit, tot conservatie van haar lijf en lieven, goed en bloed voor hen en haar huisvrouwen en kinderen, dewelke wij uit natuurlijke compassie en goede affectie die wij dragen tot de stede van Gorkum en onse mede-burgers, ook zoo veel als 't mogelijk is sterken en berigten met raad en daad als Lidmaten van een Leeraar te secureren en alle hulp te doen, zoo en hebben wij niet kunnen of willen nalaten. UE. bij dese expresselijk te adverteren, hoe dat de Burgers van Bommel. . . . binnen de stad van 's Hertogenbosch hebben geconverseert met den gouverneur van dese stad en middel gezogt om den Raad en Burgers van Bommel weder onder obediëntie van zijn Majesteit te mogen brengen, en die om hetzelfde bekwamelijker te mogen effectueren, zoo zijn wij in 't zeker onderrigt, dat zij toch dien gescheven hebben aan Burgemeester en Regeerders met de burgerij en gemeente van Bommel, welke brief de Gouverneur dezer stad, met de meeste wethouders van Bommel binnen den Bosch wesende, geteekend heeft en te tendereen te dien einde, dat ze onderling zouden raadslagen en ook haar gecommiteerde afzenden binnen deze stad, om hierop met den Gouverneur alhier te converseeren en delibereeren hoe hetzelfde best en betamelijk, ten minste koste van zijn Majesteit en ten minste kwetse van de stede en gemeente zoude mogen geschiede bij welke mesures aan hem Gouverneur een gedeputeerde tot hem

zoude komen verleent vrijdom en gelij om heen en gaan en komen en van alles met hem deze aangaande mogen tracteeren, en weten zekerlijk dat in diensten zij 't zelve effecte kunne brengen dat den Gouverneur zijn beste doen zal aan zijn Excellentie om de stedē in Gratie en Genade ontvangen te worden zonder aanzien dat men hier van alles wel en volkomelijk geïnstrueert zijn, zoo dwingt ons de natuurlijke liefde en affectie deze tegenwoordig aan U te schrijven en bij den brenger van deze in diligentiam overtezendes, ten einde gij lieden aldaar binnen Utrecht, daar gij in meerder getal van Burgeren zijt en van de meeste gekwalificeerde zoo in geestelijke als wereltlijk dan wij alhier zijn, en wete ook daar zoo welgelegen zal zijn als hier ten Bosch, met malkanderen zoudt converseeren en bezien of gij met advies van den Gouverneur der stad Utrecht, gelijke brieven zoudt kunnen dirigeren aan Burgemeester en Wethouders en regeerders der stad Gorinchem nogh binnen Gorinchem wezende om te zijn als boven en op gelijken vrijdom van toegang en komen van haar gedeputeerde te verzekeren tot Utrecht om met U en den Gouverneur van Utrecht op alles raad te plegen, en eindelijk U tracteeren gelijk zij tot versektheid van haar haarden, huisgezinnen en kinderen zijne mitsgaders tot preservatie van hare goederen allen dienstig zullen vinden, daarop ons bedunkens, niet en dient geslapen, want naar apparentie dat daar is, zoo wij verstaan van de amtelijke als anderzins zelve, zoo mogten die van Gorkum wel den eersten aanstoot leiden, en met den voorzegden middelen en maniere zullen zij tot gratie en genade van zijne Majesteit mogen komen. Dewelke wij ons zelve te quijten zooveel als mogelijk, niet en hebben willen laten bij dezen U te adverteren, hiermede UL. den Almogende God bevelen uit 's Bosch, den 15 July 1573

(was geteekend)

alle UL. goedwillige
Jan Calff Petersen.
Marselis Willemszn.
Jan Claase van den Bos
Splinter van Vooren.

Wij zoude onzer eenige zelfs hebben gekomen bij UL., dan alzoo het perijkelijk is om reijzen, en dat wij hopen, dat Gij U beste wel doen zult, zoo hebben wij nu aan U deze brief gezonden.

Het opschrift: aan den Eerzame en zeer discreten Mr. Willem Calff, Deeken der collegiale kerk van Gorkum, of Dirck de Borghgraaf, Burgemeester derzelve stede, en ieder van hen bijzonder, te Utrecht.

Den bode betaalt,
laat antwoord weder komen.

Dees brief werd korte dagen daaraan gevolgt van een ander, zijnde van dezen inhoud:

Eerzame wijze en voorzienige Heeren en Goede Vrienden.

Na behoorlijke recommandatie, dient dezen alleenlijk om UE. te adverteeren, hoe dat wij ons bij UE. geëxcuseerd willen hebben omdat wij U laatstmaal geschreven hadden, dat wij in zeker onderrigt waren, dat de Gouverneur dezer stad de missive van die van Bommel binnen

den Bosch wesende geschreven aan de Burgemeester Regeerders met de Burgerij van Bommel, mede geteekend zoude hebben, want wij naderhand verstaan hebben, dat de Gouverneur deselve missive niet geteekend, en het niet willende dat mijn voet zijn hand achterstraate zou loopen, dan dat zij die van Bommel (alhier wesende) last en autoriteit gegeven heeft om zulks te schrijven aan eene van Bommel, ten einde zij haar gedeputeerde alhier (beschutten zoude om met hen te tracteeren hoe men de stede bekwaamelijk weder onder obediëntie van zijn Katholijke Majesteit zoude mogen brengen, en dat zij daartoe gave vast gelijk om gaan en komen en dat hij beloofd heeft zijn woord in deze gestand te doen, en alzoo eene van Bommel alhier wesende aan Regeerders en Burgemeesteren met de gemeente zulks geschreven hebben, en hebben zonderling geen bescheid of antwoordt op haar schrijven gekregen dan dat zij hem niet vertrouwdt op zulke beloftenisse of schrijven en dat hen het present geleide niet sterk genoeg en dagte, en begeerde mede te hebben genomineerd (een paar regels onleesbaar), zulks dat er eindelijk nog bij hen niet gedaan is, niettemin mogen wij alhier en gijlieden aldaar tot Utrecht, wel alle vlijt en naarstigheit voor (aan) wenden om onze burgers te indiceeren eenige bekwame middelen te zoeken om hen weder in obediëntie van Zijne Majesteit te brengen en of gebeurd waar, dat gij door onze laatste schrijven eenige onderrigt gedaan en daarbij verhaald hebben van dat de gouverneur dezer stad de brieven van een van Bommel geteekend zou hebben, zelve mogt gij (alzo ook wij daarin geabuseerd zijn) ook aldaar aan den gouverneur excuseeren om bij hem in goede genomen te worden, en voorts in alle de beste doen als wij, UL. vertrouwen wij en zullen hierover niet nalaten al te doen wat ons mogelijk zal zijn met der hulpe van God, die ons allen spare.

Uit s-Bosch den 23 Julij 1573.

(was get.) alle UwL. goedwillige
Jan Calff Petersen.
Splinter van Vooren.

Het opschrift

aan Mijnheer Mr. Willem Calff, Deeken, of Dirk den Burggraaf Burgem. van Gorkum, onze goedhebbende vrienden, aan elk van hen bijzonder wesende te Utrecht.

Mr. Willem Calff heeft hierin niet nalatig geweest, maar de burgers van Gorkum met deze brief hieronder vermaant, en aan den Raad ter hand gesteld.

de openplaatse hierin is niet leesbaar geweest, derhalve zoo zal die maar opengelaten.

Copij. Naar alle goede recommandatie en vriendelijke Groetenisse enz. Eerzame, voorzienige wijze en Waarde Heer Burgemeester.

Ik en kan niet nalaten, om mits de goede affectie en liefde er toe strekken, dien ik UEd. en Liede mitsgaders mijn vaderland toedragende, hem en denzelven uwen Raad te advisereren, dat het zeer eerlijk en wijselijk was Uwe en UL. met de gansche gemeente tot pardon en verge-

vinge van alle voorgaande zaken, hoedanig die geschied zouden mogen wezen en wat die ook zouden mogen zijn, zonder uitnemingen van eenige delicten van personen, zooverre gijlieden met die stad wederom wilt komen onder de gehoorzaamheid van zijn Koninklijke Majesteit, uwen natuurlijken Heer en Prins, dat wille ulieden nu zonder vrees lichtelijk van doen zijn, gemerkt gijlieden nu genoeg meester van ulieden stad, aangezien ulieden Ca. . . . en den Heer van Carmes en dat meeste deel der soldaten uit de stad kwijt zijt, en nu overmits haarlieder absentie nu de alderbeste occasie hebbende zijt, die gijlieden eenigzins ter wereld krijgen zoud meugen, al zoude gijlieden den Luitenant oft vicus bij ul. wesende met een groote somme van penningen corrumpere, dat men geraad vinden zal, of die zaken met andere practijke, aanslagen en losrede zoo ulieder wijsheid goede vind dat selve wel bevinden zult te mogen geschieden Uwes en UL. mogte denselve Luitenant of vicum met die soldaten nog bij ulieden wesende, ende en nemen in. . . . dienst en des Hertoges Gouvernement, en zoude mitsdien ook zonder fout gepardonneerd worden, en indien gijlieden nog meer volks van wapenen daartoe behoorende benoodigd zijt, laat ons in goede correspondentie wezen, wij zullen ulieden binnen vierdhalve dag volks genoeg bestellen. Ik verstaan, dat men den Hertog niet veel toevertrouwd om zijn beloftenissen te voldoen. UEd. en lieden zal zoo zeker daarvan wezen, dat er geen fout aan vallen zal, gijlieden dan zult geëstimeerd worden in naam en faam en grootte, privilegien. . . . , alzo dat men van geen zaken of misslagen meer vernemen en gedenken en zal ;] ditselve zal men laten confirmoeren bij den. . . . , en zegge ulieden nog tot meerder zekerheid eenige groote personagie, tenzij gij zulks eischt, te panden om U alle geloftenissen te voldoen en uwen wil volkomen te effectueeren.

En ik zorge, indien gij heden nu dit niet zijt doende hebbende. . . . dat u namaals kwalijk afgenomen zal worden en niet en zult moge verantwoorden of tot uwer onschuld moge komen, neemt toch ter harte en doet die oogen van U verstand open. Gij zult metter waarheid bevinden dat ulieden magt niet is om Zijn Majesteit te dwingen en zoo zijn vaderlijke patrimonie te houden. Aldus zoo bid ik UEd. en lieden deze presentatie waartenemen intijds terwijl 't u gebeuren mag, want naardien Haarlem ingenomen wezen zal en de koninklijke armee in Holland gekomen wezen zal en zulks ulieden. . . . deze gratie niet moge gebeuren, wilt daarom mij hiervan secretelijk antwoord beschikken ontvouwende UEd. en ulieden hiervan gemijnt te zijn te doen ten einde dat ik ulieden alle beschijft schriftelijk en vastigheid van 't gunst voors. is mag doen hebben, al zoo vast als gijlieden zelfs begeeren zult: hiermede God Almagtig bevolen in Christum. Met haast tot Utrecht, den

(was geteekend)

Bij mij U Vriend en Dienaar,
't Uwaards berigt in alles wat ik vermagt,
P. Willem Calff Petersen
Deken onwaardig.

HET GESLACHT
MARCUS-DOORNIK
 EN
 AANVERWANTE FAMILIËN.
 HISTORISCH, BIOGRAPHISCH EN GENEALOGISCH OVERZICHT
 DOOR
 A. J. E. VAN DER CRAB.
 (Vervolg.)

VII. Mr. David Doornik, geboren te Amsterdam 13 November 1658, werd 26 September 1678, onder het rectoraat van Antonius Matthaëus, als student te Leiden ingeschreven en promoveerde aldaar 31 Augustus 1680 tot Doctor in de Beide Rechten, op eene dissertatie: *de modis acquirendi et amittendi usufructum*, welke hij opdroeg aan Mr. Hendrik Brouwer (1), raad der stad Leiden, lid der Kamer van XVII^{en}, zijn maecenas, aan zijn zwager Isaacus van Sevenhoven, predikant te Purmerland, alsmede aan Mr. Paulus Buys (2), Mr. Alte-

(1) Mr. Hendrik Brouwer (zoon van Hendrik, geboren omstreeks 1650, 20 December 1610 als commandeur over drie schepen naar Oost-Indië vertrokken met het schip „de Roode Lecuw met pijlen”, 1613—1614 opperhoofd te Firando op Japan, 1615 in gezantschap naar Mataram gezonden, in October 1615 gerepatriëerd; 11 April 1617 bewindhebber der Oost-Indische Compagnie ter Kamer Amsterdam, 1621, 22 en 23 in gezantschap naar Engeland, 17 Maart 1632 — 1 Januari 1636 gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, 5 Januari 1636 als admiraal der retourvloot van Batavia naar Nederland vertrokken; 1641 gouverneur van West-Indië, 7 Augustus 1643 overleden nabij Karel Mappa (Chili), bij gelegenheid van eene expeditie tegen de Spanjaarden, begraven te Baldivia en zijne ingewanden in de nabij gelegen haven, naar hem Brouwershaven genoemd, en van Cecilia van Dorp, geboren in 1595, overleden te Leiden 10 September 1655), geboren te Amsterdam 21 October 1624, beroemd rechtsgeleerde, veertigraad, schepen, burgemeester en hoofdofficier der stad Leiden, lid van den Raad van State, gecommiteerde raad ter Admiraliteit van Amsterdam, bewindhebber der Oost-Indische Compagnie ter Kamere aldaar, overleden te Leiden 13 November 1688, huwde eerst 14 Juni 1652 met Sara Heydanus, geboren te Leiden 28 December 1630, overleden 19 November 1678, dochter van Abraham, hoogleeraar in de godgeleerdheid te Leiden, en van Sara Looten, en andermaal 26 Februari 1681 met Margaretha van der Merct, weduwe De Haze.

Zijn grootvader Jan Jansz. Brouwer, gehuwd met Jkvr. Cornelia Dirksdr. Coppier, was mede raad, schepen en burgemeester der stad Leiden, alsook raad ter Admiraliteit van Amsterdam.

(2) Mr. Paulus Buys (zoon van Louwe Janszoon, geboren in 1600, burgemeester van Kampen, gecommiteerde ten Landdage van Overijssel, overleden 9 Mei 1670, en van Geertruid Buys, geboren te Zwolle in Augustus 1607, overleden te Kampen 3 April 1677), geboren te Kampen 4 September 1625, nam den naam en het wapen zijner moeder aan; vestigde zich als advocaat te Amsterdam en overleed aldaar 15 September 1717. Tweemaal is hij gehuwd geweest: 1° 4 October 1650 met Eva Buys, geboren 31 Januari 1629, overleden te Haarlem 23 Juni 1670, dochter van Willem, president-schepen en raad der stad Haarlem, en van diens eerste echtgenoot Beatrix van Os, en 2° 30 Augustus 1671 met Anna de Neve, overleden 21 Januari 1707, dochter van François, van 1624 tot 1640 regent van het Burger-Weeshuis te Amsterdam, bij Geertruid Backer, en weduwe van Justus van Ewijck. Zijn portret, gepenseeld door Casper Netscher, is in 't bezit van Jhr. Mr. C. ridder PAUW VAN WIELDRICHT.

Hij was een nakomeling, achter-achter-kleinzoon, van den Zwolschen

tus Tolling (1), Mr. David Ipelaar, Mr. Johannes van den Broeck, Mr. Hendrik Tholinx en Mr. Philippus van Gols, advocaten. Hij volgde zijn vader op als notaris, was mede advocaat voor den Ed. Gerechte der stad Amsterdam en sedert 26 Januari 1701 „lieutenant” der Burgerij (2) aldaar. Hij was een vermaard rechtsgeleerde en woonde op „'t Cingel bij de Jan Rodepoortstoren”, waar hij 12 October 1702 overleed. Te Amsterdam was hij 27 Mei 1681 in den echt getreden met zijne nicht Maria Adriana van Ravesteyn, geboren 25 November 1662, overleden 8 April 1726, dochter van Johannes (3), geboren in 1616, ordinaris stadsdrukker, uitgever en courantier te Amsterdam, van 1648—1674 als zoodanig werkzaam, begraven 3 Januari 1681 (zoon van Johannes Aertsz. van Ravesteyn, overleden vóór 1639, bij Maria van der Spyk), en van diens tweede huisvrouw Lucia Koerbach; bij wie hij zeven kinderen verwekte:

1. David Doornik, geboren 21 Januari 1683, overleden 14 Februari 1693.

2. Mr. Joan Doornik, die volgt VIII.

3. Pieter Doornik, geboren 11 October 1690, overleden 3 October 1702.

4. Lucia Elisabeth Doornik, geboren 3 Mei 1693, huwde 11 Juni 1711 met Pierre le Maire (4), geboren 17 Juli 1691, zoon van Pierre en van Marianne de Bézar (5). Dit huwelijk werd door echtscheiding ont-

burgemeester Herman Ubink en bestond Mr. David Doornik als zoodanig in den achtsten graad. Zie over hem en zijn geslacht mijne *Aanteekeningen betreffende de nakomelingschap van den Zwolschen burgemeester Herman Ubink*, in het *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, jaargang 1893, blz. 74—82, alsmede A. A. VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek*, D. I, blz. 119—120, artikel BUYS.

(1) Mr. Altetus Tolling (zoon van Mr. Barend, burgemeester van Steenwijk, en van Geertruid van Valckesteyn), vermaard rechtsgeleerde te Amsterdam, overleden in November 1691, was 1 Januari 1655 in het huwelijk getreden met Alida Buys, overleden 17 Januari 1700, zuster van Mr. Paulus B. voornoemd. Zie mijne aanteekeningen in het *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, jaargang 1893, blz. 80—82.

(2) Zie: J. A. JOCHEMS, *Amsterdams Oude Burgervendels*, blz. 159.

(3) Johannes van Ravesteyn, ten jare 1649 in eerste huwelijk vereenigd met Aeltje Jacobsdr. Blauhelm, was een uitgever van naam in zijn tijd. Behalve een groot aantal bijbels en onderscheidene klassieken, kwamen o. a. bij hem uit: HUYGENS' *Korenbloemen*, VISSCHER'S *Sinnepoppen*, VAN HAEMSTEDDE'S *Martelaarsboek*, enige Fransche nadrukken enz., altemaal degelijke boeken, met zorg uitgevoerd. Zijne handelspreuk was: *Expectando*. Zie over hem: A. C. KRUSEMAN, *Aanteekeningen betreffende den Boekhandel van Noord-Nederland, in de 17de en 18de eeuw*, uitgegeven in de *Bijdragen tot de Geschiedenis van den Nederlandschen Boekhandel*, D. VI, blz. 491 en 598; Dr. A. M. LEDEBOER, *De Boekdrukkers, Boekverkoopers en Uitgevers in Noord-Nederland, in voce*; Mr. W. P. SAUTIJN KLUIT, *De Amsterdamsche Courant*, in NUYHOFF'S *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, 2de reeks, D. V, 1868, blz. 227, 228, 231, 232, 234, 235 en 237.

(4) Geslacht LE MAIRE. Zie: SCHEFFER'S *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, jaargang 1883/84.

(5) Het geslacht DE BÉZAR was uit Calais afkomstig.

bonden, nadat Pierre le Maire op 14 April 1715 zijne huisvrouw verlaten had.

Zij hertrouwde 5 November 1724 met Willem van Gog, geboren 6 Januari 1671, overleden 24 Maart 1744, zoon van Jan en van Geertruy Willems.

Haren eersten echtgenoot schonk zij eene dochter:

A. Maria le Maire, geboren 22 December 1714, overleden 22 Juli 1715.

Uit het tweede huwelijk sproten:

B. Geertruy van Gog, geboren 13 Januari 1726, getrouwd 9 Augustus 1742 met Isaacus Rijnders, predikant te Eerswoud, zoon van Dirk en van Catharina de Groot, waaruit: Maria Elisabeth Rijnders, geboren 2 Februari 1744.

C. Maria van Gog, geboren 10 September 1727, overleden 15 September d. a. v.

5. Hester Doornik, geboren 30 Augustus 1694, overleden 24 Februari 1696.

6. David Doornik, geboren 25 Maart 1696, werd ten jare 1724 aangesteld tot gezworen makelaar te Amsterdam en overleed aldaar 11 Juli 1747. Hij huwde 3 Juli 1715 met Anna Christina Cramer, geboren 25 December 1687, dochter van Willem en van Aleyde Sophia Spinéus. Kinderloos.

7. Elisabeth Doornik, geboren 6 Mei 1698, overleden 27 Maart 1740, begaf zich 31 Maart 1733 in den echt met Isaac Bronkhorst, geboren 10 Mei 1692, uit een Overijsselsch geslacht, zoon van Abraham en van Jannetje Hagedoorn (1).

(1) Dit geslacht, vermoedelijk uit Kleefland afkomstig, zat in de 17de en 18de eeuw te Deventer en omstreken in de regeering. Men treft den naam er van reeds zeer vroeg aan.

Rodolfus Hagedoren, wordt als getuige genoemd in een charter van 25 Maart 1318, waarbij Diederik, graaf van Cleef, aan Hey, heer van Duffelt en Ghele, alsmede aan Willem, heer van Boxtel, belooft, dat zij de stad, de heerlijkheid en het land van Heusden volgens leenrecht zullen houden (F. VAN MIERS, *Groot Charterboek*, D. II, blz. 195).

Rolic Hagedorn, knape, Rudolf en Rolant Hagedorne, ridders in Kleefland, worden respectievelijk vermeld in de jaren 1331, 1338 en 1359 (*Nijhoff's Gedenkwaardigheden uit de Geschiedenis van Gelderland*, D. I, oorkonde N° 251, blz. 262, en N° 335, blz. 383; D. II, oorkonde N° 89, blz. 110).

Roeland Hagedorn, heer van Moyland, huwt eene Van Egeren, waarbij: Margriet H., 1365 met Moyland beleend, gehuwd met Willem van Aemstel. Uit dit huwelijk sproten:

1. Jan van Aemstel, overleden in 1366.

2. Elisabeth van Aemstel, gehuwd met Dirk Wisch.

3. Aleid van Aemstel, gehuwd met Ludolf van Schoneveld genaamd Graesdorp.

Lubberd Hagedorn, wordt anno 1446 »Waldgreve van 't Cleefsche wald" (*De Navorscher*, jaargang 1888, blz. 136).

In 1556 is van de weduwe van Jan Hagedoorn te Deventer sprake in *Cat. d. Arch.*, N° 1053.

Resolutiën van Hollandt, in dato 21 September 1600, blz. 325, houdende: »Op het versoek van Gerrit Andriesz. Haeghdoorn, secretaris van het Oost-eynde van het Vlielandt, enz."'

Zij wonnen vier kinderen:

A. Maria Bronkhorst, geboren 5 October 1734.

B. Susanna Bronkhorst, geboren 8 April 1736.

C. Isaac Bronkhorst, geboren 25 Augustus 1737.

D. David Bronkhorst, geboren 29 Juni 1739.

VIII. Mr. Joan Doornik, geboren te Amsterdam 11 Mei 1684, werd 4 Juni 1702, onder het rectoraat van Philippus Reinhardus Vitriarius II, als student te Leiden ingeschreven en promoveerde aldaar 2 Juni 1704 tot Doctor in de Beide Rechten, na verdediging zijner dissertatie: *de fidejussoribus*, welke hij opdroeg aan zijn oom Daniel Doornik, zijn oom Mr. Paulus van Ravesteyn, advocaat, zijn oom Isaacus van Sevenhoven, predikant te Leiden, aan Mr. Johannes van den Broeck, hoogleeraar in de Rechten aan 't Athenaeum te Amsterdam, en aan Mr. Johannes Gansneb genaamd Tengnagel, advocaat van de Admiraliteit te Amsterdam. Hij overleed te Hardenberg, bij Zwolle, 29 Januari 1736, waar ter plaatse hij een rechterlijk ambt bekleedde. Uit zijn op 12 Augustus 1710 gesloten huwelijk met Hillegonda Molkenbour, geboren 29 September 1684, dochter van Jan (1), scholtus van Hardenberg, overleden 8 Augustus 1726, — zoon van Hendrik Molkenbour, monster-commissaris en koopman te Zwolle, bij Lebuina Greven (2) — en van Christina van Cuyck, werden twee zoons geboren:

1. David Doornik, die volgt IX.

Kolonel Hagedoorn, stond aan het hoofd van een regiment, hetwelk Willem III naar Engeland vergezeld (*An apology of Mr. JACOB VAN DER ESCH, late paymaster of his late Majesty's Dutch and other Forces*, gedateerd uit Den Haag, 21 October 1703).

Door huwelijk was dit geslacht vermaagschapt aan de familiën: Nilant, Van Duren, Borgerink, Losschers, Fockink, Jordens, De Schepper, Bannier, Houck, Ulrich, Slocker, Van Suchtelen, Jacobson, Terpstra, Knoop, Van Riemsdijk, Dumber, Rolandus, De Brauw, Van der Crab enz.

Zie verder: Mr. J. VAN DOORNINCK, *Geslachtkundige Aanteekeningen ten aanzien van de Gecommitteerden ten Landdage van Overijssel*, in voce.

(1) Hij had nog twee broeders, te weten:

1. Gerard Molkenbour, gedoopt 13 Augustus 1661, Medicinæ Doctor, gecommitteerde ten Landdage van Overijssel, begraven te Zwolle 25 Mei 1740, gehuwd te Zwolle 1 December 1688 met zijne nicht Wilmina Greven, gedoopt 12 Januari 1664, overleden in 1737, dochter van Egbert, 1668—87 burgemeester van Zwolle, 1687 raad ter Admiraliteit van Amsterdam, en van diens tweede vrouw Elisabeth Brouwer.

2. Albert Molkenbour, ontvanger der Verponding en Contributie van Dalfsen, getrouwd te Zwolle 1 October 1670 met Gesina van Cuyck, dochter van Albert, scholtus in de Wijck.

Reeds in de jaren 1544 en 1568 zijn burgers van Zwolle geworden Johan en Thonis Molckenbuer.

Vergelijk: Mr. J. VAN DOORNINCK, *Geslachtkundige Aanteekeningen ten aanzien van de Gecommitteerden ten Landdage van Overijssel*, blz. 623—625, alsook het register.

(2) Geslacht GREVEN. Zie: A. A. VORSTERMAN VAN OYEN, *Stammen Wapenboek*, D. I, blz. 339—342; Mr. J. VAN DOORNINCK, *Geslachtkundige Aanteekeningen ten aanzien van de Gecommitteerden ten Landdage van Overijssel*, in voce.

2. Mr. Jan Doornik (1), geboren 25 Juli 1715, verkrijgt, ingevolge verzoek zijner moeder, op 23 Maart 1736 *veniam aetatis*; ongehuwd overleden.

IX. David Doornik, geboren 11 Augustus 1711, huwde 8 Augustus 1734 met Alida Apiarius, geboren 21 Augustus 1716, dochter van Jacobus en van Elsje van den Berg.

Zij schonk hem twee kinderen:

1. Eene dochter, levenloos ter wereld gekomen in Juli 1736.

2. Jan Gerard Doornik, die volgt X.

X. Jan Gerard Doornik (2), geboren 12 Januari 1758, was een begaafd dichter, groot taalkenner en ongemeen bekwaam overzetter van dichtstukken uit andere talen. Behalve *De Krijgskunst* (3), naar het Fransch van FREDERIK II, Koning van Pruisen, en *De Gelijkheid der Menschen en de plichten daaruit voortvloeiende* (4), naar 't Latijn van JERONIMO DE BOSCH, beide meesterstukken van taal en versmaat, leverde hij ook eene schoone proeve van Deensche poëzie in de krachtige, dichtmatige vertaling van C. B. TULLIN's prijsvers over *De Zeevaart*. Dan zijn wij hem verschuldigd den lierzang van ROUSSEAU op *De Reden en den Heldenbrief van Columbus in zijne gevangenis aan Ferdinand en Isabella, na de ontdekking van America*, bekroond door de Academie te Marseille, naar 't Fransch van den ridder DE LANGEAC. Zijne fraaie vertaling van den Italiaanschen lierzang *L'antica e moderna Olanda*, van den graaf MEDINI, reeds in 1784 vervaardigd, doch niet uitgegeven, is door WITSEN GEYSBEEK der vergetelheid ontrukkt.

De Amsterdamsche schouwburg is hem de overzetting van onderscheiden verdienstelijke Fransche tooneelstukken verplicht, die bij herhaling met genoeg en bijval ontvangen werden. Achtereenvolgens verschenen van zijne hand:

(1) Zie over hem: Mr. J. VAN DOORNINCK, *Gerlachtkundige Aanteekeningen ten aanzien van de Gecommitteerden ten Landdage van Overijssel*, blz. 625.

(2) Zie over hem: *Kleine Dichterlijke Handschriften*, uitgegeven te Amsterdam bij Pieter Johannes Uylenbroek, Schakeering I, blz. 43—53; Ibidem, Schak. II, blz. 33—42; Ibid., Schak. III, blz. 1—24; Ibid., Schak. VI, blz. 17—29; Ibid., Schak. VII, blz. 1—15; Ibid., Schak. VIII, blz. 155—161; P. G. WITSEN GEYSBEEK, *Biographisch Anthologisch en Critisch Woordenboek der Nederduitsche dichters*, D. II, blz. 183—197; A. J. VAN DER AA, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden*, en Dr. W. J. A. HUBERTS, *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandsche Letterkunde*, in voce; J. G. FREDERIKS en F. JOS, VAN DEN BRANDEN, *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche Letterkunde*, blz. 210; *Catalogus van de Bibliotheek der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leiden*, D. I, a, blz. 282 en b, blz. 81; N. G. VAN KAMPEN, *Geschiedenis der Letteren en Wetenschappen in de Nederlanden*, D. II, blz. 622; H. baron COLLOT D'ESCURY, *Holland's Roem*, D. IV, 2de stuk, blz. 721, noot a, enz.

(3) Verschenen te Amsterdam in 1793, 8°.

(4) Verschenen te Amsterdam in 1794, 8°.

Beverly, of de Gevolgen der Speelzucht, treurspel van SAURIN, Amsterdam, 1781.

Het Verloren Lam, zangspel van LA CLOCHETTE D'ANSEAUME, Amsterdam, 1785.

Gaston en Bayard, treurspel van DE BELLOY, met historische aanteekeningen, Amsterdam, 1785.

Pedro de Wreede, Koning van Kastiliën, treurspel van DE BELLOY, Amsterdam, 1788.

Korte Levenschets van Pedro de Wreede, en Historische Aanteekeningen op het Treurspel van dien naam, Amsterdam, 1788.

De Oude Vrijer, blijspel van DU BUISSON, Amsterdam, 1791.

De Graaf van Sternfeld, tooneelspel, Amsterdam, 1791.

Timoleon, treurspel van CHENIER, Amsterdam, 1796.

Ook als oorspronkelijk dichter heeft Doornik zeer geestige en behaaglijke stukjes geleverd, die meereendeels zijn opgenomen in de *Kleine Dichterlijke Handschriften*, uitgegeven te Amsterdam bij den letterkundigen boekverkooper Pieter Johannes Uylenbroek.

Als wijsgeer en natuurkundige deed hij zich gunstig kennen door eene allerbelangrijkste *Verhandeling tot opheldering der bovennatuurkundige beginselen van KANT'S leer der krachten*. Verscheiden afzonderlijke deelen der natuurkunde werden door hem in dien geest behandeld, welke stukken bijna alle in VAN HEMERT'S *Magazijn voor de Kritische Wijsbegeerte* geplaatst zijn. Ook in *De Schouwburg* vindt men een aantal opstellen van zijne hand. Hij was besturend lid van het Letterkundig Genootschap „Concordia et Libertate” (1). Voor een zijner geschriften bevindt zich zijn portret, door L. Portman in plaat gebracht. Hij overleed te Amsterdam 28 October 1807,

— — in den herfst zijns nutten levens — — —
Toen Febus zelf een' krans voor hem gestrengeld had (2).

(1) Dit genootschap, in 1748, aanvankelijk onder eene andere benaming, te Amsterdam opgericht, maar sedert van geest en strekking geheel veranderd, hield elken Dinsdagavond vergadering in een gebouw in de St.-Luciënsteeg, tegenover den ingang van het Burgerweeshuis. Vele geleerden en beminnaars van studie vereenigden daar, ten einde eene verhandeling of een dichtstuk te hooren lezen en te bespreken; tot welke voordrachten elk lid binnen een bepaalden tijd gehouden was. Tot de voornaamste leden van dezen kunstlievenden kring behoorden: De Bosch, Hooft, Deiman, Van Lennep, Cras, Kinker, Van Hall, Vollenhoven, Brender à Brandis, Van Winter, Helmers, Loots, Kemper, Falck, Arntzenius, De Vries, Vaillant, Van Bergen, Dyllius, Sanders, Haakman, Elout, Van de Poll en vele anderen. In 1812, tijdens het tirannieke toezicht der Fransche politie op alle gesloten vergaderingen, vond dit genootschap raadzaam zich te ontbinden.

(2) Gelijk Mr. J. VAN 'S GRAVENWEERT zegt in zijn gedicht: *Bij het graf van mijnen veel geachten kunstvriend, den dichter J. G. Doornik, op Woensdag, den 28sten van October, 1807, binnen Amsterdam overleden*.

VIIbis. Michiel Doornik (zoon van Mr. David en van Elisabeth van Outten), voornoemd, geboren 11 Februari 1660 en gedoopt 13 Februari d. a. v. in de Westerkerk te Amsterdam, koopman aldaar, overleden 25 Maart 1700, huwde eerst te Ouderkerk 30 December 1681 met Maria Libert, geboren te Amsterdam 1 Augustus 1656, er overleden 13 September 1684, dochter van Jacques en van Eva Fauconier, en daarna te Amsterdam 21 Augustus 1685 met Elisabeth van Tongeren, geboren 19 November 1657, overleden 17 April 1746, dochter van Jan, koopman te Amsterdam, en van Maria Karteel.

Het eerste huwelijk bleef kinderloos; uit het tweede sproten te Amsterdam acht kinderen voort:

1. Michiel Doornik, geboren 23 Mei 1686, overleden 26 Mei d. a. v.

2. Joan Doornik, geboren 23 Juni 1687, overleden 17 November 1693.

3. Elisabeth Doornik, geboren 22 December 1688, trouwde 29 Maart 1711 met Jan Turley, geboren 29 Maart 1683, overleden te Utrecht 20 Februari 1740, zoon van Gerrit en van Maria Vos.

Twee hunner kinderen overleden kort na de geboorte; de overigen zijn:

A. Maria Turley, geboren 15 December 1711.

B. Gerrit Turley, geboren 22 Juni 1713.

C. Elisabeth Turley, geboren 11 Juni 1717.

D. Johanna Turley, geboren 25 Januari 1722, overleden 12 Augustus 1724.

E. Agneta Turley, geboren 5 November 1725.

4. Maria Doornik, geboren 7 November 1690, overleden 23 Februari 1760, trad 7 November 1717 in den echt met Mr. Hendrik Boom, geboren te Amsterdam 11 Maart 1678, advocaat voor den Hove van Holland, Zeeland en West-Friesland, overleden 26 October 1752, zoon van Dirk (1), geboren te Amsterdam in 1646, boekdrukker en uitgever aldaar, en van Johanna Veeris, dochter van Barend Veeris bij Magdalena Mathon.

Zij wonnen zes kinderen:

A. Dirk Boom, geboren 6 Augustus 1718, commissaris van het Waterrecht te Rotterdam, huwde 3 October 1752 met Maria Jacoba Lentfrinck, overleden te Amsterdam en begraven te Overschie 30 December 1782, dochter van Gerhardus (2), geboren in 1698, predikant, in 1721 beroepen te Pernis, in 1730 te

Vianen, alwaar hij 9 Augustus 1748 overleed (zoon van Christianus Lentfrinck (1), predikant te Acquoy 1695, te Leur 1700 en laatstelijk te Geervliet), uit zijn eerste huwelijk met Maria Jacoba van Overschie (2), geboren 21 Mei 1702, overleden 21 Januari 1731 (dochter van Frederik Wolfaert (3), geboren te Delft 8 Maart 1655, majoor en serviesmeester der stad Delft, in October 1695 benoemd tot Heilige-Geestmeester of regent van het Weeshuis aldaar, er overleden 29 Januari 1727, en van diens derde echtgenote Agneta van Assendelft, geboren te Leiden 16 Juni 1673, overleden 30 Augustus 1723, dochter van Pieter van Assendelft, bij Maria Buytevest).

Uit dit huwelijk eene dochter:

Maria Henriette Boom, geboren 2 Februari 1760.

B. Mr. Hendrik Boom, geboren 10 October 1720, advocaat voor den Ed. Gerechte der stad Amsterdam.

C. Johanna Elisabeth Boom, geboren 6 Juli 1722.

D. Jan Boom, geboren 20 Maart 1724.

E. Michiel Boom

F. Abraham Boom } geboren 18 Januari 1727.

5. Johanna Doornik, geboren 7 Juli 1692, jong overleden.

6. Joan Doornik, die volgt VIII.

7. Agneta Doornik, geboren 6 Maart 1696, op jeugdigen leeftijd gestorven.

8. Cornelia Doornik, geboren 16 Mei 1698, overleden 25 September 1702.

VIII. Joan Doornik (4), geboren te Amsterdam 22 December 1693, werd 19 Juli 1713, onder het rectoraat van Philippus Reinhardus Vitriarius, als student in de godgeleerdheid en filosofie te Leiden ingeschreven, 23 April 1717 proponent te Amsterdam en nog in October van hetzelfde jaar tot predikant te Oegstgeest beroepen, waar hij 12 December 1717 zijn intrede deed. Deze standplaats verwisselde hij 28 Augustus 1735 met Gorinchem, waar hij in hooge mate de

(1) Zie: M. SOERMANS, *Kerkelijk Register*, blz. 150 en 153.

(2) Geslacht VAN OVERSCHIE. Zie: SCHEFFER's *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, jaargang 1883/84.

(3) Frederik Wolfaert van Overschie (zoon van François Pieter, geboren 18 April 1619, luitenant-kolonel van een Regiment Infanterie, ten dienste der Vereenigde Nederlanden, commandeur van het fort te Engelen, overleden 11 Juni 1678, bij Volckera Jacobsdr. Briell, geboren te Delft 31 Augustus 1625, overleden 9 Augustus 1666) huwde 1°. te Delft 17 Februari 1677 met Maria de Groot, geboren te 's-Gravenhage 16 December 1657, overleden te Delft 11 Januari 1685, dochter van Mr. Jan Cornets de Groot en van Maria van Meerburgh van Leeuwen, 2°. den 11 Juni 1686 met Johanna Elisabeth de Courcelles, geboren in 1658, overleden 8 November 1699, dochter van Gideon en van Margaretha Gansneb genaamd Tengnagel, en 3°. met Agneta van Assendelft, voornoemd.

(4) Zijne levensschets is opgenomen in de *Boekzaal der Geleerde Wereld*, jaargang 1745, Juli, blz. 100—104. Zie ook Mr. C. VAN ZOMEREN, *Beschryvinge der Staat Gorinchem en Landen van Arkel*, blz. 29.

(1) Vele geleerde werken zagen bij hem het licht, o. a. in 1671 G. BRANDTS *Historie der Reformatie, en andere Kerkelijke Geschiedenissen, in en omtrent de Nederlanden*. Zie over hem: Oud-Holland, 1ste jaargang, 1883, blz. 133; Dr. A. M. LEDEBOER, *De Boekdrukkers, Boekverkoopers en Uitgevers in Noord-Nederland*, in voce.

(2) Zijn levensbericht is opgenomen in de *Boekzaal der Geleerde Wereld*, jaargang 1748, Augustus, blz. 200 en 201.

achting en liefde der gemeente genoot en werkzaam bleef tot aan zijn overlijden op 3 Juli 1745. Zijne beschaafde, kernachtige en wegsleepende leerredenen werden steeds met genoeg en groote belangstelling aangehoord.

Aan 's mans nagedachtenis werd hulde gebracht in de volgende grafdichten:

1.

*Hic situs est DOORNIK, Pastor fidelis in urbe
Gorcomio; Huc lugent, qui timuere Deum.
Plangite Vos Proceres, vos cives plangite cuncti:
Intem pestive mortuus Hic pius est.*

*Liber ab invidia, peccatisque omnibus, Hic nunc
In coelis laudat glorificatque Deum.
Invidus aut alter convicia dicere si quis
Vellet ad huc; quis se temperet in lacrymis?*

JOAN SOERMANS A° Aet. 45.
Eccl. Emer.

2.

*Hier rust het minste deel van een der Godtsgezanten,
't Is DOORNIK, die hier slaapt; wiens leer ons heeft betoont
Dat zijn gewijde ziel reeds in den Hemel woont,
Wiens deugt in 't hart van elk een eerzuil wist te planten.*

Sic moestus cecinit
HENDRIK BOOM, J. U. D.

3.

*Hier legt het sterflijk deel van DOORNIK, die zijn leven
De Godvrucht heeft gewijd, die ij'rig in zijn werk,
Met onbezweke trouw opbouwde Christus Kerk,
En zich in Jezus Leer' geen' ruste heeft gegeven.*

*Raas afgunst, knaag nu vrij aan levenloze beenen,
Spuuw wien laster uit! want DOORNIK's reine deugd
Is voor verdrukking vrij. Hij smaakt de Hemel vreugd,
Die zijn geluk bezeft, houdt op van droevig weenen.*

JOH. MATTH. MARTINI.

Te Leiden was hij 20 Juli 1723 in het huwelijk getreden met Adriana Visschers, geboren te Noordwijkerhout 4 October 1703, eenige dochter van Adam, predikant, ten jare 1699 beroepen te Noordwijkerhout, 1720 emeritus aldaar (zoon van Jan Visschers, koopman te Haarlem), en van Margaretha Laurentius (1),

(1) Zij had o. a. twee broeders en eene zuster:

1. Mr. Johannes Laurentius, commissaris van het Kleinzegel van Holland, overleden in 1749.

2. Mr. François Laurentius, geboren 29 December 1676, eerste commissies ter Financie van Holland, leenman in de Register- en Leenkamer van dat gewest, 22 April 1705 verkozen tot vroedschap te 's-Gravenhage, aldaar overleden 20 Mei 1743, gehuwd 24 April 1703 met Maria van Overschie, geboren te Delft 4 December 1677, dochter van Frederik Wolfaert, voornoemd, bij diens eerste huisvrouw Maria de Groot.

3. Anna Maria Laurentius, die hare hand schonk aan Mr. Carel Crucius, geboren te Leiden, in 1727 tot kapitein der Burgerij aldaar aan-

dochter van Mr. Jan Laurentius, advocaat voor den Hove van Holland, Zeeland en West-Friesland, bij

gesteld, 18 Maart 1737 tot veertigraad zijner geboorteplaats verkozen, 25 Juli 1740 weesmeester, 1742, 44, 46 en 47 schepen, overleden 30 April 1747, zoon van Mr. Willem, 13 April 1707 benoemd tot ontvanger van de Gemeenelands-Middelen over Leiden en Rijnland, 1710—29 kerkmeester der Hoofdkerken te Leiden, 8 October 1728 veertigraad aldaar, overleden 28 April 1729, en van Alida Gronovius.

Hij hertrouwde 23 September 1733 in de Marekerk te Leiden met Jkvr. Elisabeth Glaudina van Teylingen, geboren aldaar 26 Maart 1713, 21 Juli 1770 aangesteld tot regentes van het St.-Elisabethsgasthuis, alsmede van het Leprozenhuis te Leiden, er overleden 28 Januari 1774, dochter van Jr. Mr. Jan, geboren 9 Augustus 1688, 28 October 1719 tot veertigraad der stad Leiden verkozen, 1723, 26, 27, 29 en 30 schepen aldaar, 1728 en 31 weesmeester, 1732, 37 en 40 burgemeester, 1732—40 rekenmeester, 1739 president-schepen, 1 Mei 1734 — 1 Mei 1737 gecommiteerde raad ter Admiraliteit van Amsterdam, 1738 president-kerkmeester van de Hoofdkerken te Leiden, aldaar overleden 3 Mei 1744, uit zijn eerste huwelijk met Maria Schrevelius, geboren te Leiden 7 Juli 1686, overleden in October 1734.

Jkvr. Elisabeth Glaudina van Teylingen trad ten tweede male in den echt met haren vollen neef Mr. Theodorus Schrevelius, geboren te Leiden 20 April 1719, ten jare 1735 tot regent van het Barend van Namen's Hof aldaar benoemd, 10 November 1750 tot veertigraad verkozen, 1757 en 58 commissaris van de Bank van Leening, 1759, 60, 62 en 63 schepen, 1760 en 63 commissaris van de Gemeenelands-Middelen over Leiden en Rijnland, 10 November 1764—65 extra-ordinaris thesaurier, 1766 weesmeester, 1 Mei 1767 — 1 Mei 1770 gecommiteerde in den Raad van State, 1770, 72, 77 en 82 burgemeester van Leiden, 1770—84 rekenmeester, 1 Mei 1774—1 Mei 1777 gedeputeerde ter vergadering van H. Ed. Gr. Mog. HH. Staten van Holland en West-Friesland, 1 Mei 1779 — 1 Mei 1782 raad ter Admiraliteit van Amsterdam, meesterknaap van Holland en West-Friesland, curator der Leidsche Universiteit, overleden 14 Januari 1785, zoon van Mr. Cornelis, geboren te Leiden 24 Juli 1678, 29 December 1705 tot veertigraad aldaar verkozen, 1713 schepen, 1747 en 48 president-schepen, in welk laatste jaar hij dat ambt voor de achtste maal vervulde; 9 November 1750, na verzochte demissie, ontslagen, overleden 9 October 1751, en van Catharina Martina Trotsigh, geboren 21 Februari 1687, overleden 21 Juli 1759. Als weduwnaar hertrouwde Mr. Theodorus Schrevelius met Adriana Elisabeth Pla, geboren 30 December 1710, sedert 1750 regentes van het Pesthuis te Leiden, overleden 9 November 1788, dochter van Mr. Pieter, secretaris van Leiderdorp, president-kerkmeester der Hoofdkerken te Leiden, overleden 9 Januari 1754, en weduwe van Mr. Cornelis Abraham Bastiaansen, die 11 October 1742 was aangesteld tot kapitein der Schutterij te Leiden, 31 Juli 1751 tot secretaris van de Ambachtsheerlijkheid Leiderdorp, 8 December 1755 tot kolonel-commandant der Leidsche Schutterij, 21 Januari 1766 tot lid van 't College van Veertigen was verkozen, 1761 tot kerkmeester der Hoofdkerken, en 29 Maart 1770 te Leiden overleed.

Doch keeren wij, na deze schier eindelooze huwelijks-uitweiding, tot het geslacht Laurentius terug. Als stamvader daarvan moet wellicht worden aangemerkt: Jacobus Laurentius, geboren te Amsterdam omstreeks 1584, de bekende bestrijder van het Jezuitisme. Den 7 April 1608 als student te Heidelberg ingeschreven, werd hij in 1612 predikant te Oude Niedorp, 1613 te Diemen, 1617 te Hoogkarspel, 1618 te Naarden, 1621 te Amsterdam, waar hij 19 Maart 1644 overleed. Vele proeven van exegetische studiën heeft hij aan zijne tijdgenooten geschonken. In den jare 1630 heeft hij den bijbel van Sixtinus Amama opnieuw verbeterd en »met gantsch Nieuwe Argumenten ofte Summarien ende Afdeelingen der Capittelen voorsien, ende met drie Onderdirectionen nader verrijkt ende vermeerdert», gelijk men op het titelblad dezer nieuwe uitgave, te Amsterdam bij Hendrik Laurensz., vermeld vindt (Vergelijk: J. LE LONG, *Boeksaal der Nederduytsche Bybels*, blz. 766 en vlgg.; B. GLASIUS, *Godgelertd Nederland*, D. II, blz. 353 en

Lidia Fransdr. van Bleyswijck (1), die 3 Januari 1688 benoemd werd tot regentes van het Oude en Nieuwe Gasthuis te Delft.

Tien kinderen zagen uit dit huwelijk het levenslicht:

1. Maria Lidia Doornik, gedoopt te Oegstgeest 4 Juni 1724, overleden 24 October 1729.

2. Mr. Michiel Doornik, gedoopt te Oegstgeest 23 September 1725, werd 14 September 1742, onder het rectoraat van Adriaan van Royen, als student te Leiden ingeschreven en promoveerde aldaar 20 Mei 1745 tot Doctor in de Rechtswetenschap, op een academisch proefschrift: *de editione actionum*, hetwelk hij opdroeg aan zijn vader, zijn oom Mr. Johannes Laurentius, commissaris van het Kleinzegel van Holland, en zijn oom Mr. Carel Crucius, veertigraad en schepen der stad Leiden. Hij was kanunnik in het Kapittel van St.-Jan te Utrecht en overleed 9 April 1765.

3. François Adam Doornik, die volgt IX.

4. Adam Doornik } tweelingen, gedoopt te Oegstgeest 25 September 1730;
5. Johannes Doornik } beiden kort daarop overleden.

6. Dina Doornik, gedoopt te Oegstgeest 26 October 1732, ongehuwd overleden.

7. Johannes Doornik, gedoopt te Gorinchem 2 Mei 1736, ongehuwd overleden 19 Januari 1789.

8. David Martinus Doornik, gedoopt te Gorinchem 5 October 1738, aldaar overleden 11 December 1741.

9. Bartholomeus Justus Doornik, die volgt, na de afstammelingen van zijn broeder François Adam, sub IXbis.

10. Frederik Wolphert Doornik, die volgt, na de afstammelingen van zijn broeder Bartholomeus Justus, sub IX^{ter}.

IX. François Adam Doornik, gedoopt te Oegstgeest 28 Maart 1728, ritmeester eener Compagnie Cavalerie in dienst van 't Gemeenebest der Vereenigde Nederlanden onder het stadhoudelijk bewind, overleden 23

354; VAN DER AA, *Algemeen Biographisch Woordenboek*, in voce, en de aldaar aangehaalde schrijvers). Laatstgenoemde Hendrik Laurensz., meestal voorkomende als Laurentius, werkzaam 1602—1645, behoorde misschien ook wel tot dit geslacht. Deze was een zeer geleerd man en drukte onderscheidene Latijnsche werken, o. a. de *Leerridelen* van CASPARUS SIBELIUS, vijf deelen in folio; in 't Hollandsch: de *Guldene Annotatiën* van FRANCISCUS HEERMAN, een boekje, dat 30 maal herdrukt werd.

Laurens Laurentius, Theologiae Doctor, predikant te Hoogwoud 1643, te Wormer 1651, te Nijmegen 1652, te Dordrecht 1656, te Amsterdam 1660, overleden in 1672 (MELCHIOR VEERIS, *Chronologia Ecclesiastica*, blz. 7, 48 en 136), kan een zoon geweest zijn van Jacobus L., vernoemd. Zijne echtgenote N. N. Harsbeeck schonk hem o. a. eene dochter, Catharina Laurentius, die in het huwelijk trad met Mr. Dirk Munter, 1677 schepen, 1692 raad, 1698 burgemeester van Amsterdam enz.

Zij voerde in zilver eenen twee-oorigen pot van keel, waaruit eene lauwerplant groeit van natuurlijke kleur.

(1) Zie: A. A. VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek*, D. I, blz. 63—66, artikel VAN BLEYSWIJCK; REINIER BOITET, *Beschrijving van Delft*, blz. 336.

Juni 1774, huwde eerst met M. L. van Ruelo (1), overleden te 's-Hertogenbosch 28 December 1736, en daarna met Elisabeth Geertruy Santvoort (2), weduwe van Herman Jan Hubert (3), zoon van Mr. Abraham, ten jare 1726 tot raad der stad 's-Hertogenbosch verkozen, meermalen regeerend schepen aldaar, en van Maria Elisabeth Cremers.

Het eerste huwelijk bleef kinderloos; uit het tweede werd een zoon geboren:

Mr. Joan Adriaan Doornik, die volgt X.

X. Mr. Joan Adriaan Doornik, geboren te Esch (Noord-Brabant) 15 Juni 1768 en gedoopt te Boxtel 17 Juni d. a. v., werd 9 Augustus 1786, onder het rectoraat van Nicolaas Georgius Oosterdijk, als student te Leiden ingeschreven en promoveerde aldaar 5 November 1790 tot Doctor in de Beide Rechten, na het verdedigen van: *Theses quasdam controversas*. Hij vestigde zich als advocaat te Leiden, vertrok omstreeks 1796 naar Oost-Indië, werd in 1798 ordinaris raadsheer in den Hoogen Raad van Justitie van Nederlandsch-Indië, 1799 water-fiscaal, 1802 advocaat-fiscaal bij voornoemd opperrechterlijk college, 1809 lid van 't College van Administratie over de Houtbosschen van het eiland Java, 1810—15 landdrost van Pekalongan, 1815—23 resident van Japara en Djoewana, ridder der Koninklijke orde van de Unie; vermoedelijk ongehuwd hier te lande overleden. (Wordt vervolgd.)

(1) Het geslacht VAN RUELO behoorde tot de aanzienlijkste familiën in de stad en meierij van 's-Hertogenbosch, en was o. a. verwant aan de geslachten Buys, Krayenhoff, De Raveschot de Capelle, enz.

(2) Reeds in den aanvang der 16de eeuw vindt men te 's-Hertogenbosch schepenen uit dit geslacht. Geraert van Santvoort werd in 1515 tot schepen aldaar verkozen (F. C. BUTKENS, *Trophées sacrés et profanes du duché de Brabant*, T. II, p. 557). In de 18de eeuw ontmoet men er o. a.: Mr. Johan Cornelis Santvoort, ten jare 1729 tot lid van het College van Magistraten verkozen, meermalen schepen, 1735 griffier der stad, 1736 ordinaris leenman in de Leen- en Tolkamer der stad en meierij, enz., overleden 19 November 1769; Mr. Theodoor François Santvoort, gehuwd met Johanna Feseroije, werd in 1768 aangesteld tot griffier van 's-Hertogenbosch; Pieter Dirk Santvoort, notaris aldaar ontvanger van de taxen op de huishuren, enz., wordt in 1785 lid der Illustre Lieve-Vrouwe Broederschap. Wapen: In blauw een zilveren keper, verzeld van drie rozen van hetzelfde.

Vergelijk het opstel: *Adelijke en voornamen geslachten te 's-Hertogenbosch en in de Meijerij*, in de *Heraldische Bibliotheek*, jaargang 1876, blz. 281; A. J. VAN DER AA, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden*, in voce.

(3) »De aanzienlijke en nog in wezen zijnde familie Hubert komt in de bekleeding van den schepenstoel te 's-Hertogenbosch eerst voor in den persoon van Abraham Hubert in 1703, wiens geslacht sedert gestadig in de stadsregering gecontinueerd is. In rood een zilveren leeuw en een blaauw schildhoofd, beladen met drie gouden sterren." Aldus leest men in het opstel: *Adelijke en voornamen geslachten te 's-Hertogenbosch en in de Meijerij*, opgenomen in de *Heraldische Bibliotheek*, jaargang 1876, blz. 304 en 305. Zie ook: F. C. BUTKENS, *Trophées sacrés et profanes du duché de Brabant*, T. II, p. 570—572, en de daarin voorkomende wapenkaart van *De Edele Agtharen veertigh Heeren Raitden der Stadt 's-Hertogenbosche, soo de selve waren den 1 October 1723*.

Bijdrage tot de geschiedenis van art. 87 van het Burg. Wetboek.

Den 3 Maart 1736 aengetekend, den 18 Maart getrouwt Willem Gray Mr. Chirurgijn gebooren te Aarnhem en hier woonagtigh. Weduenaar van Maria Elizabeth Root met Grietje van Velsen, gebooren en woonagtigh te Niuwveen Wedue van Klaas Hermansze Root. Zijnde dese twee bovengenoemde personen gepermitteert te mogen trouwen door Haar Ed. groot Mogende de Staaten van Holland en West-Friesland, volgens Resolutie in haer Ed. groot Mog. vergaderingh genoomen den 23 Februar 1736.

Extract uyt 't Register der Resolutien van de Heeren Staaten van Holland en West-Friesland in haer Ed. Groot Mog. vergaderingh genoomen op Donderdag den 23 Februari 1736.

Bij resumptie gedelibereert zijnde op de Requeste van Willem Jan Gray, weduenaar van Maria Elizabeth Root, voordogter van wijlen Claas Root en Stiefmoeder van dezelve Maria Elizabeth Root, woonende te Niuwveen, waarbij de selve versogt hebben, dat haar Ed. Groot Mog. aan haar suppleant geliefde te permitteeren hun voorgenoomen Huwelijk met den andere te mogen voltrekken en na behooren te doen solemniseren. En mede nog bij Resumptie gedelibereert zijnde, op een Missive van de president, en Raaden van den Hove van den 10 der voors. maand, houdende haare Consideratien en Advis op 't subject van de Huwelijken van een man met zijn overleeden huijsvrouwes stiefmoeder, of van een vrou met haar overleeden mans stiefvader. Is goedgevonden en verstaan te permitteren aan de voorn. Willem Jan Gray, en Grietje Corn. van Velsen haar voorgenoomen huwelijk met den anderen te mogen voltrekken, en na behooren solemniseeren.

Accord^{te} met het voors. Regist^r.

WILLEM BUYS.

De predikant Dr Lóve wierd gedagvaart door Willem Gray en Grietje van Velsen voor 't Hof van Holland, dewelke zijn swarigheden tegen dit ongehoorde huwelijk schriftelijk en mondelijk heeft geproduceert, alsmede voor de Committeerde van de Staaten van Holland, die daarop hebben 't preadvīs van 't Hof ingenoomen, welk zulke huwelijken onbehoorlijk oordeelde en dit huwelijk nadien er nog geen wet tegen was, van te vooren meer was gepermitteert voor 't laaste kon toegelaten worden. Hierop is in de selve vergaderingh en dag een placcaat tegen zo een huwelijk uijtgekomen.

„De Staaten van Holland en West-Friesland allen den genen, die deese sullen sien ofte hooren leesen salut, doen te weeten: Also ons eenige bedenkelijkheid is voorgekomen of 't volgens onse ordonnantie van politie van den 1 April 1580 geoorloft soude zijn, dat een man soude trouwen met zijn overleedene huijsvrouwes stiefmoeder of niet, en dat wij dienstig hebben geagt die bedenkelijkheid weg te neemen: so is 't dat wij, na ingenoomen consideratiën en advies van den president en Raaden van

de Hove, goed gevonden hebben bij weege van elucidatie van onse voorgeschreven politique ordonnantie, voor 't toekomende te verbieden bij dese, de huwelijken van een man met zijn overleeden Huijsvrouws stiefmoeder, en van een vrouw met haar overleeden Mans stiefvader. En opdat een ygelijk hiervan behoorlijke kennis soude hebben, begeeren wij, dat dese, alom gepubliceert en geaffigeert zal werden, daar 't behoort en te geschieden gebruikelijk. Gedaan in den Hage den 23 Februar 1736. Onder stond ter ordonnantie van de Staaten:

was getekend

WILLEM BUYS.

De volgende aantekeningen mogen hier een plaats vinden.

1722. Den 15 Meij aengegeven, alhier getrouwt den 29 Junij Klaas Hermanse de Root. Weduenaar van Juffrou Jacoba Codrie, gebooren tot Amsterdam en alhier woonagtigh met Grietje van Velsen Jonge dogter, alhier gebooren en woonagtigh.

1731. Den 22 Maert alhier ingetekend en getrouwd den 8 April Willem Jan Gray, Jongman, gebooren te Aarnhem en hier woonagtig met Maria Elizabeth Root, J. D. gebooren in Oostindien in de hoofdstad Batavia en hier woonagtig (1).

Medegedeeld door W. M. C. R^{EGT}
te Nieuwveen.

Uit aantekeningen, genomen op mijne reis door Engelsch-Indië en Ceylon.

Te Calcutta zijnde kon ik den lust niet weerstaan het nabijgelegen Chinsurah te bezoeken. Allicht toch zoude Chinsurah nog kenteekenen hebben uit den tijd (1646—1826) waarin het onder Nederlansche vlag handel dreef. Ik ging dus per trein van Calcutta naar Hooglij (niet „Longly”, zie Alg. Ned. Familieblad 3e jaargang 1886 pg. 37, regel b. v. o.) dat ik na ongeveer een uur sporens bereikte; verder ging de tocht per slecht bespannen en zeer wankel rijtuig. Tot reisgezelschap had ik mijn „boy”, die als tolk fungeeren moest.

Uitgestapt te Chinsurah, was mijn eerste gang naar de kerk, die, naar men wil, in 1768 door den toenmaligen Gouverneur (zie inscriptie boven de Oostelijke deur) uit eigen middelen werd gesticht. Uit gebakken steen, dáár, een ver van algemeen bouwmetaal, opgetrokken, heeft deze kerk eene lengte van 74 bij eene breedte van 37 Engelsche voeten en biedt ruimte aan voor 120 personen. Hare ligging doet vermoeden dat ze oorspronkelijk voor markt plaats was bestemd.

(1) Eene familie Gray kwam in de vorige eeuw ook te Zevenhoven voor.
(W. M. C. R.)

Aan de Oostzijde binnenkomende leest men boven de deur: „*Ad majorem Dei gloriam AEdificari jussit G. L. Vernet 1767*”, terwijl een oude steen in de „vestry” — die van den ingestorten toren afkomstig moet zijn — deze inscriptie heeft: „Gebout door J. A. Shisterman.”

In de kerk gekomen wordt de aandacht getrokken door 14 vierkante wapenborden. Die wapenborden, min of meer verwaarloosd en vrij verveloos, hangen zóó hoog, dat het mij benedenstaande niet mogelijk was ze te ontcijferen. Na lang wachten kwam de zwarte z. g. koster met een lange ladder aandragen, die nog zoo steil stond, dat ik met moeite en gesteund door koster, koetsier en boy naar boven kon klauteren. En nog viel het ontcijferen dezer in half donker hangende wapenborden mij niet mede, zoodat ik, weinig tijd beschikbaar hebbende, niet meer dan het volgende kon copieeren.

Lucas Jurriansz Zuydland in leeven capitain ter Equipage en Baanmr. Gebooren te Nieuwolda 21 Maart 1698, obit den 25 October Ao. 1766.

Theodora, Hendrica Piekenbroek in leeven huysvrouw van de Achtb. Heer Boudewyn, Verselewel Faure oud 1^e secretaris van de Hooge regeering en Directeur van Bengalen, geboren te Batavia 21 Juli 1746, overleden te Bengalen 27 Maart 1770, oud 28 jaar, 8 maanden en 6 dagen (wapen een staanden griffioen).

Boudewyn, Verselewel Faure, geboren in Dendermonde. J. A. Bodle.

Cornelis Rietveld.

Cornelis Cuyper.

Christoffel Maurits doeve-died 1766.

Pieter Brucys in leeven Opperkoopman en Hoofdadministrateur te Chinsurah overleden XII Aug. MDCCLXXXIII, oud zijnde.

Alvorens verder te gaan — want ik wilde het kerkhof nog bezoeken — heb ik bij monde van mijn boy den zwarten koster op het hart gedrukt de opschriften van al deze wapenborden letterlijk te copieeren en deze copiën onzen consul te Calcutta, den heer Reelfs, in te zenden. Ik heb dit den heer Reelfs medegedeeld, maar zal die koster zich de moeite geven??

Op de, een Engelsche mijl westelijk van de kerk gelegen begraafplaats, dragen vele grafzerken namen van aldaar begraven Nederlanders of Ambtenaren in onzen dienst.

Zoo leest men o. m: „Gregorius Herklots, fiscal van Chinsurah, geboren in Birmingham 9 Januari 1758 kwam in 1789 aldaar, resideerde er 63 jaar en stierf er 26 Mei 1852, oud zijnde 94 jaar. De laatste 26 jaren van zijn leven was hij alzoo in Engelschen dienst.

Toen ik eenige tijd later het adresboek van Ceylon doorbladerde troffen mij bij herhaling namen die mij aan het vaderland herinnerden, als: van der Straaten, Lebbe, Keegel, Plate, van Cuylenburg e. a. Nog las ik op de lijn Colombo—Kandy aan een tusschenstation den naam „J. S. de Bruijn stationmaster”; de man met dien Hollandsch klinkenden naam had evenwel volstrekt geen Hollandsch

type. In het museum te Colombo vindt men voorts eene aardige collectie oud-Hollandsche munten, allen op het eiland Ceylon gevonden, terwijl mij werd medegedeeld dat de Cingaleezen in de binnenlanden van Ceylon, nog verscheidene woorden van Hollandschen oorsprong hebben, b. v. „Kerkhof”.

Zeer waarschijnlijk zal men te Jafna (in het noorden van Ceylon), te Negapatmam en te Surat (beide plaatsen in Engelsch-Indië) ook nog wel sporen vinden van onze vroegere nederzettingen op die plaatsen. Te Surat is o. a. een baron van Reede begraven. Of op die plaatsen nog archieven te raadplegen zijn, weet ik niet. Wel is er te Smyrna in Klein-Azië een tamelijk groot, ruim 2 eeuwen oud, archief. Voor onze geschiedenis als koloniale, handeldrijvende mogendheid zou het ongetwijfeld van belang zijn dit archief eens te ordenen en te onderzoeken, daar onze handelsbetrekkingen met den Levant indertijd van zeer veel omvang waren.

Deze losse aantekeningen geven, ik erken het, niet veel belangrijks, maar zij zouden kunnen leiden tot het doen van nauwkeurige nasporingen en het onderhouden van alle daartoe dienende bewijsstukken. En dat was mijn doel.

Bovenstaande completeerde ik nog, met wat „Murray” over een en ander schrijft.

J. J. Bastert.

Breukelen.

Lijst van de namen der Predikanten in de Nederl. Hervormde Gemeente Bennebroek, classis Haarlem,

Medegedeeld door J. J. BASTERT, te Breukelen.

1. Jacobus Petraeus, 1659. Prop^t, overleden 1679.
2. Lambertus Fyten, 1679, Pred^t op de Staatsvloot, Emer. 1711.
3. Albertus Haringh, 22 November 1711, Prop^t, vertrokken naar Overschie 1715.
4. Henricus Ravesteijn, 10 Mei 1716, Prop^t, vertrokken naar Wageningen 1719.
5. Theodorus van der Vecht, 24 Maart 1720, laatst Pred^t te Smyrna, overleden 8 Februarij 1732.
6. Martinus van Drunen, Joh. Jacz^o, 10 Augustus 1732, Prop^t overleden 28 Maart 1781.
7. Petrus Meyboom, 26 Mei 1782, beroepen van Egmond binnen, vertrokken naar Vlissingen 1784.
8. Maximiliaan den Appel, 22 Mei 1785, beroepen van Berkoude, Emer. 1797.

9. Stephanus Petrus van der Meulen, 5 December 1797, beroepen van Driehuijzen c. a., Em. 1804.

10. Dirk Pieter Farret, 28 Juli 1805, beroepen van Westwoud, vertrokken naar Harlingen 1816.

11. Jan Hendrik Weijers, 10 November 1816, beroepen van Spaarndam, vertrokken naar Beverwijk 1830.

12. Hendrik Henny, 26 Juni 1831, beroepen van Zandvoort, Emer. 1850.

13. Pierre Guillaume te Winkel, 23 Maart 1851, beroepen van Winkel, vertrokken naar Rotterdam 1857.

14. François Thomas de Mazure, 22 November 1857, beroepen van Drempt, vertrokken naar Waal & Hoog op Texel 1879.

15. Thomas Hoog, 19 October 1879, beroepen van Gouderak, vertrokken naar Beekbergen 1884.

16. Dr. Johannes, Hermanus Gunning I. Mz^r, 7 September 1884, beroepen van Wilhelminadorp, vertrokken naar Gouda.

17. Gerrit van Herwaarden Az^r, 12 Februarij 1888, beroepen van Arnhem, vertrokken naar Delft.

18. Johannes Antonie Barbas, 28 September 1890, beroepen van Heukelum, Emer. 1891.

19. Johannes Abraham Gerth van Wijk J^r, 3 April 1892. Cand. ¹/₄ H D in de prov. Gelderland 1891.

Naamlijts der Predikanten der Nederlandsch Hervormde Gemeente te Breukelen.

Medegedeeld door J. J. BASTERT, te Breukelen.

1. Erasmus de Bakker, kwam van Utrecht A^o 1579.
2. Gerardus Puppis (Wilh. fil.), beroepen van Wognum A^o 1622, vertrok A^o 1625 naar Hoorn.
3. Otto Glimmerus, beroepen A^o 1625 van Schalkwijk, vertrok A^o 1633 naar Tiel.
4. Johannes Knijff, beroepen A^o 1634 van Linschoten, vertrok A^o 1638 naar Alkmaar.
5. Wilhelmus Hatzeldius, Proponent, beroepen A^o 1638, vertrok A^o 1647 naar Hoorn.
6. Dominicus Blaesius, beroepen A^o 1649 van Schoorl, overleden 12 November A^o 1692 te Breukelen.
7. Johannes Best (Joh. fil.), beroepen A^o 1693 van Harmelen, vertrokken 26 December 1698 naar Oost-Zaandam.
8. Leonard Beels, Proponent, beroepen 29 Maart 1699, vertrokken naar Gouda 1 Januari 1709.
9. Johannes van Busschoff, beroepen van Ankeveen 1709, vertrokken naar Nijmegen den 10 November 1710.
10. Petrus Caar, beroepen van den Burg op Texel den 25 Januari 1711. Overleden te Breukelen den 7 December 1739.

11. Hermannus Altius, Proponent, beroepen den 23 September 1740, Emeritus 18 Juni 1771.

12. Cornelius Daniël Martijn, gewezen predikant te Leersum, beroepen den 29 Juli 1771, overleden te Breukelen den 21 Juni 1772.

13. Jan Arent Smit, beroepen van Twelloo den 11 September 1772, vertrokken naar Gouda in 1777.

14. Nicolaas Schintzel, beroepen van Lunteren den 7 September 1777, overleden te Breukelen in 1817.

15. Gerardus Johannes van der Kuijp, beroepen van de Beemster den 14 December 1817, emeritus den 24 Mei 1844.

16. Matthijs Macalester Loup, beroepen van Zalk den 2 Juli 1844, emeritus den 23 April 1873.

17. Abraham Couvée Az., beroepen van Barneveld den 26 October 1873, vertrokken naar Zeist Augustus 1876.

18. Johannes van Heerde, beroepen van Oudewater den 4 Maart 1877.

Geslacht Collard.

Medegedeeld door J. J. BASTERT, te Breukelen.

I. In het stamregister van de familie Collard komt voor bij:

Louise Albertine Reinick, dochter van Jean Henri Reinick en Sara du Castel (de laatste dochter van Isaac du Castel en Petronelle Collard), gehuwd met Quirin Collard, geboren 5 November 1706, de navolgende aantekening:

„elle a eu pour parain le général ma:or comte d'Erbach „et pour maraines les deux Princesses de Waldeck, Louise „Anne et Albertine Elisabeth.”

Vraag: Wie zijn deze beide prinsessen geweest en staan deze H. H. ook in relatie tot onze Koningin-Regentes?(1).

Tegenwoordig worden de namen Louis Albert nog gedragen door den heer Collard, gemeentesecretaris te Breukelen.

II. Bij een lid derzelfde familie staat aangeteekend:

„il était greffier des Etats de Fauquemont, conseiller „juré de la ville de Maastricht et majeur de Galop.”

Vraag: Welke is de beteekenis van „Majeur de Galop” „grand majeur” genaamd op eene andere plaats in het register?

(1) Vergelijk A. A. VORSTERMAN VAN OYEN het *Vorstenhuis van Waldeck en Pymont* blz. 129 en 130, Louisa Anna was gehuwd met G. graaf von Erbach. De vader der beide prinsessen was de beroemde George Frederik prins van Waldeck, graaf van Culenburg, bekend generaal en veldmarschalk in dienst der staten. RED.

Aanteekeningen betreffende de familiën KNOL en IHLE.

WAPEN (Knol): In zwart een gouden achtpuntige ster tusschen 3 knollen van natuurlijke kleur, 2 en 1.

WAPEN (Ihle): In groen een ooievaar van natuurlijke kleur, in zijn rechterpoot een' steen houdende.

Onder de regeering van den gouverneur-generaal in Oost-Indië J. van Hoorn en gedurende den Javaanschen oorlog a° 1706 werd Govert Knol, opperbevelhebber van het leger der O. I. C., ongeveer 30 000 man sterk, waarmede hij 4 Augustus te Samarang aankwam. In het jaar 1708 zond de Regeering hem naar de gebergten van Malang. Wat er op deze tochten voorviel leest men breedvoerig in de „Historische beschrijving der reizen” 20^e deel, blz. 305 enz., alwaar men ook een uitvoerig plan vindt, door van Broekhuizen geteekend van de Expeditie door den Heer Commissaris Knol uit Soerabaya tot afhaling van Pangoran Depati Anom. — Augustus 1708.

Anthon Knol, Burggraaf van Kniphausen (1), gehuwd met Catharina Elisabeth van Varel, had eenen broeder: Peter Isaac Knol, kapitein der infanterie in dienst van de Hoogm. Heeren Staten-Generaal, gepensioneerd zijnde, overleed hij te Dokkum (1798). Deze had tot echtgenoot: Jetske Rijnou Elisabeth Faber, overleden te Leiden 30 April 1801, dochter van Martinus Faber, Jur. Utr. Doctor, oudste advocaat bij het gerechtshof van Friesland.

Uit dit huwelijk drie kinderen:

I. Petrus Johannes Wibrandus Knol, geboren in April 1750, overleden 16 Juli 1801, oud-raad en burgemeester van Dokkum, gehuwd met Wilhelmina Mijns, geboren in 1745, zuster van den burgemeester van Harlingen; dochter van Wilhelmus Mijns, luitenant in dienst der Staten-Generaal, en van Eva van Weperen, welke later hertrouwde met Jan de Weer, houtkooper te Leek in Groningen.

P. J. W. Knol had drie kinderen:

1. Pieter Isaac Knol, geboren te Dokkum 1775. Predikant te Gerkesklooster bij Stroobosch onder de Classis van Dokkum, nam afscheid April 1802, en hield intrede te Saxbierum onder de Classis van Franeker 16 Mei 1802, in 1804 beroepen te Tzum, waarvoor hij bedankte. Hij was gehuwd met Reinske Reinijes, geboren te Gerkesklooster 1768, uit welchen echt geboren is Wilhelmina Knol, geboren 1800 en nog eene dochter.

2. Everardus Jetsonius Rijnou Knol, geboren te Dokkum 1781, studeerde te Groningen in de medicijnen a° 1800.

3. Crispinus Carel Knol, geboren te Dokkum 1785, begaf zich in den zeedienst 1804.

II. Marius Anthonius Didericus Knol, geboren te Leeuwarden 4 Mei 1760, kapitein in dienst der Staten-Generaal, gedurende de Bataafsche Republiek bij de 4^e halve brigade, huwde met Elisabeth Bruch, dochter van kolonel Bruch. — 5 kinderen:

1. Peter Izak Knol, luitenant bij het 2^e bat. der 4^e halve brigade, huwde Augustus 1802 met Digna Dominicus.

2. Isaac Knol, „sous-lieutenant” bij dezelfde brigade.

3. Neeltje Knol.

4. Pieterella Ernesta Adriana Knol.

5. Maria Johanna Elisabeth Knol.

III. Martinus Dirck Knol, geboren te Jelsum 1764, kapitein bij de 7^e halve brigade, majoor 16 Juni 1803, luitenant-kolonel Juni 1805, later in Zweedschen dienst zijnde werd hij door den koning in den adelstand verheven en benoemd tot ridder der Zwaard-Orde. Hij was gehuwd met Gesina Janssen, dochter van Jacob Janssen te Zwolle, doch liet geene kinderen na.

Anthon Knol (zie boven) had nog eene zuster, te weten: Charlotte Wilhelmine Knol, overleden 1781, gehuwd met Johann Conrad Ihle, geboren te Wolfshagen in Hessen, studeerde te Marburg en werd S. S. Minist. Cand. en Conrector der Latijnsche scholen te Leer in Oostfriesland, waar hij overleed in 1773.

Uit dit huwelijk zijn geboren 7 kinderen:

I. Jan Pieter Ihle, apotheker te Martenshoek in de Groninger Ommelanden, gehuwd met Gesina Borchers. Kinderen:

1. Johan Conrad Ihle, trad in den koopmansstand en woonde te Leer in Oost-Friesland.

2. Titia Ihle.

3. Gesina Ihle.

II. Conrad Henrich Ihle, medicinae doctor te Winshoten, ongehuwd overleden.

III. Maria Catharina Ihle, ongehuwd overleden.

IV. Carel Wilhelm Ihle, apotheker te Amsterdam, ongehuwd overleden 1799.

V. Anna Dorothea Ihle, gehuwd met Joan Gabriël Ruischer, beeldhouwer te Emden.

Kinderen:

1. Charlotte Wilhelmine Ruischer, geboren 8 December 1783.

3. Anna Catharina Ruischer, geboren 2 Februari 1790.

VI. Martinus Anthon Ihle, apotheker te Winterswijk, gehuwd met Anna Elisabeth Wühnder.

Kinderen:

1. Sarah Ihle.

(1) In Duitsland heeft de titel van *burggraaf*, behalve de gewone betekenis, die van hoofdopzichter van paleizen of groote goederen". H. J. S.

2. Jan Coenraad Ihle, overleden in de „Aape" in Oldendenburg, 12 November 1801.

3. Hendrica Ihle.

4. Henriëtte Antonia Ihle.

5. Carolina Ihle.

6. N. N. Ihle.

VIII. Jan Hendrik Ihle, geboren 17 Maart 1757, kassier ter extraordinaire thesaurie te Amsterdam, gehuwd met Marie Rachel Vial, geboren te Carlshaten in Hessen, 20 October 1768. — Kinderen :

1. Charlotte Wilhelmine Ihle.

2. Jean Pierre Ihle, geboren 1 October 1792.

3. Elisabeth Marie Ihle.

4. Charlotte Wilhelmine Ihle, overleden 1800.

5. Carel Willem Ihle, overleden 1800.

6. Jacques Jean Henri Ihle, geboren 17 Februari 1798.

7. Een zoontje, ongedoopt overleden 1799.

8. Charlotte Wilhelmine Louise Ihle, geboren 12 Mei 1801.

9. Charles Guillaume Ihle, geboren 21 Juli 1802, overleden 17 September daaraanvolgende.

Amsteream.

Medegedeeld door Henri J. Scharp.

Oude Grafzerken te Zevenhoven.

De eerste twee zerken liggen te Nieuwveen bij den heer J. A. Kiebert; de anderen in het koetshuis van den heer J. J. Kiebert te Zevenhoven.

1. Hier leyt begraven Maritgen Willemsd. Huysvrou van Isaack Jacobszoon Stouthan del op ten 28 August. ?

4. Hier leyt begraven Gerrit Hendrickssen starf den 9 Jannewaeris Anno 1618
J. H. Z. V. H.

2. Hier leyt begraven Arent Janszoon Moesman ende is gestorven op den 22^a October in 't jaer ons Heeren 1669

5. Wapen, waarvan alleen het schildhoofd, beladen met drie rozen, nog overig is. . . . a van Sevenhoven obiit den 15 December Anna van Sevenhoven den 19 Dito Kin van Cornelis van Sevenhoven Scout Beyde begraven den 23 Dito 1699 (1)

3. Hier leyt begraven Anthonis Jacobs Bode tot Wapen ? Sevenh. Noorden ende sterff Februaius anno 1...?

(1) Zie A. N. F. B. XI, blz. 94.

6. ? 1563 de 16 Februarij starf Jan Simō. zo Scout vān Seūenhoūe Hier leyt begraven Jans Janszoon Jan oom ende sterf opten 27 April in het jaer anno 1638.

7. Hier leyt begraven Jacopse gestorven den naer in 't jaer P. G. V. A. Bubbenius.

8. Hyer leyt begraven Anthonis dier Die man van Lijsbet Jacobs sterf den Anno 1608 Dit graf hoort toe die kinderen van Diert Anthoniszoon.

9. Hier leyt begraven Anna V. C. Willemsd. Huysvrouwe P. F. H. C. Ruyll Bediender des H. E. tot Zeven Hoven sterff den 14 Sept. 1602. A. B.

10. Dit graf hoort toe Adriaen Heynderiks Vaner hoeft Kerckv tot Zevenhoven.

11. Hier leit begraven Inntgen Heimert starf in 't jaer ons Heren 1607 den 20 Junius.

12. W. E. K. Ao 1592 sterf Aeltie Gijsberts die huysvr. ouwe Jan Jacobs.

13. Hier Leyt begraven Harmen Korneliszoon ver hoeft ende is chestorven op den 12 September Anno 1642 Hier leyt begraven Annetgen Hermansd. ende sterf op ten 1 Julij 1647

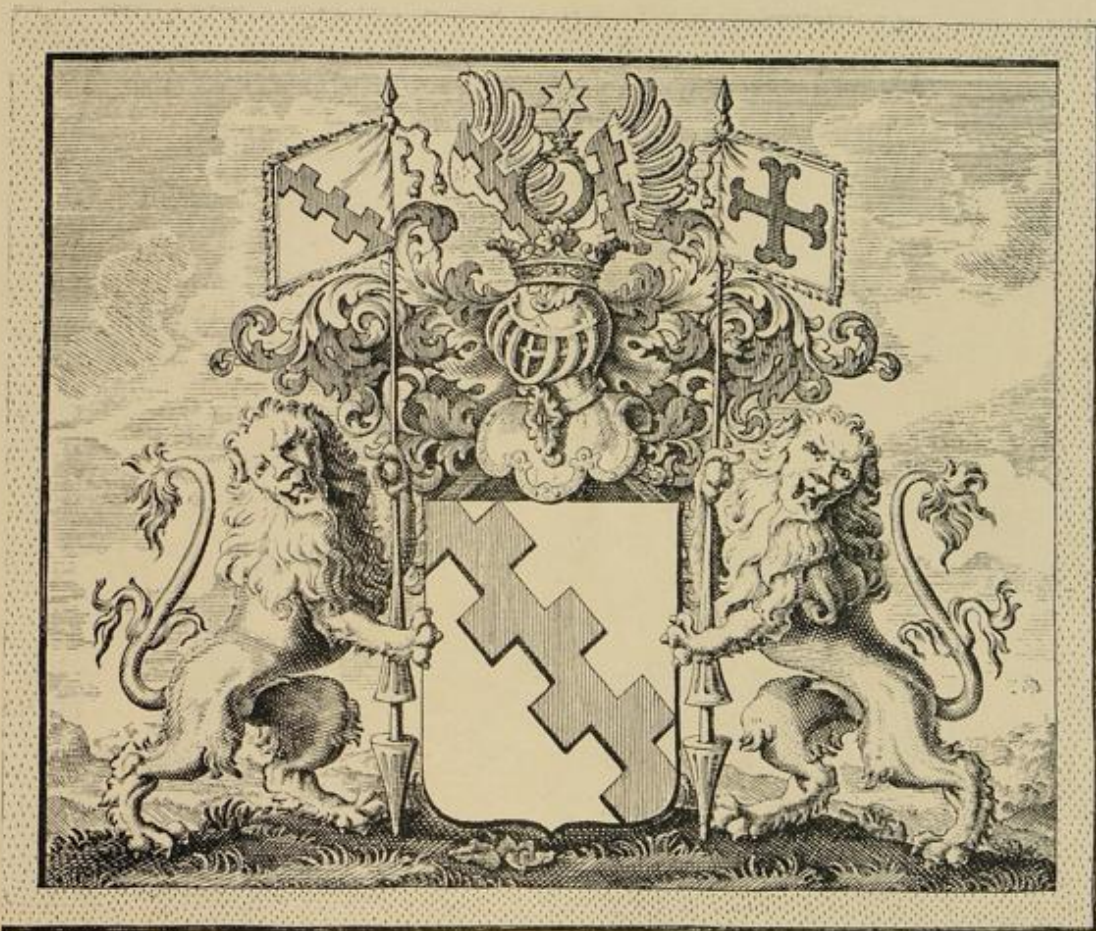
Hier leyt begraven Anni ut Jans van der Jacht Huysvr. van Jacob Harmonsens Ver hoeft en is gestorven en 9 Septembris Anno 1686 Noch leyt hier begraven den voorn Jacob Harmonsens Verhoeff en is gestorven den 30 Maart Ano 1688.

Medegedeeld door W. M. C. Regt te Nieuwveen.

Iets over Ex-libris.

Voor velen is het woord ex-libris een vreemde klank. Ja, menigeen weet niet, dat er zoo iets bestaat, noch waar het toe dient.

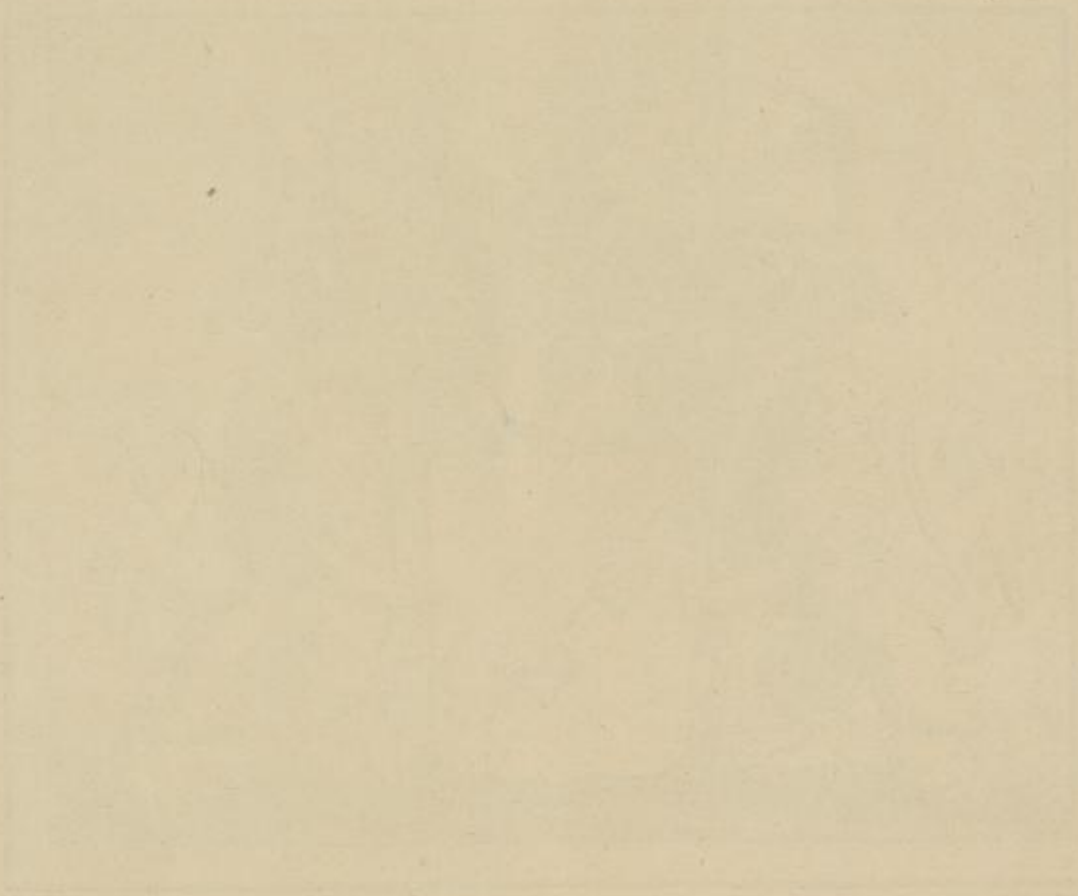
De boekenverzamelaar of liefhebber geeft gewoonlijk een kenteeken aan zijn boeken alvorens ze op het boekenplankje of in de boekenkast te bergen. Dit kenteeken of boekmerkteecken bepaalt ieder bibliophile naar eigen keuze. De een schrijft zijn naam op titel of schutblad, een ander gebruikt een koperen of gom-elastieken naamstempel. Weer anderen plakken een visitekaartje of étiquette met naam en adres in hunne boeken.

F. Harrewijn fecit.

EX BIBLIOTHECA ANDREÆ FRANCISCI
JAERENS EQUITIS ET ARMORUM REGULI

Boekmerkteeken van A. F. Jaerens, ontworpen door F. Harrewijn. Het origineel bevindt zich in de collectie van den heer A. A. Vorsterman van Oyen.

Boekmerkteeken van H. K. H. prins George en prinses Mary, hertog en hertogin van York, ontworpen door John Leighton (overgenomen uit „the Book-plate annual”).

De ware boekenliefhebber daarentegen zorgt er voor, dat het herkenningsteeken, tevens een sieraad is voor het boek, een ornament, dat de waarde en het aanzien van zijn eigendom verhoogt. Een merkteeken dat tevens iets geeft van zijn persoonlijkheid of zijn positie.

De zeer welgestelde boekenbezitter is zelfs hiermede nog niet altijd tevreden en versiert zijn boekbanden van buiten met een of ander merk, motto, tekening of heraldieke voorstelling. Deze kenmerken van herkomst op den boekband noemt men *super-libros*.

Het woord *ex-libris* (1) kan onder de internationale woorden gerangschikt worden, het beste Nederlandsche woord is wellicht *boekmerkteeken*.

Ex-libris = „uit de boeken”, noemt men de inscriptie tegen het schutblad, 't zij handtekening, stempelafdruk, allegorische- of heraldieke voorstelling.

Sijthoff's „woordenboek voor kennis en kunst” noemt het woord niet. Meyer's „kleines Konversations-Lexikon” (1893) maakt er zich met een tiental woorden af. Brockhaus (1893) wijdt er een halve kolom aan. Het „Grand Dictionnaire Universel du XIXième siècle” van Larousse heeft het technische woord *Ex-libris* opgenomen. „The American Dictionary of Printing and Bookmaking” (1892), zegt:

„*Ex-libris* = *Book-plates*; the ornamental designs inserted on the inside of the cover of a book, or upon one of the fly-leaves, to indicate possession. They are usually something after the manner of heraldry, but often with the name and residence at full length. The use of book-plates is one of the fashions of the present day, and is likely to continue. Specimens occur in books printed as early as 1516, but in England, France & Germany they became very common in the last century. Many eminent engravers were called upon to execute this class of work, and among the examples of that day still extant are a great number which bear evidence of superior skill. In America, owing to the rarity of engravers before the year 1800, we have few *ex-libris*; but since 1840 they have been tolerably numerous. Several books have lately been written upon this subject, and long series of articles have been written for the magazines upon it”.

Vele boekmerkteekens of *ex-libris* waren wellicht eerder bestemd voor visitekaartje, want er zijn er van Bartolozzi e. a., uit de tweede helft der 18^e eeuw, met allegorische voorstellingen benevens naam en adres van den eigenaar. Dit soort visitekaarten was tegen het einde der vorige eeuw bij de hoogere standen zeer in zwang.

(1) *Ex-libris* is de gewone benaming voor boekmerkteekens van particulieren, voor groote boekenverzamelingen, musea en bibliotheken gebruikt men ook wel: *ex bibliothecae*, *signetum bibliothecae*, enz.

Het *ex-libris* is bijna zoo oud als de boekdrukkunst en tegenwoordig komt het weer zeer in aanzien, vooral in Duitschland, Frankrijk, Amerika en in Engeland; maar ook in ons land begint men oude boekmerkteekens (1) te verzamelen en nieuwe te scheppen. Wij noemen hier Alberdingk Thijm om op een bibliograaf uit onze dagen te wijzen. Deze geleerde voorzag al zijn boeken van een *ex-libris*. Ook Alma Tadema, Walter Besant, Carlyle, Dickens, Gambetta, Goethe, Victor Hugo en Tennyson voorzagen hunne boeken van een boekmerkteeken.

Boeken zijn roerende goederen met een werkelijke, ja vaak groote waarde. Ze gaan van hand tot hand en kunnen licht verdwalen, te meer omdat er gewoonlijk vele op elk ander gelijkende exemplaren bestaan. Van daar de groote noodzakelijkheid om ze van een boekmerkteeken te voorzien.

Het eerste doel van een *ex-libris* is zeker wel geweest om het verloren gaan van boeken te voorkomen.

Een tweede voordeel is voorzeker, dat men een boekdeel van waarde, als deel eener bibliotheek kan herkennen. In de derde plaats dient een *ex-libris* om aan het eigendomsgevoel te voldoen, door aan het boek een persoonlijk karakter te schenken. Juist dit persoonlijk karakter wordt door een *ex-libris* vaak zeer duidelijk uitgedrukt door een zinspreuk of voorstelling, die iets weergeven van den smaak en de persoonlijke neigingen des bezitters van het boekmerkteeken.

De heraldieke voorstelling, die vroeger zelden werd gemist op een *ex-libris*, moge wellicht in eng verband staan met de toen heerschende mode; maar waarom zouden wij onzen boekenschat niet even goed van een herkenningsteeken voorzien als ons tafelzilver, onze livrei of ons linnengoed?

Uit een oudheidkundig-historisch oogpunt beschouwd, zijn vele *ex-libris* bepaald merkwaardig, maar ook uit een aesthetisch oogpunt bezien, bieden vele boekmerkteekens met hunne fraaie ornamentiek, heerlijke motieven voor de decoratieve kunst.

Ook voor den heraldicus en genealoog is het bestudeeren van *ex-libris* zeer belangrijk, hoevele familiewapens vindt men er niet terug van oude en uitgestorven geslachten!

Ex-libris leenen zich bijzonder voor symbolische en allegorische voorstellingen, ze verhalen van welgestelde en waardige boekenliefhebbers, waar tusschen door de namen loopen van illustre mannen en vrouwen.

Wanneer nu zoo'n historische grootheid er een eigen-

(1) Boekmerkteekens zijn vooral niet te verwarren met boekdrukkers- of uitgeversmerken, die tegelijk met het boek gedrukt worden en overeenkomen met onze tegenwoordige handelsmerken. Uitgeversmerken vinden we reeds bij Plantijn, Elsevier, van der Goes en nog heden ten dage bij de firmas Nijhoff, Sijthoff, Frederik Muller & Co en anderen.

aardig ex-libris op nahiield met de een of andere wijze spreuk of bizondere allegorie, met een stapel boeken waarop de namen van zijn lievelings auteurs voorkomen, of iets dat aan muziek of beeldhouwkunst doet denken, dan krijgen wij ook een kijkje in zijn innerlijk leven, in zijn smaak en wenschen, en vaak een sleutel die zijn historische daden verklaart.

Vele ex libris zijn door den ontwerper geteekend en gedateerd en hun bestudeeren leidt vaak tot merkwaardige ontdekkingen. Zoo kan de verzamelaar er langzamerhand toe geraken om bij ongeteekende exemplaren, aan den stijl, de manier van bewerking, de soort van voorstelling en vele andere kleinere ken-teeken of tijdvak, of de meesterhand, soms ook beide te herkennen.

Met verstand bijeengebracht, gerangschikt en bekeken, zijn ex-libris zeker de moeite van het verzamelen waard, en behoeven ze in dit opzicht niet achter te staan bij andere collecties, met name: munten, penningen, postzegels, wapenen, oud porcelein, schilderingen, zegels, enz.

Wat men ook over ex libris moge beweren, mannen van beteekenis hebben ze waardig gekeurd om er een ernstige studie van te maken. Mannen van naam, als: Alb. Dürer, Luk. Cranach, Holbein, W. Hogarth, Chodowiecki, Lud. Richter, Jost Amman, Cipriani, Bartolozzi, Marillier, Boucher, Gravelot, Bewick, Roffett, Eisen, Moreau en anderen hebben zich beijverd om fraaie en karakteristieke ex-libris te ontwerpen, en thans wordt hun voorbeeld gevolgd door artisten, als: John Leighton, Rob. Day, Walter Hamilton, C. W. Sherborn, prof. Hildebrandt, F. Warnecke, E. Doepler d. J., Sir John Millais, Stacy Marks, Paul Avril, Giacomelli, Walter Crane, Kate Greenaway, Halm, Kissel, enz.

Het verzamelen van ex-libris is eene liefhebberij van betrekkelijk jongen datum.

In Engeland verschenen de eerste schrifturen over ex-libris, zie b. v. het „Gentleman's Magazine” van 1822 en andere periodieke uitgaven, maar de schrijvers bepaalden zich voorloopig tot korte opstellen.

Frankrijk daarentegen bracht de eerste complete boeken aan ex-libris gewijd, wij bedoelen het „Armorial du Bibliophile” van Johannis Guigard en „Les ex-libris Français, depuis leur origine jusqu'à nos jours” van Poulet-Malassis.

Eerst een paar jaar later verscheen Leicester Warren's standaardwerk „A Guide to the study of book-plates”.

In Zweden verscheen in 1889 een werk over ex-libris van de hand van M. C. M. Carlander, een jaar later volgde de bekende heraldicus F. Warnecke te Berlijn zijn voorgangers met het keurig geïllustreerde „Die Deutschen Bücherzeichen, von ihrem Ursprunge

bis zur Gegenwart”. Nog dienen wij hier te noemen „Les ex-libris et les marques de possession du livre” van Bouchot, dat te Parijs werd uitgegeven in 1891 bij E. Rouveyre en Egerton Castle's „English book-plates” (1).

In het begin van 1891 kwamen eenige verzamelaars en ontwerpers van ex-libris te Londen bijeen. Het waren zulke kenners als John Leighton, Rob. Day, Walter Hamilton, C. W. Sherborn en anderen, de Amerikaanse collectioneurs Hutton en Lichtenstein sloten zich bij hen aan en 't resultaat hunner besprekingen leidde tot de uitgave van „the Journal of the ex libris society”, waarin vele wetenswaardige bijzonderheden voor den ex-librist voorkomen. Bovengenoemd maandblad is al in zijn 4^{en} jaargang en de vereeniging telt ruim 300 leden, die over geheel Europa en Amerika zijn verspreid.

Het Duitsche vereenigingsblad „Die Ex-libris Zeitschrift”, onder leiding van den reeds genoemden F. Warnecke, werd in hetzelfde jaar te Berlijn opgericht. Het jongste lid in dezen bond is de „Société Française des collectioneurs d'Ex-libris” te Parijs en in België tracht de heer Vervliet thans een vereeniging van dien aard tot stand te brengen.

Wij Nederlanders bezitten evenmin als de Italianen een tijdschrift, boek of vereeniging gewijd aan de belangen van verzamelaars of kenners van boekmerk-teekens. Wel waren er verscheidene exemplaren geëxposeerd in 1892 op de internationale tentoonstelling der vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels. We gedenken met welbehagen de keurige verzameling ex-libris die een onderdeel uitmaakte der retrospectieve bijdrage van de firma Frederik Muller & Co, en de hoogst zeldzame collectie boekmerk-teekens door het Genealogisch en Heraldisch Archief bijeen gebracht. Onze Noord-Nederlandsche kunstenaars hebben ongelukkigerwijze weinig op dit gebied geleverd en 't is aan de jongeren overgelaten om dit verzuim in te halen (2).

De meeste ex-libris, vooral die van voor 1850, dragen een min of meer heraldiek karakter. Een zuiver heraldieke voorstelling zonder omlijsting, motto, ach-

(1) De heeren Jean Grellet & Moe Tripet te Neuchâtel hebben een werk onder handen over ex-libris, van meer lokalen aard.

(2) De meeste, der ongeveer 300, bekende Nederl. boekmerk-teekens dateeren uit deze en de vorige eeuw. Voor zoover ons bekend, valt er geen enkele Nederl. vrouw te noemen, die er een ex-libris op nahiield. Bekende eigenaars van ex-libris zijn o. a. van Aerssen, Alberdingk Thijm, Baert, van Eijk, van Eys, van Hardenbroek, Honig, Huydecoper, Huyssen van Kattendijke, Ledeboer, Meulman, van der Monde, Rendorp, Verster, Waller, Willet en Zur-Muhlen. Sommige hunner hielden er twee en meer boekmerk-teekens op na; 't zij bestemd voor boeken van verschillende grootte of voor boeken over geheel verschillende onderwerpen.

tergrond of eenige andere toevoeging zoude meer een familie dan een persoonlijk bezit uitdrukken.

Verzamelaars van boekmerkteekens rangschikken en sorteren hunne collectie even goed als liefhebbers van pijpen en postzegels. Gewoonlijk volgt men hierbij de chronologische volgorde, die dan weer wordt verdeeld in onderafdeelingen, als: heraldieke voorstellingen, boekenstapels, interieurs van bibliotheken, portretten, monogrammen, allegorische- en symbolische voorstellingen, zegels, landschappen, urnvormen, architectonische ontwerpen, ruïnes, muziekinstrumenten, enz.

Of de oude Egyptenaren, Indische volken, Grieken en Romeinen ooit een bepaald merkteeken op hunne papyrusrollen, boombastbladeren of perkamenten zetten, is ons niet bekend, maar de monniken der middel-eeuwen gaven wel degelijk in hunne randversieringen of op andere wijze te kennen, waar hun manuscripten thuis behoorden.

De boekdrukkunst stelde weer andere eischen en al spoedig na hare uitvinding kwamen de ex-libris in gebruik.

In die dagen bestonden er nog geen bibliotheken met boekenkasten langs alle wanden, volgestapeld van onder tot boven met duizende boekdeelen waarvan de ruggen slechts zichtbaar zijn, maar de boeken lagen voor het meerendeel op lange lessenaars langs de wanden. Dit was een welkome aanleiding om den band met zorg te behandelen, dat vooral in Italië en spoedig daarop ook in Frankrijk met nog meer smaak geschiedde. Zoo'n boekmerkteeken op den buitenband aangebracht, noemt men een super-libros, zoo als wij in den beginne reeds opmerkten.

Bij ons te lande en in Duitschland waar de boekdrukkunst reeds dadelijk een groote vlucht nam en het getal gedrukte boeken reeds spoedig vrij aanzienlijk was, bepaalde men er zich meer toe, de boekdeelen van binnen te merken met een ex-libris.

Het is thans met zekerheid nitgemaakt, dat het oudste boekmerkteeken van Duitschen oorsprong is, zij het als een eenvoudig étiquette bedrukt of als houtsnede, heraldiek of op andere wijze uitgevoerd. Volgens Warnecke is het oudste exemplaar afkomstig van Johannes Knabensperg, alias Iglér en hij bepaalt den datum als omstreeks 1450. Het is een ruwe hout-snee waarop een egel, spelende met een bloem in zijn bek, tusschen verspreide bladeren; met het dubbeltinnige bijschrift.

„Hans Iglér das dich ein Igel kuss“.

Ex-libris deden niet slechts dienst als eigenaars merkteeken, maar ook als geversteeken. Wanneer iemand de een of andere stichting of bibliotheek met een boekenschat verrijkte, voorzag hij die boeken gewoonlijk van een zeker merk.

Het oudste gedateerde ex-libris is van het jaar 1516

en wordt door kenners toegeschreven aan Alb. Dürer, het draagt tot inschrift:

„Liber Hieronymi Ebner“.

Deze oud Duitsche boekmerkteekens, die bestemd waren voor de groote folianten uit de 16^e eeuw zijn gewoonlijk vrij groot, ze onderscheiden zich bijna alle door hunne zuivere heraldiek.

De eerste fransche ex-libris zijn zeer eenvoudig van teekening, het oudste bekende exemplaar is van 1574; wel toevallig is het, dat men ook in Engeland er zich op beroemt, als oudste, geteekende ex-libris, een zuiver heraldiek boekmerkteeken van Nicholas Bacon te kunnen aanwijzen, van hetzelfde jaar.

In Italië dateeren de eerste ex-libris van het begin der 17^e eeuw.

Men beweert wel eens, dat verzamelaars van ex-libris boeken vernielen om er de boekmerkteekens uit te halen. Dat is volstrekt niet waar en de manier om een ex-libris uit een boek te halen is zeer eenvoudig.

Neem een stukje flanel of wol ter juiste grootte van het ex-libris dat los gemaakt moet worden en maak dit flink nat in schoon water. Leg het lapje heel zorgvuldig, precies op het boekmerkteeken en druk er dan met een warm strijkijzer stevig op.

Door het snelle verdampen van het water in de lap wordt alle schade aan het boek door de hitte, voorkomen en de sissende stoom dringt zonder weerstand door het ex-libris waardoor het plaksel loslaat. Met de punt van een pennemes kan men het ex-libris dan gemakkelijk oplichten aan een der hoeken en in zijn geheel uit het boek halen.

Ten slotte willen wij nog vermelden, dat een boekmerkteeken reeds meermalen dienst heeft gedaan als gelegenheidsgeschenk. Wij wenschen dit punt in het bijzonder te releveeren, omdat het ons voorkomt, dat de boekenvriend zoo'n attentie op even hoogen prijs zal stellen, als 't ouderenpaar, dat men door een gave aan het kind zoo hoogst aangenaam aandoet.

Toen Gladstone in 1889 zijn gouden bruiloft vierde, schonk lord Nourthbourne den grijzen staatsman een fraai en toepasselijk ex-libris, ontworpen door niemand minder dan den bekenden T. E. Harrison.

Een tweede feit van dien aard willen wij nog wat uitvoeriger mededeelen. Hier geldt het een jeugdig paar van koninklijken bloede.

Het was in Juli 1893, dat de populaire kleinzoon van koningin Victoria, de hertog van York, zou gaan trouwen met prinses Mary van Teck. Onder de vele huwelijks geschenken, die destijds in het Imperial Institute te Londen tentoongesteld waren, was ook een sierlijk boekmerkteeken, ontworpen en geteekend door John Leighton F. S. A., die dit fraaie ex-libris aan H. K. H. aanbod.

Wij verheugen ons het hier te kunnen reproduceeren. Het rechtsche schild bevat, gekwartileerd de wapens van 1. 4. Engeland, 2. Schotland, 3. Ierland met het wapen van Saksen-Coburg als hartschild. In het hoofd een barensteel. Het linksche schild (Teck) bevat gedeeld rechts drie hertenhoorns, faaswijs; links drie stappende leeuwen, faaswijs. Het hartschild is langwerpig geschakeerd.

Voor deze bijzondere gelegenheid is aan de schilden de hartvorm gegeven. Om het hart van den Hertog slingert zich de orde van den Kouseband, terwijl een krans van meidoorns dat der Prinses omsluit — de populaire naam der prinses is May — hierboven en onder den helm is de Witte Roos van York beladen met een roode G, en op haar krans rust een roode roos beladen met een zilveren (witte) M. Een helm met een hart als kleinood vereenigt beide harten — vereenigd in één en voor eeuwig. Dit zijn allemaal symbolen evenals de ankers, drietanden en dolfinen in den rand. Het idee wordt voortgezet in den barensteel waarop de schilden en schildhouders rusten en waarin de namen „George” en „Mary” duidelijk voorkomen evenals de emblematische Geloof, Hoop en Liefde. De rand draagt de namen York en Teck met het woord Ex libris, dat wil zeggen uit de bibliotheek van H. K. H. prins George en prinses Mary, hertog en hertogin van York.

Het geheel vormt een hoogst belangwekkend gelegenheidsboekmerkteken. De zinnebeelden zijn uiterst gelukkig gekozen en uitgevoerd op een manier, het doel waardig.

J. F. Verster.

de Bas.

(Verbeterigen, zie aflevering Maart-April van dezen Jaargang blz. 77 en 78).

Op blz. 77 regel 14 en 13 van onder staat: „huwde te Zutphen 27 Augustus 1847” enz., dit moet zijn: „huwde te Zutphen 27 Augustus 1846” enz.

Op blz. 78|regel 11, 10 en 9 van onder staat: „met Godfried Carel van Dijk van 't Velde bij Warnsveld geboren” enz. deze zinsnede moet aldus luiden: „met Jan Godfried Carel van Dijk van 't Velde, gepens. kolonel der veld-artillerie op 't Velde bij Warnsveld den” enz.

Op blz. 78 regel 6 van staat: „kasteel te Joppe”, lees hiervoor: „kasteel 't Joppe”.

Vragen en antwoorden.

WINTERINK.

Gerardus of Gerrit Winterink, geb. te ?, zoon van ? en van ?, huwt te ? met Everdina ten Broek, geb. te ?, dochter van ? en van ?

Hij sterft 25 April 1815 op 64-jarigen ouderdom als weduwnaar te Drempt (gem. Hummelo en Keppel), zij † te

Wie kan het ontbrekende aanvullen? Kent iemand ook broeders of zusters van Gerardus Winterink?

J. Gimberg.

Geslachten Blanchard en Dominique.

Waar en wanneer zijn de volgende leden der familie Blanchard geboren en gedoopt:

John (of Jean),	geboren ongeveer	1731.
Anna	„	1729.
James (Jacob of Jacques)	„	1733.
Magdelon	„	1734.
Marguerite	„	1736.

François Blanchard kwam als weduwnaar met vijf kinderen te New-York. Anna Blanchard bleef of in Nederland of in Frankrijk achter.

Op hetzelfde schap waren nog drie broeders:

François Dominique,	geboren 4 Maart	1736.
George Dominique,	„ 17 „	1739.
John (of Jean Dominique)	„ ongeveer	1741.

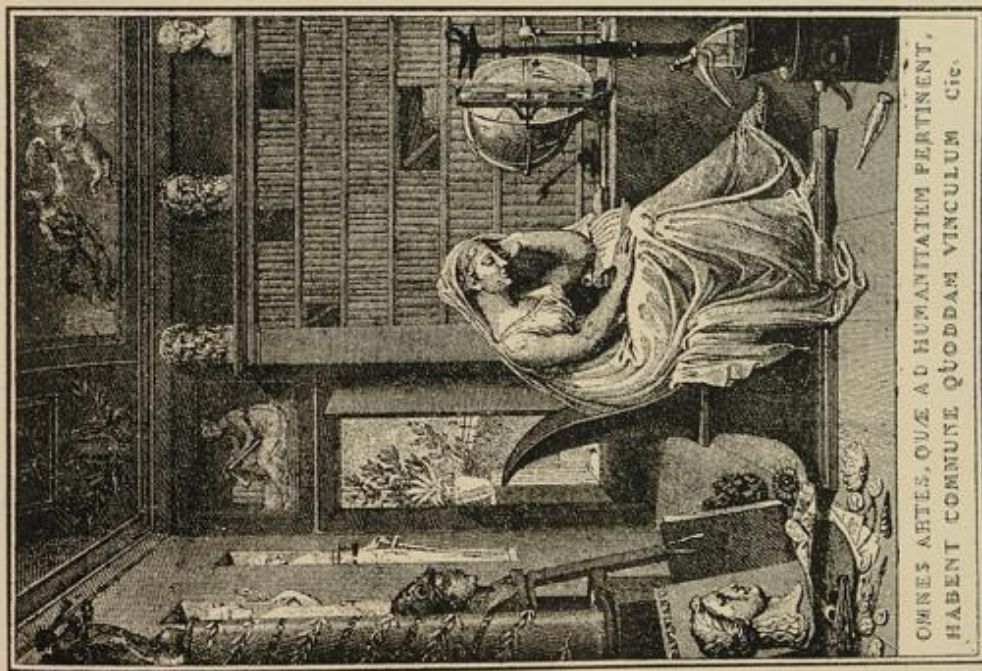
Waar werden zij geboren, hoe zijn de namen hunner ouders en grootouders. Kwamen zij uit Frankrijk.
M. C.

Advertentiën van huwelijk, geboorte en overlijden.

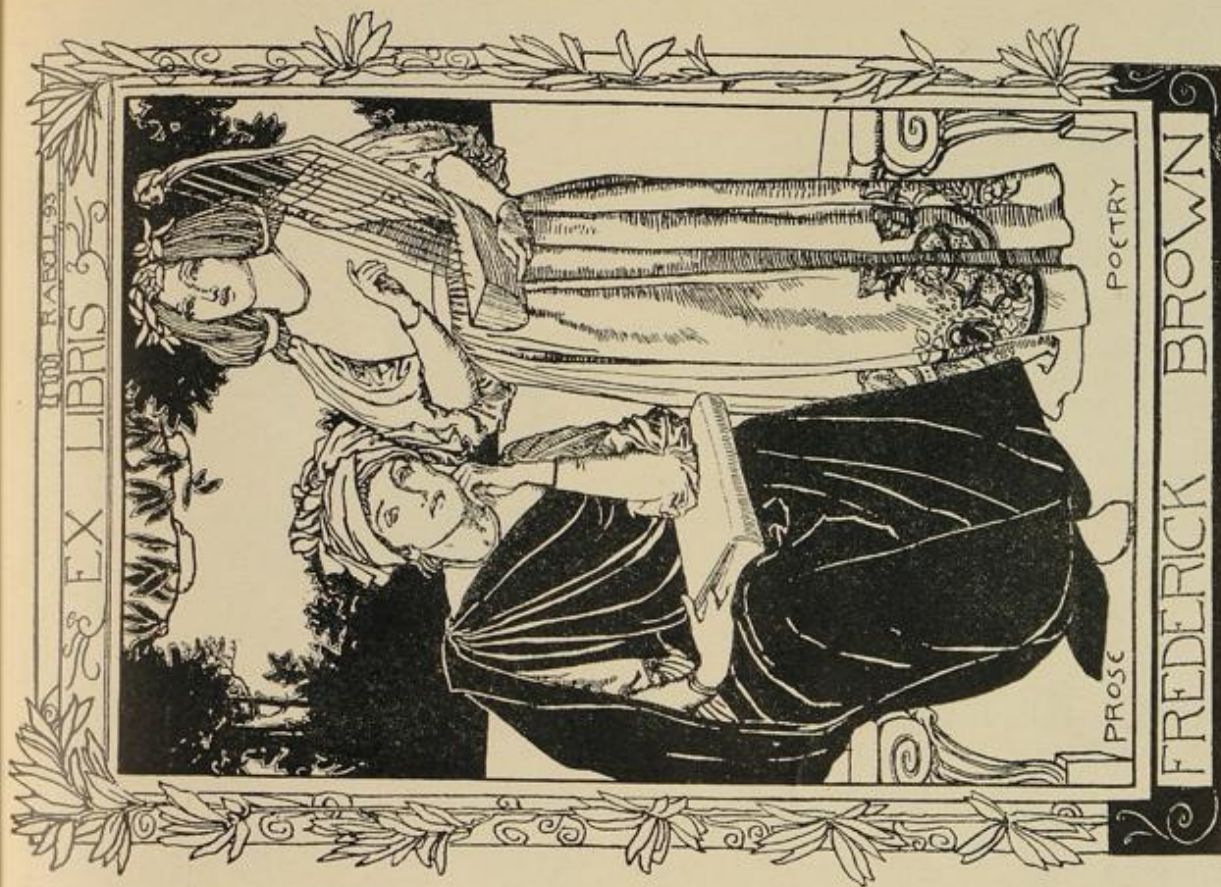
De oudste bekende courant-advertentie dateert van het jaar 1591 en kwam voor in een Duitsch blaadje. In de Hollandsche couranten werden de eerste advertenties gevonden in de jaren 1633 en 1634.

Waren het in den aanvang meest boekverkoopers die hunne waar aankondigden, in het midden der 18e eeuw werden reeds de meest uiteenlopende maatschappelijke belangen in advertenties behandeld.

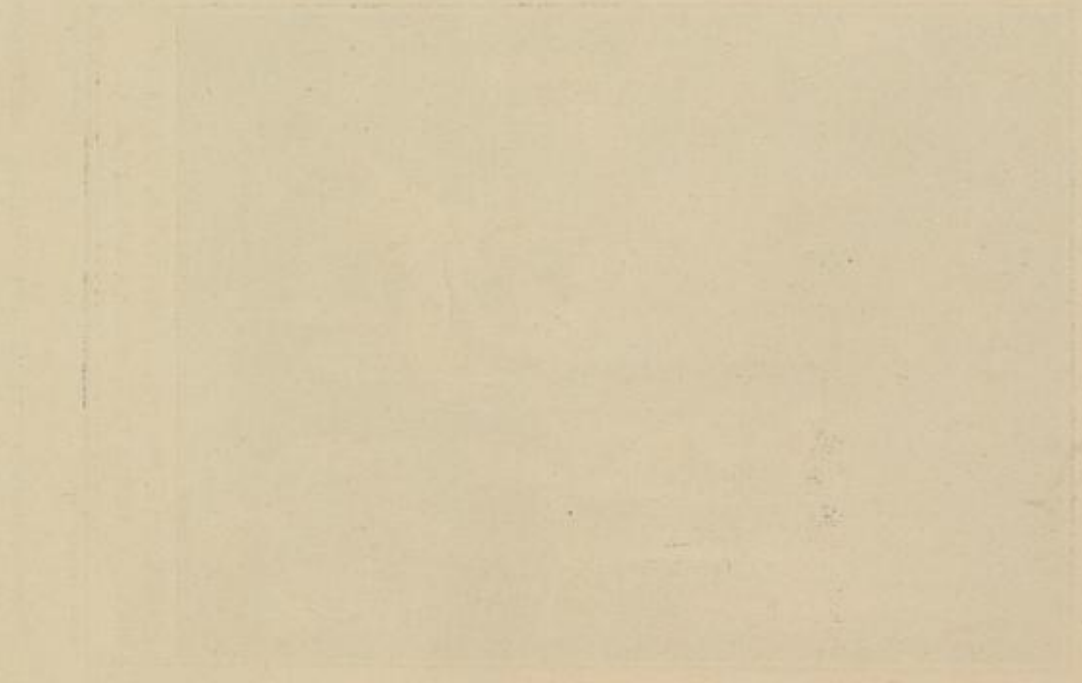
Het plaatsen van geboorte-, huwelijks- en dood-annonces kwam hier te lande in 1793 in zwang, waar in de regeering dier dagen zulk een gevaar voor vermindering van 's lands inkomsten door de posterijen zag, dat in 1797 eene belasting op deze nieuwe soort van advertenties werd uitgebreid en 72 jaren stand hield.

B. Duvivier. Reproduction d'après l'original.
 E. de Gruyter. Dargest.
 Boekmerkteeken van C. van Hulthem, ontworpen door B. Duvivier in 1866 en gegraveerd door E. de Ghendt. Het origineel bevindt zich in de collectie van den heer A. A. Versterman van Oyen en is veel fraaier dan deze reproductie.

Boekmerkteeken van professor Fr. Brown, ontworpen door R. A. Bell (overgenomen uit „the Studio“). Vele zijn de ontwerpen voor ex-libris door R. A. Bell geteekend. De meesten dragen een allegorisch karakter even als het bovenstaande. De ernst, de proza van het leven is zoowel in gewaad, houding als gelaatstreken duidelijk weer gegeven. De andere vrouwenfiguur, de poëzie, is niet alleen lichter en fraaier gekleed, maar tokkelt haar instrument onder begeleiding van een verheven lied.

Philip Van Swinden.

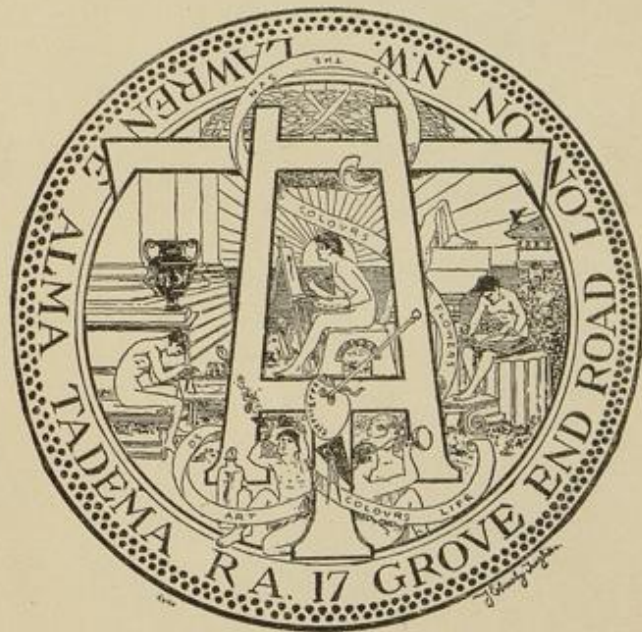
Boekmerkteeken van Ph. van Swinden, het is in Engeland ontworpen door Darling en geëst door Newport. Het origineel bevindt zich in de collectie van den heer A. A. Vorsterman van Oyen.

Boekmerkteeken van: van Huerne de Schierveld, ontworpen door N. Heijlbrouck. Het origineel bevindt zich in de collectie van den heer A. A. Vorsterman van Oyen.

Boekmerkteeken van A. G. Bell en gemalin, ontworpen door Warrington Hogg (overgenomen uit „the Studio”). Bij dit ex-libris is het sprekende symbool en de toepasselijkheid van het motto zeer duidelijk. De oude familiespreuk, de schilders attributen en de boeken wijzen op de neigingen van den eigenaar, den bekenden schilder in waterverf A. G. Bell en zijner vrouw, wier boeken over kunst onder het pseudoniem N. d'Anvers een zeker renommé genieten. De drie kleine bellen dragen de initialen hunner kinderen. De twee groote en drie kleine harten onderaan completeeren het idee.

Boekmerkteeken van Laurens Alma Tadema, ontworpen door Elmsly Inglis (overgenomen uit „the Studio”). Een allegorisch ex-libris in zegelvorm, half klassiek, half modern van compositie. De allegorische voorstellingen zijn vele en doen denken aan Tadema's kunstuitingen. De letters A. T. zijn bij wijze van een schildersezels over elkaar gelegd en op een lint dat er doorheen is geslingerd, staan de toepasselijke woorden: As the sun colours flowers so art colours life. Naam en adres zijn wel wat heel duidelijk. Op het origineel is buitendien nog een buste van den artist te zien onder aan, buiten den rand.

Dictionnaire des figures héraldiques

PAR
LE COMTE TH. DE RENESSE
membre suppléant du Conseil Héraldique.
BRUXELLES, 1892.

L'ouvrage complet comprendra quinze fascicules en 8° d'environ 100 pages, à 4 francs chacun.

Etant donnée une armoirie, trouver la famille à laquelle elle appartient. Tel est le problème résolu par le Dictionnaire de M. LE COMTE DE RENESSE.

C'est un catalogue raisonné de toutes les figures contenues dans le cent cinq mille descriptions d'armoiries de l'Armorial Général de Rietstap.

Dressé dans un ordre spécial, figure par figure, ce nouveau Dictionnaire permettra dorénavant à tous ceux que la chose intéresse, comme héraldistes, généalogistes, collectionneurs, amateurs de tous genres, marchands d'objets anciens, etc. de donner un nom, sinon à toutes les armoiries, ce qui est impossible à réaliser jusqu'à ce jour, au moins à toutes celles que Rietstap a décrites.

La Maison de Croy,

ÉTUDE HÉRALDIQUE, HISTORIQUE ET CRITIQUE
PAR
BURY ADELS-TORN

1 plaquette en 4° avec 4 photogravures et nombreux dessins; 5 francs.

ALFRED DE RIDDER,

attaché au Ministère des affaires étrangères,
DEVICES ET CRIS DE GUERRE DE LA NOBLESSE BELGE.
Bruxelles, Société belge de Librairie. 1 volume petit in 8° de 82 pages. Prix 2 francs.

Prof. Ad. M. Hildebrandt.

Heraldisches Alphabet

2. VERMEHRTE AUFLAGE.
Gr. Quarto. 25 Tafeln in Tondruck,
1 Tafel in Farbendruck und 3 Seiten Text. Cartonirt.
7.50 R. M.

Verlag von Heinrich Keller
Frankfurt a/Main.

TE KOOP GEVRAAGD:

Annuaire de la Noblesse de France.

Années: 1843, 1844, 1845, 1848, 1849, 1850, 1851.
Franco aanbiedingen met prijsopgaaf worden ingewacht aan de redactie van dit blad onder letter B.

Verkrijgbaar in het Genealogisch-Heraldisch Archief.

OVER DE OCEANEN,

REISINDRUKKEN,
Constantinopel, Athene, Smyrna, Egypte, Ceylon,
Java, China, Japan, Amerika,
DOOR

P. J. Th. VOET VAN VORMIZEELE.

Prijs: f2.25 ingenaaid en f2.75 gebonden.

Bij **W. J. VAN HENGEL** te Rotterdam
is verschenen:

De Regeering van Rotterdam

1320—1892.

NAAMLIJST

van personen, die in of van wege de regeering
ambten hebben bekleed, voorafgegaan door eene
geschiedkundige inleiding over de regeeringsvorm
van Rotterdam.

Uitgegeven op last van het gemeentebestuur
door

J. H. W. Unger,

Archivaris der gemeente

712 blz. 4° formaat met uitvoerig naamregister
en 23 platen bevattende 264 afbeeldingen
van zegels.

PRIJS f 10.—

Paraitra très prochainement:

Les ex-libris Neuchatelois

par

Jean Grellet & Maurice Tripet.

Contiendra environ 120 ex-libris, avec description
et 17 planches horsteux.

Prix 6 fr.

L'ARMORIAL FRANÇAIS

REVUE MENSUELLE
DIRIGÉE PAR M. S. DE MORTHOMIER
75, Rue de Rennes, Paris.

Cinquième année.

Illustrée de nombreux blasons et portraits, publie des notices sur tous les **Mariages et Décès** de la noblesse, des **Articles généalogiques**, des **Documents** et des **Réponses** aux questions des abonnés.

ABONNEMENT: 20 fr. par an.

Chacune des années parues formant un volume de 700 à 800 pages, 20 francs.

A. C. VAN AELST, Schets van Oudewater
Gouda, Edauw en Johannissen. Post 8vo.
Compleet fl. 5.40.

De onderstaande werken

zijn tegen de daarbij staande prijzen in het *Genealogisch en Heraldisch Archief* verkrijgbaar.

Adressbuch für Freunde der Münz- Siegel- und Wappenkunde herausgegeben von Alfred Grenser. 1886. 8°. f 1.—	Mr. W. F. ROELL. Diploma van de instelling van het Gulden Vlies. 4°. f 0.50
Fürstenstein in der Vergangenheit und Gegenwart von August Zemplin. 1838. 8°. f 0.50	F. V. GOETHALS, Onomasticon; bevattende de volgende familiën: van der Aa de Randerode, van Abcoude, Adornes, Adriaensen van Duvelant, d'Affaytadi, de Aguilar, d'Alcantara, d'Alegambe, d'Allamont, d'Altena, Ameye, Angion de Ville, d'Anethan, d'Annez, d'Ansembourg, d'Aoust, Arazola de Onate, Arckel, Arconati-Visconti, Ardenbourg (de Giebiecq), Arenberg, Arents de Beerteghem, Argenteau, Arnoult, Asprenont-Lynden, d'Assche, van Asten, Auvin d'Hodoumont (plutôt Dauvin), d'Auxcy, Axele, Baert, Baesen, de Bagenrieux, de Baillencourt, de Baillet, de Bailly, Bardoul, Baré de Comogne, Bartholeyns, Bassecour, Baudequin, Baudier, de Baudrenghien, Baut de Rasmon, Bauwens, de Bay, Beaudignies, de Beaufort, Beaulieu, de Beeckman. f 2.50
Archiv für Geschichte, Genealogie, etc. Stuttgart. 1847. f 1.—	GOETHALS, 4o. bevattende de volgende familien: Schot (dit Douglas), van Overwaele, Sanchez de Aguilar, Barré, 't Kint de Roodenbeke, Stevens, le Bailly, Hertsen, Coghen, van den en van der Cruyce, van der Linden, Groulart, Falligan, van Rode. f 2.50
Genealogisches Jahrbuch des Deutschen Adels für 1844 en 1845. 8°. f 1.—	Algemeen Nederlandsch familieblad, Tijdschrift voor geschiedenis, geslacht en Wapenkunde, 1885, 1886, 1887. (gebonden) prijs per jaargang f 3.50
G. DE CROLLALANZA. Almanach héraldique et drôlatique. Deuxième année 1885, et troisième année (1886) Paris et Pise; per jaargang. f 1.50	Genealogisches Jahrbuch des Deutschen adels für 1844. (erster Jahrgang) 8°. f 0.75
P. PAPINI. Statii opera ex recensione. 10 Fred. Gronovii. 2 d. 8°. 1782. f 1.—	D. GEORGH SCHUBARTL. De Ludis Equestribus, vulgo Thurnier- und Ritter-Spielen. Halae-Magdeburgicae 1725. 4°. f 1.25
P. COEN. BOCKENBERGH. Historia et Genealogia Brederodiorum, illustrissimae Gentis Hollandiae 1587. kl. 8°. f 1.25	CHRISTIAN GOTTLIEB Schwarzens, Erläuterung des academischen problematis von des H. R. Reichs Erz-Schildherrn. Ampt, Altdorff, 1739, 4°. f 1.25
F. LE COMTE. Het konst-Cabinet der bouw-schiider-beeldhouw en graveerkunde. I en II deel 8°. f 1.—	Iets over het geslacht van Palier (niet in den handel) 8°. f 0.50
Eerste lijst van de personen of geslachten, wier titels en adeldom op de registers van den hoogen Raad van Adel zijn ingeschreven, en op welke toepasselijk zijn de bepalingen vervat in art. I van het besluit des konings van den 26 ^{sten} Januari 1822. (Staatsblad N°. 1). 8°. f 1.—	Mr. REYNIER VAN HEEMSKERK, Naamlijst van genealogien van Nederl. geslachten met de beschrijving derzelven wapens. Utrecht, 1836 8°. Zeldzaam. f 1.50
Placaat en ordonnantie op den houtvesterye en de jagt in Holland en Westvriesland. 's Hage, Scheltus, 1750. 8°. f 0.60	Genealogie van het geslacht de Jonge. 's Hage 1879. 8°. f 2.50
Historie van het jagtregt in de Provincie van Overijsel door Mr. G. Dumbar. Deventer 1782. 8°. f 0.60	Art du blason, ou l'usage des armories Paris, 1673. kl. 8°. f 0.75
Recht van jacht der Graven en Hertogen op de Veluwe. 8°. f 0.60	La noblesse de Flandre du X ^e au XVII ^e siècle 1863 en 1864. 8°. per jaargang f 1.00
Corte vertnoringe van het recht bij de Ridderschap. Eedelen ende Steden van Hollandt ende Westvriesland van allen ouden tijden in den voorschreven lande gebruikt tot behoudnisse van de vrijheden, gerechtigheden privilegiën ende loffelijke gebruycken van den selven Lande. 1587. 8°. f 1.—	Extraits des archives de Malte, ouvrages généalogiques, manuscrits, pièces détachées etc. Gand, 1855. 8°. f 1.25
Deductie voor Jr. Onno Zwier van Haren, grietman van Stellingwerf-Westeinde ter zijner noodwendige zuivering van de lasterlijke geruchten en imputatien tegen hem verspreid en ingebragt. 4o. f 0.75	Annuaire de la Noblesse de la Russie. 1892. 8°. f 2.00
Verhaal van het verhandelde bij de Ridderschap van Holland. 20 stuks. f 1.50	Dictionnaire des Cris d'Armes et devises des personnes célèbres etc. Bruxelles, 1865. 8°. f 1.00
De Nederl. Heraut 2 ^e jaarg. 1 ^e afl. 3 ^e jaarg. 1 ^e , 2 ^e afl. 4 ^e jaarg. 2 ^e afl. per aflevering. f 0.75	
De Nederlandsche Leeuw, 1886--1887. Gebonden in één band. f 2.50	
Hofkalender 1854. f 0.40	
Mr. W. F. ROELL. Verhandeling van het Gulden Vlies 4°. f 0.50	

A. A. VORSTERMAN VAN OYEN,

DE OUDE KERKREGISTERS IN ONS LAND.

(Opgave van alle in ons land nog aanwezige doop-, trouw- en begraafboeken).

Gebonden in blauw linnen stempelband. Kwarto formaat. Ruim 200 bladzijden groot en voorzien van een uitvoerig register van plaatsnamen. Gunstig beoordeeld in de periodieke pers.

PRIJS 19,75.